

Výročná správa
za rok 2004
č. MK-2138/2005-700/3790

Organizácia: Slovenská národná knižnica
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: rozpočtová organizácia

Miesto konania verejného odpočtu:

Slovenská národná knižnica
Konferenčná sála
Nám. J. C. Hronského 1
036 01 Martin

Čas konania verejného odpočtu:

11. apríla 2005 o 9,00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocety/snk.rtf

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.snk.sk

OBSAH

		Strana
1.	Identifikácia organizácie	3
2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	7
3.	Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	10
4.	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	11
5.	Rozpočet organizácie	39
6.	Personálne otázky	55
7.	Ciele a prehľad ich plnenia	63
8.	Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2004	65
9.	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	69

PRÍLOHY

		Strana
1.	Edičná činnosť Slovenskej národnej knižnice v roku 2004	71
2.	Publikačná činnosť pracovníkov SNK za rok 2004	72
3.	Výstavy realizované SNK v roku 2004	95
4.	Podujatia organizované SNK v roku 2004	98

1 Identifikácia organizácie

Názov: Slovenská národná knižnica
Sídlo: Nám. J. C. Hronského 1, 036 01 Martin
Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Forma hospodárenia: Štátna rozpočtová organizácia
Identifikačné číslo organizácie: 36138517
Dátum zriadenia organizácie: 1. júl 2000

Generálny riaditeľ: **Doc. PhDr. Dušan Katuščák, PhD.**

Členovia vedenia: **Ing. Milan Rakús,**
zástupca generálneho riaditeľa SNK,
riaditeľ Kancelárie generálneho riaditeľa

Ing. Jana Gabrielová,
ekonomická námestníčka generálneho riaditeľa SNK,
riaditeľka Ekonomického a technického odboru

Mgr. Jarmila Majerová,
námestníčka generálneho riaditeľa SNK pre knižničné
procesy,
riaditeľka Odboru doplňovania a spracovania
dokumentov

Doc. PhDr. Augustín Maťovčík, DrSc.,
námestník generálneho riaditeľa SNK pre Pamätník
národnej kultúry,
riaditeľ Národného biografického ústavu

Ing. Ľubomír Mikuláš,
riaditeľ Odboru prevádzky technológií

Mgr. Dagmar Sabová,
riaditeľka Správy depozitu

PhDr. Darina Janovská,
riaditeľka Odboru služieb

Mgr. Peter Sabov,
riaditeľ Odboru správy historických knižničných
dokumentov a fondov SR

Ing. Vladimír Bukovský, CSc.,
riaditeľ Odboru reštaurovania a konzervovania
dokumentov

Ing. Daniela Slížová,
riaditeľka Odboru pre knižničný systém SR

PaedDr. Miloš Kovačka, CSc.,
riaditeľ Národného bibliografického ústavu

Mgr. Jarmila Gráfová,
riaditeľka Archívu literatúry a umenia

Mgr. Jozef Beňovský,
riaditeľ Slovenského národného literárneho múzea

Mgr. Oľga Pavúková,
riaditeľka Múzea Ľudovíta Štúra

Mgr. Helena Filipová,
riaditeľka Slovanského múzea A. S. Puškina

Telefón: 043/413 12 67, 043/430 18 02

Fax: 043/430 18 02

E-mail: snk@snk.sk

Adresa internetovej stránky: <http://www.snk.sk>

Dislokované pracoviská:

Názov:	Slovenské národné literárne múzeum
Sídlo:	M. R. Štefánika 11, 036 01 Martin
Telefón:	043/413 41 52, 043/413 40 36
Fax:	043/430 23 74
E-mail:	snlm@snk.sk

Názov:	Múzeum Ľudovíta Štúra
Sídlo:	Štúrova 54, 900 01 Modra
Telefón:	033/647 29 44
Fax:	033/647 29 44
E-mail:	pavukova@snk.sk

Názov:	Slovanské múzeum A. S. Puškina
Sídlo:	958 42 Brodzany
Telefón:	038/748 72 72
Fax:	038/748 72 72
E-mail:	filipova@snk.sk

Hlavné činnosti:

Hlavné činnosti Slovenskej národnej knižnice sú vymedzené v § 6 odsek 3 zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej (ďalej len Zákon o knižniciach) a v Článku I odsek 3 Rozhodnutia Ministerstva kultúry SR o vydaní zriaďovacej listiny Slovenskej národnej knižnice z 27. júna 2000 (ďalej len Zriaďovacia listina).

Podľa Zákona o knižniciach Slovenská národná knižnica:

1. je konzervačnou knižnicou a depozitnou knižnicou Slovenskej republiky,
2. prednostne zhromažďuje, odborne spracúva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje domáce a zahraničné slovacikálne dokumenty,
3. je národnou bibliografickou agentúrou, ktorá zabezpečuje koordináciu národného bibliografického systému, národnú bibliografickú registráciu slovacikálnych dokumentov, odborné spracúvanie a sprístupňovanie slovenskej národnej bibliografie,
4. je pracoviskom na literárnoarchívnu, literárnomúzejnú a biografickú dokumentáciu, výskum, ochranu a podporu slovenskej kultúry a literatúry,
5. je metodickým, poradenským, koordinačným, vzdelávacím a štatistickým pracoviskom knižničného systému,
6. je národnou agentúrou pre medzinárodné štandardné číslovanie dokumentov a medzinárodnú identifikáciu dokumentov,
7. je vedeckovýskumným a štandardizačným pracoviskom knižničného systému,
8. je národným ústredím medziknižničnej výpožičnej služby a pracoviskom medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby,
9. spravuje a ochraňuje historický knižničný dokument a historický knižničný fond,
10. vyjadruje sa k návrhom na vyhlásenie a zrušenie historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu a určuje jeho hodnotu,
11. vedie Ústrednú evidenciu historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov (ďalej len „ústredná evidencia“) a evidenciu o dokumentoch a súboroch knižničných dokumentov vyradených z ústrednej evidencie,
12. vyjadruje sa k žiadosti o uvedenie súhlasu na trvalý vývoz dokumentu alebo súboru dokumentov, ktorý by pre svoju mimoriadnu hodnotu bolo možné navrhnúť na vyhlásenie za historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond,
13. je národným pracoviskom pre oblasť reštaurovania, konzervovania, ochranného kopírovania a digitalizácie knižničných dokumentov,
14. spravuje súborný katalóg monografií knižníc a koordinuje tvorbu súborných katalógov knižníc.

V súlade so Zriaďovacou listinou Slovenská národná knižnica ďalej plní ako predmet svojej činnosti najmä tieto úlohy:

1. je ústredným koordinačným pracoviskom Slovenskej republiky pre literárnoarchívnu a literárnomúzejnú dokumentáciu, výskum, ochranu, podporu a prezentáciu slovenskej národnej kultúry a vzdelanosti od najstarších čias až po súčasnosť s osobitným zreteľom na vývoj literatúry a knižnej kultúry Slovenska a Slovákov vrátane Slovákov žijúcich v zahraničí,
2. spravuje Národný cintorín,
3. na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďuje, vedeckými metódami zhodnocuje, odborne spracováva a sprístupňuje zbierkový fond k dejinám slovenského písomníctva, knižnej kultúry a knižnej grafiky,

4. expozičnou a výstavnou činnosťou prezentuje literárnomúzejné fondy vo vlastných i cudzích priestoroch, prijíma výstavy iných subjektov,
5. je archívom osobitného významu, ktorý získava, odborne a vedecky spracúva, ochraňuje a sprístupňuje archívne dokumenty, rukopisné literárne a hudobné dokumenty, biografické, zvukové a obrazové pamiatky a iné dokumenty z oblasti slovenskej literatúry a umenia vrátane osobných fondov a pozostalostí,
6. je ústredným pracoviskom pre výskum, dokumentáciu, spracovanie a prezentáciu biografii a genealógií reprezentantov slovenskej národnej kultúry, umenia, vedy, techniky, hospodárskeho, spoločenského a politického života v minulosti a súčasnosti,
7. rieši vlastné vedeckovýskumné úlohy a spolupracuje na vedeckovýskumnej činnosti iných inštitúcií,
8. prostredníctvom edičnej, vydavateľskej, distribučnej a obchodnej činnosti zabezpečuje propagáciu, zverejňovanie výsledkov a prezentáciu svojej práce a práce v príslušných odboroch,
9. zabezpečuje a uskutočňuje vedecké, kultúrno-výchovné, vzdelávacie a spoločenské podujatia súvisiace s plnením predmetu svojej činnosti,
10. v oblasti svojej pôsobnosti nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými osobami a fyzickými osobami doma i v zahraničí a so súhlasom zriaďovateľa vstupuje do medzinárodných združení a projektov.

2 Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

2.1 Poslanie

SNK je národnou knižnicou Slovenskej republiky a vrcholnou štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárnomúzejnej, literárnoarchívnej a biografickej činnosti. Je súčasťou Knižničného systému SR, ktorý organicky zapadá do štátneho informačného systému. Knižničný systém SR tvorí SNK, vedecké knižnice, akademické knižnice, verejné knižnice, školské knižnice a špeciálne knižnice.

SNK vznikala 1. júla 2000 odlúčením od Matice slovenskej. Sídлом SNK je mesto Martin.

Organickou súčasťou SNK je Slovenské národné literárne múzeum (SNLM) v Martine, Múzeum Ľ. Štúra (MLŠ) v Modre a Slovanské Múzeum A. S. Puškina (SMASP) v Brodzanoch.

Svoje služby (výpožičné služby, medziknižničné výpožičné služby, medzinárodné medziknižničné služby, rešeršné služby, internetové služby, služby študovni, reprografické služby, bibliograficko – informačné služby, biograficko – informačné služby, genealogicko – informačné služby) poskytuje vedeckej, odbornej, pedagogickej, študentskej i širokej verejnosti.

Získava (akviruje), spracúva, uchováva ochraňuje a sprístupňuje domáce a zahraničné dokumenty, predovšetkým slovacikálne. Dokumenty získava na základe zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výťažkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov, darmi, z rezervných fondov, domácou kúpou, zahraničnou kúpou a prostredníctvom medzinárodnej výmeny dokumentov.

Vedie ústrednú evidenciu historických knižničných dokumentov a fondov SR. Pripravuje návrhy na vyhlásenie jednotlivín a zbierok za historické knižničné dokumenty alebo fondy. Zabezpečuje pasportizáciu historických knižničných dokumentov a fondov na území SR. Cieľom úlohy je zmapovanie výskytu a stavu historických knižničných fondov na Slovensku a čiastočne, v súlade s pripravovanými celoslovenskými projektami, aj v zahraničí.

Spracúva a sprístupňuje Slovenskú národnú bibliografiu v klasickej polygrafickej (výberovo) a elektronickej forme, ktorá v pravidelných intervaloch informuje o všetkých typoch zverejnených slovacikálnych dokumentov v súčasnosti i v minulosti s cieľom vytvárať informačné zdroje pre napĺňanie ústavného práva občanov Slovenskej republiky na slobodný prístup k informáciám. V spolupráci so slovenskými vedeckými, akademickými a regionálnymi knižnicami buduje celosvetovo kompatibilný národný bibliografický systém Slovenskej republiky. Vo výskume dejín knižnej kultúry sa programovo usiluje dokumentáciu národného kultúrneho dedičstva a to výskumom a tvorbou nových znalostí o starých a vzácných tlačiarach vydaných alebo zachovaných na území Slovenska, ako aj ich systematizáciou. V oblasti bibliografickej vedy rozpracúva problematiku a publikuje vedecké, teoretické a organizačné (manažment, projekty) práce z oblasti budovania národného bibliografického systému, národného programu štandardizácie, národného programu retrokonverzie a konverzie bibliografických databáz a knižničných katalógov, informačných systémov, informačných technológií, dokumentológie, teórie, dejín a kritiky bibliografie.

Spravuje a fyzicky ochraňuje všetky druhy fondov, ktoré jej boli zverené do opatery. Zaoberá sa ich organizáciou, preventívnou starostlivosťou a mechanickou očistou.

Zveľaďuje národné kultúrne dedičstvo, ktoré predstavujú literárne a hudobné rukopisné pamiatky a fotodokumenty osobností, miest a historických udalostí. Zverené archívne dokumenty ochraňuje, spracúva a sprístupňuje bádateľskej verejnosti. Buduje osobné fondy spisovateľov, literárnych vedcov, hudobníkov a iných predstaviteľov slovenského národného života.

Zabezpečuje ochranu dokumentov mikrofilmovaním a digitalizáciou. Mikrofilmovaním sa chránia dokumenty ohrozené chemickou degradáciou kyslého papiera, fyzicky poškodené a nadmerne využívané. Do tejto kategórie dokumentov patria noviny, časopisy a archívne materiály. Digitalizáciou (konverziu dokumentov do elektronickej podoby) sa chránia dokumenty, ktoré svojou kultúrnou, historickou a informačnou hodnotou prekračujú národný význam a tvoria neoddeliteľnú súčasť európskej a svetovej kultúry.

Je metodickým, poradenským, koordinačným, vzdelávacím a štatistickým pracoviskom pre celý knižničný systém SR. Zaoberá sa prípravou a uplatňovaním legislatívnych predpisov v knižniciach.

Reštauruje (opravuje) a konzervuje historické a novodobé dokumenty v celoslovenskom meradle v duchu maximálnej záchrany historickej hodnoty originálu. Zabezpečuje aplikovaný výskum zavádzaných technológií a materiálov. Má na starosti nevodnú deacidifikáciu papiera. Konzervovanie dokumentov je zamerané na ich očistu, dezinfekciu, ošetrovanie povrchov väzieb, meranie pH. Deacidifikácia drevitého materiálu je kľúčovou technológiou pre jeho záchranu a stav fondov v knižnici. Aplikovaný výskum je zameraný na analýzu vlastností materiálov používaných na reštaurovanie a konzervovanie, preventívnu ochranu fondov.

Dokumentuje a skúma biografie a genealógie reprezentantov slovenskej národnej kultúry, umenia, vedy, techniky, spoločenského, politického a hospodárskeho života doma i v zahraničí. Osobitnú pozornosť venuje budovaniu biografickej dokumentácie ako pramennej bázy výskumnej, edičnej a informačnej činnosti. Intenzívne sa podieľa na tvorbe, redigovaní a vydávaní významných slovníkových diel. Poskytuje základný informačný servis z oblasti biografii a genealógií.

Je iniciátorom a účastníkom národných a medzinárodných projektov (EROMM – European register of master microfilm, Program elektronizácie knižníc v Slovenskej republike a pod.).

Je národnou agentúrou ISBN a ISMN.

Spravuje Národný cintorín.

2.2 Strednodobý výhľad organizácie

V súlade s Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 801 zo 17. júla 2002 k Programu elektronizácie knižníc v SR chceme v plnom rozsahu realizovať projekt Knižnično – informačný systém tretej generácie (KIS3G). Po implementácii jednotného knižničného softvéru Virtua v SNK, Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici a viacerých knižniciach východného Slovenska chceme pokračovať ďalej.

V oblasti ochranného mikrofilmovania a digitalizácie dokumentov chceme realizovať Národný program ochranného reformátovania dokumentov v SR. V rámci tohto programu realizujeme projekty: Národný program ochranného mikrofilmovania periodík v Slovenskej republike, Uchovávanie a sprístupňovanie dokumentov prostredníctvom hybridnej techniky, Digitálna knižnica a archív, Záchrana, archivácia a sprístupnenie zvukových záznamov vo fondoch SNK a Archivácia dát na fyzických médiách.

Za mimoriadne dôležitú považujeme otázku využívania malotirážnej tlačiarne, ktorú sa nám podarilo v roku 2003 dobudovať. Nemenej dôležité je vydávanie kvalitných propagačných materiálov a nakrútenie filmu o SNK, ktorý bude k dispozícii pre potreby exkurzií, návštevníkov a hostí SNK.

Smerom k reštaurovaniu a konzervovaniu dokumentov odskúšame a pripravíme do používania viacero nových materiálov a nových postupov. Budeme sa orientovať na záchranu historických novín využitím progresívnych laminovacích technológií. Zapojíme sa do Programu pre vývoj a využitie masovej deacidifikácie a budeme pokračovať v realizácii Projektu záchranu stabilizácie a konzervácie klasických nosičov informácií v SR.

Chceme pokračovať v budovaní biografickej dokumentácie o osobnostiach z oblasti slovenskej vedy, umenia, literatúry, osvety, techniky a ďalších odborov v oblasti spoločenského, politického a hospodárskeho života Slovákov od Veľkej Moravy do súčasnosti. Chceme rozvíjať biografické bádanie a na základe toho spracovať a postupne vydávať Biografický lexikón Slovenska v novej koncepcii. Realizáciu spracovania biografickej dokumentácie a bibliografie biografickej literatúry novými technológiami považujeme za nevyhnutnú.

Financovanie SNK nepovažujeme za dostatočné. Pre nedostatok financií sme nemohli rozvíjať hlavne zahraničnú spoluprácu. Starostlivosť o majetok štátu v správe SNK má tiež rezervy. Nedostatočné sú aj financie na ochranu zbierok všetkých druhov, vrátane múzejných.

Chceme zlepšiť situáciu v oblasti mzdových prostriedkov. Zaradením zamestnancov akreditovaných pracovísk do Osobitnej stupnice platových taríf učiteľov vysokých škôl, výskumných a vývojových zamestnancov a zdravotníckych zamestnancov podľa Prílohy č. 5 k zákonu č. 553/2003 Z. z. od 1. 1. 2004, požiadavky na mzdový fond rapídne stúpili, no dotáciu od MK SR sme nedostali.

Okrem finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu sa budeme usilovať získavať prostriedky aj z mimorozpočtových zdrojov (dary, granty). Mimoriadne aktuálnymi zdrojmi sa stávajú Grantový systém MK SR a štrukturálne fondy Európskej únie.

Aj naďalej sa budeme usilovať o vytvorenie kapitálových zdrojov na kvalitné vybudovanie kabinetu starých a vzácnych tlačí s kvalifikovanou príručnou knižnicou a technologickým zázemím.

Nevyhnutným sa nám javí priestorovo a personálne zabezpečiť Registrátorne stredisko a administratívny Archív SNK.

Nutná je rekonštrukcia hlavnej budovy SNK na Nám. J. C. Hronského 1 v Martine, adaptácia Detašovaného pracoviska SNK vo Vrútkach a rozšírenie depozitných priestorov SNK realizáciou zámeru Slovenská národná digitálna knižnica a depozit v Martine (prístavba).

V personálnej oblasti plníme stanovený počet zamestnancov. Nemalé problémy nám spôsobuje nezvýšenie limitu pracovníkov o dvoch v súvislosti s realizáciou vládneho Programu elektronizácie knižníc v SR a štátneho výskumu v oblasti konzervovania a reštaurovania dokumentov. Kvalifikačnú štruktúru zamestnancov nepovažujeme za dostatočnú. Zvyšovanie kvalifikácie budeme zabezpečovať prijímaním vysokoškolákov a vzdelávacími aktivitami rôzneho druhu.

3 Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Slovenská národná knižnica nemala na rok 2004 uzavretý kontrakt s Ministerstvom kultúry SR v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2000.

4 Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

4.1 Činnosti / produkty

4.1.1 Akvizičná činnosť

Akvizičnú činnosť SNK zabezpečuje Odbor doplňovania a spracovania dokumentov, Archív literatúry a umenia, Slovenské národné literárne múzeum, Múzeum Ľ. Štúra v Modre a Slovenské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch. Akvizičná činnosť múzeí je charakterizovaná v časti 4.1.20 *Múzejná činnosť*.

Odbor doplňovania a spracovania dokumentov sa v roku 2004 prostredníctvom Oddelenia doplňovania sústredil predovšetkým na získanie slovenských povinných výtlačkov v súlade so zákonom č. 212/1997 o povinných výtlačkoch v znení neskorších predpisov. Získané tituly boli zaraďované do národného konzervačného fondu a do univerzálneho knižničného fondu. Zároveň boli sprístupňované pre používateľov Slovenskej národnej knižnice. Retrospektívne boli získavané dokumenty, ktoré chýbajú z rozličných dôvodov v knižných fondoch SNK. Centrálnym nákupom sme získavali dokumenty do študovní. V záujme zabezpečenia úplnosti konzervačného fondu SNK bol pripravený a distribuovaný Zoznam deziderát.

Prostredníctvom medzinárodnej výmeny dokumentov a zahraničnej kúpy boli získavané hlavne zahraničné slovaciká a výborov dokumenty z profilových odborov SNK.

Spolupracujeme so 483 výmennými partnermi na celom svete. V roku 2004 pribudlo 11 nových výmenných partnerov. Prostredníctvom zahraničnej kúpy sme získali 57 titulov. Sú to hlavne encyklopedické, slovníkové publikácie a publikácie z oblasti knihovníctva. Prostredníctvom medzinárodnej výmeny dokumentov sme získali 1 752 titulov prevažne zahraničných slovacík. Zahraničným partnerom bolo odoslaných 3 120 knižných jednotiek.

Okrem tradičných nosičov odbor zabezpečuje nákup nepapierových nosičov a predovšetkým elektronických zdrojov a plnotextových databáz, ktoré slúžia používateľom SNK prostredníctvom referenčných služieb.

Aj v roku 2004 sme z poverenia MK SR v rámci projektu eIFL zabezpečili pre knižnice SR licencie na využívanie databáz EBSCO, pričom sme ich využívanie v celoslovenskom meradle organizovali.

V priebehu roka sa akvizične spracovávali mikrofilmy periodík vyrobené v Oddelení mikrofilmovania a digitalizácie dokumentov SNK. Používanie mikrofilmov má nesmierny význam v oblasti ochrany dokumentov.

Prírastky	R. 2004	R. 2003	R. 2002	R. 2001
Domáca kúpa	1 846	1 406	1 627	594
Zahraničná kúpa	57	75	65	165
Povinné výtlačky	22 213	19 561	19 206	19 168
Dary	321	429	522	1 071
Medzinárodná výmena dokumentov	1 752	1 283	1 472	1 627
Rezervné fondy	165	765	1 334	176
Spolu	26 354	23 519	24 248	22 801

Za významný počin možno považovať akvizíciu faksimile Vatikánskeho kódexu, podľa originálu rukopisu až z prvej polovice 4. storočia.

Archív literatúry a umenia prejednal a schválil kúpu písomných pozostalostí a osobných archívov: Ľudovíta Izáka, Dariny Bancíkovej, Karola Rosenbauma, Joža Nižnánskeho, J. Janošku, Jerguša Ferka, Břetislava Truhlára (druhá časť); Pavla Petrusa, Hany Ferkovej, Ivana Kadlečíka, Libuše Mináčovej, Miloša Krnu, Eleonóry Gašparovej, Edmunda Hlebu, Pavly Kováčovej (1. časť); z hudobných rukopisov ďalšie časti písomností Júliusa Kowalského a Andreja Očenáša; fotografie získané spolu s rukopisnými materiálmi (Bancíková, Vladimír Ferko, J. Kowalski, Ďurišin, Nižnánsky, Hleba a i.), ako aj samostatnou akvizíciou, napr. F. Kreutz, I. Hrušovský, D. Machala, M. Nadubinský, J. Majerník, A. Lauček, A. Lachkovič a i. Darom sme získali dodatky do fondu Ferka Urbánka, písomnosti a fotografie Hany Zelinovej, J. Kuzmíka, Ľ. Šenšela, Milana Krausa, Dušana Rolla, J. Úlehlu, Pavla Floreka a i.

Archív literatúry a umenia získal v roku 2004 do svojich zbierok 37 588 jednotiek literárnych a hudobných rukopisov a fotografií. Kúpou sme získali 32 785 archívnych dokumentov v hodnote 710 980,- Sk.

Stav zbierok Archívu literatúry a umenie je k 31.12.2004: 1 428 621 jednotiek (literárnych a hudobných rukopisov a fotografií). Z toho je 761 720 archívnych dokumentov spracovaných analyticky a 666 901 dokumentov spracovaných popisným spôsobom (prvostupňovo).

4.1.2 Spracovanie dokumentov, seriálových publikácií, archívnych materiálov a muzeálnych predmetov

Otázkam spracovanie dokumentov, seriálových publikácií, archívnych materiálov a muzeálnych predmetov sa v SNK venujú Odbor dopĺňovania a spracovania dokumentov, Národný bibliografický ústav, Archív literatúry a umenia, Slovenské národné literárne múzeum v Martine, Múzeum Ľ. Štúra v Modre a Slovanské múzeum A. S. Puškina. Spracovanie muzeálnych predmetov je charakterizované v časti *4.1.20 Múzejná činnosť*.

Odbor dopĺňovania a spracovania dokumentov spracoval v roku 2004 prostredníctvom Oddelenia spracovania dokumentov 13 186 katalogizačných záznamov. Aktívne prispieval do Súborného katalógu knižníc SR – monografie, ktorý vo svojej práci aj využíval. Budoval národné súbory autorít, konkrétne menné autority (3 514 záznamov), korporatívne autority (1 007 záznamov) a vecné autority (2 517 záznamov). Pracovisko pripravilo preklad formátov MARC 21 a medzinárodných noriem ISO.

Odbor komplexne zabezpečoval prostredníctvom Oddelenia seriálových publikácií činnosti spojené so získavaním, spracovávaním, uchovávaním a sprístupňovaním seriálových publikácií. Počet titulov dochádzajúcich domácich a zahraničných seriálových publikácií bol 1 599, čo predstavovalo 2 653 jednotiek. Retrospektívnym dopĺňovaním sa získalo 92 titulov seriálových publikácií.

Národný bibliografický ústav zabezpečoval univerzálnu bibliografickú kontrolu.

Archív literatúry a umenia spracovával archívne dokumenty (literárne rukopisy, hudobné rukopisy a fotografie).

Popisným spôsobom bolo spracovaných 32 144 archívnych dokumentov, analyticky 14 322 archívnych dokumentov.

Bádateľskej verejnosti boli sprístupnené fondy: Helena Križanová Brindzová a Fraňo Štefanko; rozpracované sú fondy: Fedor Ruppeldt, Anna Lacková – Zora, Fraňo Kráľ a Živena.

4.1.3 Správa depozitu Slovenskej národnej knižnice

Správou a fyzickou ochranou knižničných fondov SNK sa zaoberá Správa depozitu (odbor).

Pracovisko dbá o účelné a bezpečné uloženie všetkých fondov národnej knižnice a zaoberá sa aspektami preventívnej starostlivosti a mechanickej očisty.

Pre oblasť správy fondov odbor pôsobí ako odborné, metodické, konzultačné a koordinačné pracovisko v rámci Slovenskej národnej knižnice.

V kompetencii pracoviska sa pripravujú odborné podklady a zabezpečuje sa realizácia preventívnych opatrení proti haváriám a živelným pohromám.

V priestoroch odboru sa kompletizujú dokumenty presunuté zo spracovateľských pracovísk, ich definitívne označenie a uloženie.

V záujme ochrany národného konzervačného fondu sa zabezpečujú xerokópie alebo mikrofilmy chýbajúcich titulov pre potreby používateľov.

Nedostatočná kapacita depozitných priestorov vedie SNK k vyradovaniu neprofilových inorečových periodík (bohemiká sa pred vyradovaním nahrádzajú mikrofilmami.) a rozsiahlej reorganizácii uloženia knižničných fondov. V roku 2004 bolo vyradených 6 101 knižničných jednotiek, premiestnených bolo 245 000 knižničných jednotiek.

Dlhodobou neriešeným problémom je prepojenie medzi depozitom a výpožičným procesom tak, aby bol zachytený pohyb dokumentov medzi týmito pracoviskami. Z hľadiska ochrany slovacikálnych periodík je nevyhnutné zvýšiť výkony v oblasti mikrofilmovania dokumentov.

Stupňujú sa požiadavky na rekonštrukciu kompaktných regálov. Klimatické podmienky v depozitoch nevyhovujú ani fondom, ani pre pracovníkom. Na 8. poschodí hlavného depozitu chýba voda.

Zlý zdravotný stav fondov a obmedzená kapacita hlavného depozitu vyžadujú urýchlenú adaptáciu objektov Detašovaného pracoviska SNK vo Vrútkach.

Správa depozitu Slovenskej národnej knižnice			
Ukazovateľ	R. 2004	R. 2003	R. 2002
Výpožičky z depozitu SNK (KJ)	134 167	133 097	130 332
Zakladanie dokumentov do depozitu SNK (KJ)	141 421	139 251	136 408
Adjustácia dokumentov (opatrenie dokumentov štítkom so signatúrou) (KJ)	23 522	22 420	16 090
Presuny fondov (KJ)	245 000	120 390	98 500
Odoslanie dokumentov na väzbu (KJ)	6819	6 110	10 975
Výber dokumentov na reštaurovanie (KJ)	82	65	69
Preväzba dokumentov (výber a evidencia) (KJ)	32	510	168
Výber dokumentov z konzervačného fondu (KJ)	3 869	2 439	1 250
Rýchla katalogizácia dokumentov + vytváranie holdingových záznamov	5 763	7 028	12 538
Vytváranie záznamov o jednotkách (KJ)	15 246	15 985	11 261
Vyradňovanie dokumentov z depozitu SNK (KJ)	6101	5462	5 462
Náhrady za stratené a nezvestné tituly (KJ)	245	341	
Opravy dokumentov (KJ)	112	127	

KJ – Knižničná jednotka

4.1.4 Ústredná evidencia a pasportizácia historických knižničných dokumentov a fondov (HKDaF)

Činnosť zabezpečuje Odbor správy historických knižničných dokumentov a fondov.

Odbor je ústrednou štátnou inštitúciou na ochranu a správu historických knižničných dokumentov a fondov s metodickou pôsobnosťou pre Slovenskú republiku. V intenciách zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach podáva návrhy na vyhlásenie vzácných knižníc a jednotlivín za historické knižničné dokumenty a fondy a vedie ústrednú evidenciu v elektronickej a klasickej forme.

Odbor vypracováva stanoviská k povoleniam dočasného alebo trvalého vývozu HKDaF do zahraničia.

Pracovisko je garantom celoslovenskej pasportizácie HKDaF a vedie evidenciu výskytu a stavu HKDaF.

Spomínané činnosti vykonáva odbor pre všetky inštitúcie (múzeá, galéria a archívy) a všetky typy vlastníkov (aj súkromných) pôsobiach na území Slovenskej republiky.

V budúcnosti je nevyhnutné personálne posilniť obidve zložky odboru a vybaviť pracovisko zodpovedajúcim technickým a programovým vybavením. Za najdôležitejšie úlohy považujeme vypracovanie viacerých projektov na záchranu vzácných historických knižníc v nadväznosti na získanie finančných zdrojov s domácich i zahraničných nadácií.

Prehľad plnenia úloh v oblasti správy historických knižničných dokumentov a fondov			
Ukazovateľ	R. 2004	R. 2003	R. 2002
Výpožičky	408	279	505
Konzultácie a informácie (domáci a zahraniční bádatelia)	288	199	205
Základná evidencia (elektronické záznamy)	5 953	5 655	4 968
Rekonštrukcia HKDaF	0	137	3 200
Presuny vo fonde tlačí 16. storočia	10 500	55 000	1 600

Všetky údaje vo vyššie uvedenej tabuľke sú vo vzázkoch.

Pasportizácia HKDaF na Slovensku	
Miesto	Počet zv.
Rískokatolícky farský úrad, Sedliacka Dubová	498
Rískokatolícky farský úrad, Kňažia	349
Rískokatolícky farský úrad, Dolný Kubín	134
Rískokatolícky farský úrad, Hruštín	274
Rískokatolícky farský úrad, Spišský Štiavnik	102
Rískokatolícky farský úrad, Huncovce	408
Rískokatolícky farský úrad, Poprad	731
Rískokatolícky farský úrad, Vrbov	100
Prepozitúra Panny Márie v Novom Meste nad Váhom	1923
Farský úrad ECAV Trenčianske Stankovce	36
SNM – Múzeum Červený Kameň – HK Friesenhofovcev	352
Spolu	4 907

4.1.4 Služby

Ústredným pracoviskom SNK pre poskytovanie knižnično – informačných služieb verejnosti je Odbor služieb.

Odbor plnil, okrem iného, aj funkciu národného centra SR pre medziknižničnú výpožičnú službu (MVS), funkciu národného koordinátora služieb poskytovaných z online databáz firmy EBSCO Publishing, funkciu informačného miesta Rady Európy, funkciu informačného a konzultačného miesta Úradu priemyselného vlastníctva SR a organizoval činnosť Národnej komisie pre knižnično – informačné služby SR. V r. 2004 predložil na verejnú diskusiu 1. verziu Etického kódexu slovenského knihovníka.

Výpožičné služby. V roku 2004 sa výpožičné služby SNK realizovali prostredníctvom programového systému ALEPH 500 plynulo a bez vážnejších nedostatkov.

K 21. 12. 2004 mala SNK zaregistrovaných 8 666 čitateľov. Čitateľom sa požičalo 146 275 dokumentov, z toho 89 264 automatizovane. Čitatelia vrátili 88 016 dokumentov a rezervovali si 84 789 dokumentov. Poslalo sa im 18 054 upomienok, z toho 278 súdnych. Pri vymáhaní nevrátených výpožičiek úspešne pokračovala spolupráca s advokátskou kanceláriou.

Pre čitateľov SNK boli zavedené nové čitateľské preukazy.

Upomienky	R. 2004	R. 2003	R. 2002	R. 2001
Prvé a druhé	16 169	7 488	11 285	11 879
Riaditeľské	1 607	1 351	1 167	1 342
Súdne	278	501	472	371
Spolu	18 054	9 488	12 931	13 592

Medziknižničné výpožičné služby (MVS). V rámci medziknižničných výpožičných služieb sa požičalo celkom 7 197 dokumentov, z toho z fondov SNK slovenským knižniciam 6 681 dokumentov a zo slovenských knižníc pre čitateľov SNK 516 dokumentov. Počet výpožičiek MVS teda z roka na rok vzrastá.

V r. 2004 SNK prijala 11 275 žiadaniek MVS, čo výrazne presahuje počet žiadaniek MVS za predchádzajúce roky a svedčí o dôležitosti týchto služieb ako pre knižnice, tak i pre ich čitateľov. Sú to služby, v ktorých sa v maximálnej miere uplatňuje internetizácia. Pre lokalizáciu žiadanky MVS sa využívajú online katalógy knižníc a elektronická žiadanka MVS vystavená na webovej stránke jednotlivých knižníc. V MVS teda konštatujeme nielen kvantitatívny nárast žiadaniek MVS a výpožičiek MVS, ale aj ich kvalitatívne zmeny, ktoré sú odrazom využívania nových technológií, predovšetkým internetu.

Výrazne stúpol počet žiadaniek MVS prijatých v elektronickej forme prostredníctvom www formuláru na webovej stránke SNK. V elektronickej forme bolo prijatých 5 608 žiadaniek, čo predstavuje 49,73 % z celkového počtu prijatých žiadaniek.

MVS	2004	2003	2002	2001
Počet výpožičiek	7 197	5 252	4 486	3 596
Počet žiadaniek	11 275	9 467	7 953	7 223

SNK je národným ústredím pre národný systém MVS na Slovensku. V rámci plnenia tejto funkcie sa uskutočnili tieto činnosti:

- vypracovanie zásad MVS,
- pokračovanie prác na návrhu novej vyhlášky o MVS a MMVS a novej žiadanky MVS,
- pokračovanie prác na metodickej príručke MVS.

Medzinárodné medziknižničné výpožičné služby (MMVS). V rámci MMVS sa požičalo celkom 1 833 dokumentov, z toho 1 705 dokumentov zo zahraničných knižníc a 128 dokumentov z fondov SNK pre zahraničné knižnice.

V MMVS sa využívali online katalógy zahraničných knižníc, pričom sa uprednostňovali tie, ktoré umožňujú elektronické zasielanie žiadaniek MMVS.

MMVS	2004	2003	2002	2001
Počet výpožičiek	1 833	1 174	1 177	1 744

Bibliograficko-informačné služby. V rámci týchto služieb sa poskytovali bibliografické a faktografické informácie, najmä formou písomných odpovedí. Celkove sme používateľom bežnou poštou odoslali 810 listov.

Konzultačné služby. Konzultačné služby pracoviska boli zamerané najmä na:

- prácu s novým čitateľom SNK,
- vybavovanie telefonických, faxových a elektronických požiadaviek čitateľov a používateľov SNK,
- metodickú pomoc pri využívaní zahraničných databáz EBSCO Publishing, ProQuest a ďalších,
- metodickú pomoc čitateľom pri vyhľadávaní relevantnej literatúry k požadovaným témam.

Rešeršné služby. V roku 2004 sa zhotovilo 2 517 rešerší, z toho 2 455 rešerší z elektronických zdrojov, 20 klasických retrospektívnych literárnych rešerší a 42 kombinovaných rešerší. Po prístupe do databáz firmy EBSCO Publishing a ďalších elektronických zdrojov sa počet rešerší vykonaných v SNK zväčšuje.

Rešerše	2004	2003	2002	2001
Počet rešerší	2 517	1 759	1 310	1 207

Pracovisko rešeršných služieb plní i ďalšie významné úlohy celoslovenského charakteru:

- je koordinátorom prístupu slovenských knižníc do databáz firmy EBSCO Publishing v rámci projektu eIFL Direct,
- pôsobí ako informačné miesto Rady Európy,
- pôsobí ako informačné a konzultačné miesto Úradu priemyselného vlastníctva SR.

Internetové služby. V roku 2004 využilo internetové služby SNK 31 416 používateľov, z toho 19 365 na verejnom internetovom pracovisku. Používateľom sa vytlačilo 5 251 strán z internetu a nahralo 826 diskiet.

Internetové služby	R. 2004	R. 2003
Počet používateľov	31 416	26 568

Služby študovní. Používatelia SNK majú k dispozícii 3 študovne (univerzálnu študovňu, študovňu mikrofilmov a študovňu NATO), ktoré navštívilo 62 307 používateľov.

Univerzálna študovňa. Do fondov univerzálnej študovne sa v r. 2004 založilo 4 704 dokumentov (2 197 monografií, 2 469 noriem a 38 CD-ROM). Jej súčasťou je čítareň periodík, kde sa založilo 11 905 čísel slovenských a zahraničných novín a časopisov. Všetky dokumenty študovne sú spracované v lokálnom katalógu SNK. Vyriešilo sa dopĺňovanie fondov študovne z depozitu. Rovnako sa rieši i vyradovanie dokumentov zo študovne. V r. 2004 sa vyradilo 498 dokumentov a poskytlo sa 681 deziderát na zakúpenie literatúry do študovne. Používatelia si požičali k prezenčnému štúdiu 46 882 dokumentov, z toho 13 321 monografií a 33 561 čísel seriálov.

Študovňa mikrofilmov. Rastúci počet titulov zmikrofilmovaných periodík vedie k ich sprístupňovaniu formou mikrofilmov v študovni, čo je jediný spôsob prístupu používateľov k týmto dokumentom. Do študovne bolo založených 646 nových mikrofilmov. Používatelia si požičali k prezeraniu 1 462 mikrofilmov, z toho 303 priamo z fondu študovne mikrofilmov. Problémom bol takmer neustále nefunkčný reader-printer na zhotovovanie kópií z mikrofilmov, čo sa negatívne odrazilo na službách tejto študovne.

Študovňa NATO. Študovňa bola otvorená v r. 2004 a poskytuje poradenské služby.

Reprografické služby. Zhotovilo sa 395 956 xerografických kópií: 318 576 kópií na pracovisku reprografických služieb (z toho však len 35 264 kópií pre čitateľov a až 283 312 kópií pre pracovníkov SNK), 57 435 kópií v univerzálnej študovni a 19 945 kópií z mikrofilmov v študovni mikrofilmov. Poskytovanie týchto služieb znemožňovali neustále poruchy reprografických prístrojov.

Reprografické služby	R. 2004	R. 2003	R. 2002	R. 2001
Xeroxové kópie	376 011	267 271	270 077	334 730
Kópie z mikrofilmov	19 945	7 984	46 821	29 716
Spolu	395 956	275 255	316 898	364 446

Skenovacie služby. Služba vznikla v r. 2004 pre potreby Odboru služieb, Archívu literatúry a umenia a Slovenského národného literárneho múzea. V r. 2004 sa naskenovalo 815 strán.

Služba EZB (Elektronische Zeitschriftenzeitung). Služba vznikla v r. 2004. Ponúka jednoduchý a ľahký prístup k odborným elektronickým časopisom voľne prístupným na internete. Sprístupnená je na webovej stránke SNK, v rámci elektronických služieb.

Služba Spýtajte sa knižnice. Služba vznikla v r. 2004. Poskytuje používateľom možnosť zaslať kedykoľvek na jedno centrálné miesto SNK otázku, ktorá sa musí zodpovedať do 24, resp. 48 hodín. Služba sa poskytuje výhradne iba prostredníctvom elektronickej pošty. Sprístupnená je na hlavnej webovej stránke SNK.

Lektorské služby. SNK navštívilo 116 exkurzií so 4 834 účastníkmi, ktorým sa poskytol výklad o histórii, poslaní a službách SNK.

4.1.5 Služby Archívu literatúry a umenia

Archív literatúry a umenia (ALU) poskytoval služby domácim i zahraničným bádateľom. V študovni ALU sme prezenčne sprístupňovali archívne dokumenty, vyhotovovali sme kópie z archívnych materiálov kopírovaním, skenovaním, zabezpečovali sme výrobu fotografických reprodukcí. Stúpol počet bádateľov, ktorí požadovali archívne dokumenty na CD-R. Poskytovali sa konzultácie a informácie o zbierkach (osobne, telefonicky a písomne, prevažne elektronickou poštou).

Ukazovateľ	R. 2004	R. 2003	R. 2002
Počet bádateľov v ALU vrátane zahraničných (osoby)	833	771	946
Počet zahraničných bádateľov v ALU (osoby)	11	10	10
Počet vyhotovených kópií (strany)	19 155	21 954	18 965
Počet skenovaných dokumentov (rukopisy, fotografie)	1 260	2 000	1 275
Vyhotovené reprodukcie (jednotky)	832	658	1 244
Počet výpožičiek archívnych dokumentov (jednotky)	50 742	43 751	77 975
Počet poskytnutých konzultácií (konzultácie)	200	800	200

4.1.6 Bibliografická činnosť

Bibliografické aktivity SNK komplexne zabezpečuje Národný bibliografický ústav (odbor).

Národný bibliografický ústav sa usiloval splniť všetky prioritne stanovené úlohy na rok 2004 späť s budovaním národného knižnično-informačného systému, a to prostredníctvom budovania generálnej bázy slovacikálnych bibliografických údajov na základe koncepcie všeobecnej národnej bibliografickej registrácie, plnením Programu slovenskej národnej retrospektívnej bibliografie a výskumu dejín knižnej kultúry na Slovensku. Tieto úlohy plnil v kontexte budovania súborných katalógov knižníc Slovenskej republiky v rámci programu KIS3G.

V tejto súvislosti:

Presadzoval kontinuálne, včasné a komplexné zverejňovanie súboru spracovaných bibliografických záznamov o všetkých typoch dokumentov, získaných a v Slovenskej národnej knižnici spracovaných na základe Zákona č. 182 NR SR o povinných výtlačkoch. Bibliografické záznamy zverejňoval v elektronickej CD-ROM edícii Slovenská národná bibliografia, v Súbornom katalógu knižníc – Monografie a sprístupňoval v Lokálnom katalógu SNK. Táto edícia sa vyznačuje pozoruhodným rozsahom: sprístupňuje viac ako 1 250 000 bibliografických záznamov.

Vykonával aktivity s cieľom prispieť k optimalizácii získavania povinného výtlačku. V tejto súvislosti bola spracovaná štatistika MK SR KULT 4-01 Ročný výkaz o neperiodických publikáciách. Jej sprievodnou agendou je komplexná titulová mapa knižnej produkcie na Slovensku a urgencia nedodaných povinných výtlačkov.

Podnikol iniciatívy s cieľom optimalizovať stav znalostí o slovacikálnych fondoch v zahraničí s cieľom komplementarizovať údaje pre oblasť bibliografie zahraničných slovacík.

Snahy o optimalizáciu modelu národnej bibliografickej registrácie prezentoval organizovaním konzultácií a podujatí k problematike národnej bibliografickej registrácie záverečných a kvalifikačných prác v Slovenskej národnej bibliografii.

V rámci národného programu retrokonverzie a konverzie bibliografických databáz boli moduly Slovenskej národnej bibliografie (prepísané do elektronickej formy v rokoch 2001–2003) včlenené do generálnej Slovenskej národnej bibliografie a jej prostredníctvom sprístupňované v internetovskej i CD-ROM generálnej edícii Slovenskej národnej bibliografie. Konkrétne sa to týka retrokonvertovaných modulov bibliografie kníh vydaných na území Slovenska za roky 1901 – 1975, bibliografie a katalogizačné súpisy starých a vzácných tlačí vydaných na Slovensku do roku 1700, ako aj Bibliografie tlačí vydaných na území Slovenska za roky 1701–1800, autorsky zavŕšenej v roku 2003, edične sprístupnenej v rámci CD-ROM edície Slovenskej národnej bibliografie. V rámci tohto programu bolo digitalizované dielo Ľ. V. Rizner: Bibliografia písomníctva slovenského do roku 1900, ktoré bude v priebehu roka 2005 sprístupnené na internete a retrokonvertované bolo sčasti i dielo I. Bohuša Bibliografia Vysokých Tatier do roku 1918 v rozsahu viac ako 15 000 bibliografických záznamov.

Významne sa pokročilo v oblasti implementácie MARC 21 v programe KIS3G. Článková databáza Slovenskej národnej bibliografie sa v roku 2004 stala pilotnou databázou implementácie, a to z koncepcnej, metodickej, spracovateľskej i organizačnej stránky. Pracovisko článkovej súbežnej Slovenskej národnej bibliografie vyškolilo 13 pracovníkov

regionálnej bibliografie východného Slovenska, ako aj ďalšie pracoviská, ktoré ako prvé implementovali systém Virtua v národnom knižnično-informačnom respektíve národnom bibliografickom systéme Slovenskej republiky.

Bol pripravený celý rad metodicko-kooperačných podujatí (seminárov a porád) s dôrazmi na prehĺbovanie znalostí bibliografického jazyka s cieľom prehľbovať kompatibilitu bibliografických databáz s cieľom budovať, koordinovať a rozvíjať národný bibliografický systém Slovenskej republiky.

V kontexte KIS 3 G bolo pripravené na používanie Medzinárodné desatinné triedenie (MDT) - verzia roka 2001, ako aj ďalšie metodické materiály potrebné pre nový formát MARC 21 a systém Virtua.

V programe výskumu dejín knižnej kultúry bol spracovaný celý rad autorských štúdií a pripravených niekoľko celoslovenských a medzinárodných podujatí, medzi nimi medzinárodné podujatie Dejiny knižnej kultúry Trnavy a západného Slovenska, ako aj medzinárodné Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov. Pripravené boli podklady pre medzinárodnú výstavu Šľachtické knižničné zbierky strednej Európy. Znalostnú databázu výskumu dejín knižnej kultúry rozšírili i semináre o Jánovi Martákovi a Jánovi Čaplovičovi. Za medzinárodne významnú možno považovať i Bibliografiu dejín knižnej kultúry na Slovensku založenú a budovanú od roku 2004 v podobe bibliografickej databázy s plnými textami.

Výstupy z oblasti bibliografickej vedy a výskumu dejín knižnej kultúry zhromažďoval a prezentoval prostredníctvom ústavných zborníkov: Bibliografický zborník, respektíve Kniha.

V rámci účasti na medzinárodných programoch UNESCO bola úspešne zavŕšená CD-ROM edícia Bratislavský antifonár I. a boli pripravené koncepcie digitálnej edície Klenoty knižnej kultúry a dokumentárneho dedičstva Slovenskej národnej knižnice.

Zavŕšili sa práce na medzinárodnej dvojdielnej Personálnej bibliografii P. J. Šafárika, ktorá bola v roku 2004 vydaná v knižnej podobe a v edičnej podobe sa stala súčasťou Spisov Pavla Jozefa Šafárika ako ich VIII. zväzok. Elektronická databáza Personálnej bibliografie Pavla Jozefa Šafárika bude začlenená do koncepcie budovania Bibliografie dejín knižnej kultúry na Slovensku.

V rámci budovania Generálneho katalógu tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska bola vykonaná redakcia Tlačí 16. storočia zachovaných vo františkánskych knižniciach s cieľom edične finalizovať dielo v roku 2005.

V roku 2004 vykonaná redakcia štvorzväzkového diela Bibliografie tlačí 18. storočia vydaných na území Slovenska a začali sa práce na vytvorení ďalšieho elektronického modulu Slovenskej národnej bibliografie: Bibliografia tlačí vydaných na území Slovenska v 19. storočí. Pokračoval v prácach v prioritnom programe spracovania bibliografického masívu Slovenská literatúra 1918 – 1944 v rámci programu Bibliografia článkov zo slovenských novín a časopisov za roky 1918 – 1944 s cieľom finalizovať sprístupnenie súboru v roku 2007.

Začali sa práce na sprístupňovaní Knižničného a informačného softvéru pre malé a stredné knižnice (KIS MaSK) na báze ISIS-u.

Národný bibliografický ústav SNK pripravil v roku 2004 tieto produkty:

Slovenská národná bibliografia – CD-ROM elektronická edícia: Registračný, analytický, evidenčný rad.

Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska: Tlače 16. storočia vo františkánskych knižniciach na Slovensku. V rámci programu bol dokončený súpis Tlače 16. storočia v Knižnici A. A. Baníka.

Slovenská národná retrospektívna bibliografia: Bibliografia tlačí 18. storočia vydaných na území Slovenska, Bibliografia tlačí 19. storočia vydaných na území Slovenska, Bibliografia článkov zo slovenských novín a časopisov za roky 1919-1944. Slovenská literatúra 1918–1944, Národopis na Slovensku 1919-1928.

Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika I. II., Bibliografia dejín knižnej kultúry na Slovensku.

Bibliografia Vysokých Tatier do roku 1918 (elektronická retrokonverzia).

Koordinačná, manažérska a metodická činnosť: koncepcie, projekty, štandardy, manuály, metodiky.

Heuristická a konzultačná činnosť: prieskumové fondy, porady, elektronické konferencie.

Zostavovateľská a redakčná činnosť: zborníky, edície.

Vedecko-výskumná činnosť: Vedecké monografie, monografické štúdie, vedecké štúdie, state, konferencie, semináre, kolokviá, sympóziá.

4.1.7 Biografická činnosť

Úlohy v oblasti biografie zabezpečoval Národný biografický ústav (odbor).

Odbor pokračoval v získavaní a spracovaní základných biografických dokumentov, hlavne k heslám Biografického lexikónu Slovenska. Nadobudol 576 biografických dokumentov (dotazníkov, výpisy z matrik, personálne bibliografie), ktoré zapríčastkoval a primárne spracoval. Pre svoju činnosť ďalej získal 570 biografických výstrižkov zo súčasnej i staršej tlače.

Pokračoval v spracovaní bibliografie biografickej literatúry klasickou formou. Sústredenú pozornosť venoval spracovaniu, záverečnej redakcii a vydaniu Biografického lexikónu Slovenska, zv. II., ktorý vyšiel tlačou v decembri 2004 v bratislavskej tlačiarňi Svornosť. Spracoval doplnky a opravy Slovníka slovenských spisovateľov 20. storočia.

Pracovisko vydalo zborník Biografické štúdie 30, ktorý obsahuje hlavne príspevky z odborných seminárov o Jozefovi Nižnánskom a o Čaplovičovcoch v slovenskej kultúre, ako aj obsiahle doplnky hesiel Slovníka slovenských spisovateľov 20. storočia.

Zorganizovalo semináre k výročiam spisovateľov a dejateľov (M. Hamuljak, M. Urban, J. Ambruš a i.), na ktorých pracovníci ústavu predniesli referáty.

4.1.8 Reštaurovanie a ochrana dokumentov

Reštaurovaním a ochranou dokumentov sa v celoslovenskom meradle zaoberá Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov.

Odbor je zameraný na preventívnu a priamu fyzickú ochranu dokumentov vo fondoch SNK. Preventívna ochrana je najdôležitejšou činnosťou konzervačnej knižnice a jej cieľom je maximálne spomaliť prirodzené starnutie dokumentov. Činnosťou odboru sa výrazne znižujú kultúrne, materiálne a finančné straty ku ktorým dochádza pri prirodzenom starnutí materiálov, resp. pri nevhodnom skladovaní dokumentov.

Pracovisko sa podieľalo na riešení štátnej výskumnej úlohy Program záchrany stabilizácie a konzervácie klasických nosičov informácií v SR – KNIHA.SK.

Odbor zreštauroval 304 kníh (z toho 45 náročných reštaurovaní na úplný protokol) a konzervoval 7 319 kníh.

Retrospektívne zobrazenie hlavných ukazovateľov				
Ukazovateľ	R. 2004	R. 2003	R. 2002	R. 2001
Počet reštaurovaných kníh	304	308	348	236
Z toho náročných reštaurovaní na úplný protokol	45	38	35	56
Počet konzervovaných kníh	7319	5 924	21 751	16 848

4.1.9 Ochranné mikrofilmovanie a digitalizácia dokumentov

Úlohy v oblasti mikrofilmovania a digitalizácie dokumentov v celoslovenskom meradle zabezpečuje Oddelenie mikrofilmovania a digitalizácie dokumentov, ktoré je súčasťou Odboru prevádzky technológií.

Pre ochranné mikrofilmovanie sa vyberajú dokumenty ohrozené chemickou degradáciou kyslého papiera, fyzicky poškodené a nadmerne využívané. Najviac sú takto postihnuté noviny, časopisy, archívne dokumenty. Ochranné mikrofilmovanie predstavuje technologický postup, ktorý je založený na vyhotovení troch generácií mikrofilmov s rôznymi funkciami: a/ archívny negatív slúži pre dlhodobé uchovanie obsahu dokumentu, vyhotovuje sa snímkaním predlohy na mikrografickej kamere, b/ matričný negatív slúži pre vyhotovenie všetkých užívateľských kópií, vyhotovuje sa kopírovaním archívneho negatívu, c/ užívateľská kópia (pozitív) nahrádza originálny dokument, vyhotovuje sa kopírovaním matričného negatívu. Slovenská národná knižnica užívateľské mikrofilmy sprístupňuje v študovni mikrofilmov, kde sú k dispozícii používateľom vhodné typy čítacích prístrojov a spätne zväčšujúci prístroj na xeroxové kópie z mikrofilmov.

Pre digitalizáciu dokumentov sa vyberajú dokumenty, ktoré svojou kultúrnou, historickou a informačnou hodnotou prekračujú národný význam a tvoria neoddeliteľnú súčasť európskej a svetovej kultúry. Reformátovanie, a to aj v prípade priamej digitalizácie, predpokladá veľmi podrobnú prípravu a kompletizáciu pôvodného digitalizovaného dokumentu. V prípade priamej digitalizácie a archivácie za použitia CD-R médií sa zhotovujú, podobne ako pri ochrannom mikrofilmovaní, 3 generácie digitálnych záznamov: 1. generácia obsahuje dokumenty v pôvodnej nekomprimovanej podobe, 2. generácia obsahuje dokumenty po kompresii a ďalších úpravách a 3. generácia sa používa ako používateľská kópia.

Súpis mikrofilmovaných periodických titulov v roku 2004:

Súbežné mikrofilmovanie: Domino fórum, Mosty, Slovenské národné noviny, Literárny týždenník, Žilinský večerník, Kultúrny život, Sme, Pravda, Národná obroda, Hospodárske noviny, Nový čas, Trend, Učiteľské noviny, Knižná revue (spolu 46 279 snímok). Retrospektívne mikrofilmovanie: Grenzbote, Slovenská pravda, Slovenské hlasy, Kassai Ujsag, Mosty, Slovenské noviny, Domino efekt, Slovenské pohľady, Matičné čítanie, Ľud, Koridor, Vatra: Orgán národného frontu, 1945-1946, Matičné čítanie, Dom a škola (spolu 67 310 snímok).

Pre potreby Archívu literatúry a umenia SNK bolo mikrofilmovaním vytvorených 41 070 snímok.

Kvantitatívne parametre ochranného mikrofilmovania			
Činnosť	R. 2004	R. 2003	R. 2002
Ochranné mikrofilmovanie – periodík (okienka)	113 589	201 448	
Mikrofilmovanie pre potreby ALU SNK	41 070		
Národný program ochranného mikrofilmovania – kopírovanie mikrofilmov (okienka)	92 019	120 000	265 600
Interný program ochranného mikrofilmovania – kopírovanie mikrofilmov (okienka)	312 218	405 645	482 500
Kopírovanie mikrofilmov v rámci zmlúv, dohôd a záväzkov SNK (okienka)	404 247	100 000	135 923

Kvantitatívne parametre elektronického spracovania dokumentov (digitalizácie)	
Skenovaný materiál	R. 2004
Staré a vzácne tlače, rukopisy	3 450
Študijná literatúra	11 210
Periodiká	3 180
Rôzne dokumenty pre používateľov	6 540

4.1.10 Metodika, poradenstvo a koordinácia

Ústredným metodickým, poradenským a koordinačným pracoviskom Knižničného systému SR je Odbor pre knižničný systém SR.

Odbor pravidelne posudzoval pripravované legislatívne materiály. Právne dôsledky nových zákonov a predpisov, platných pre knižničný systém zakomponovával do metodických dokumentov, platných v knižničnom systéme SR. V oblasti poradenskej činnosti sa zameriaval na priamu a okamžitú pomoc knižniciam. Poskytol cca 1 000 konzultácií a realizoval 14 metodických podujatí na najdôležitejšie témy, vyplývajúce z požiadaviek knižníc (napríklad v spolupráci so Slovenskou pedagogickou knižnicou v Bratislave Metodické odporúčanie pre zlučovanie obecných a školských knižníc). Ďalej spracoval niekoľko materiálov o situácii vo verejnom knihovníctve na Slovensku (pre poslancov NR SR, pre eurokomisára, pre ministra kultúry, ale i pre vydavateľov a kníhkupcov). Príprava a realizácia rozsiahleho dotazníkového prieskumu na tému Humanizácia knižníc by mala prispieť k zlepšeniu činnosti verejných knižníc.

Z ďalších aktivít odboru je potrebné spomenúť spracovanie návrhov na vytvorenie grantového systému Ministerstva kultúry pre knižnice SR, najmä v súvislosti s dotáciami na nákup

fondov pre verejné knižnice. Odbor spolupracoval i pri príprave podkladov pre výberové komisie.

Publikácia Príručka knihovníka malej knižnice, ktorá bola autorsky pripravená v r. 2003 a distribuovaná v r. 2004 (po viac ako 10. rokoch sa dostal do rúk knihovníkom materiál, určený malým knižniciam – a nielen im) bola zverejnená i v elektronickej forme.

4.1.11 Štatistiky a prieskumy

Štatistiky a prieskumy v Knižničnom systéme SR zabezpečuje Odbor pre knižničný systém SR.

Odbor spracoval ročný štatistický výkaz o činnosti knižníc KULT 10-01 za verejné a vedecké knižnice za rok 2003 (KULT 10-01), spolu 20 sumárnych výkazov. Súčasťou bol komentár a zoznam spravodajských jednotiek. Tlačou vydal Štatistický prehľad činnosti knižníc v SR za rok 2003, ktorý vyšiel v auguste 2004 a oproti minulým rokom obsahuje aj údaje za školské a akademické knižnice. Časť je zverejnená na (<http://www.snk.sk>) a linky na (<http://www.infolib.sk>).

V súvislosti s prechodom MK SR na elektronické spracovanie (KEŠKULT) spracoval odbor niekoľko analýz pre OI MK SR, najmä v oblasti formálnych a obsahových kontrol, pri príprave pomocných a metodických materiálov.

4.1.12 Edičná, propagačná a prezentačná činnosť

Edičnú, propagačnú a prezentačnú činnosť zabezpečuje SNK najmä prostredníctvom Oddelenia kultúrnych a edičných aktivít Národného biografického ústavu SNK.

Edičná činnosť Slovenskej národnej knižnice za rok 2004 je uvedená v Prílohe č. 1. V roku 2004 sa zavíšil 5. ročník vydávania mesačníka Knižnica, ktorý poskytuje slovenskej odbornej verejnosti široký publikačný priestor. Osobitnú pozornosť si zasluhuje vydanie Personálnej bibliografia Pavla Jozefa Šafárika, zv. I. a zv. II. a Biografického lexikónu Slovenska, zv. II.

K propagácii a zviditeľňovaniu SNK prispieva bohatá publikačná činnosť zamestnancov SNK, ktorá je uvedená v Prílohe č. 2.

V Prílohe č. 3 sú uvedené výstavy realizované SNK v roku 2004 a v Prílohe č. 4 podujatia organizované SNK v roku 2004.

SNK má svoju www stránku (<http://www.snk.sk>), prostredníctvom ktorej prezentuje všetky svoje aktivity a poskytované služby.

K významným prezentačným podujatiam SNK v roku 2004 patrili:

IV. ročník Martinskej literárnej jari (28. – 29. 4. 2004 Martin)

Podujatie sa opätovne stretlo s veľkým diváckym i mediálnym ohlasom. Celkovo sa uskutočnilo osem zaujímavých programových blokov (odborný literárnohistorický seminár, výstavy výtvarného umenia, recitačná súťaž, hudobné pásмо, divadelné predstavenie, literárny program pre deti, hlavný literárny večer), na ktorých bolo prítomných zhruba 1500 záujemcov.

Ladislav Novomeský v osnove slovenského života 1904 – 1976 – 2004 (29. 8. – 10. 10. 2004 Martin, 20. 10. – 16. 11. 2004 Praha, 10. 12. 2004 – 30. 1. 2005 Senica)

Medzinárodný výstavný projekt bol zrealizovaný pri príležitosti 100. výročia narodenia básnika Ladislava Novomeského. Výstavu si do konca roka 2004 v Martine, Prahe a Senici prezrelo okolo 3 000 záujemcov. Záštitu nad podujatím prevzal prezident SR Ivan Gašparovič. O úspechu projektu svedčí tiež skutočnosť, že o jeho prezentáciu je veľký záujem aj v roku 2005, a to nielen na Slovensku, ale i v Českej republike.

Slovenské cesty k slobode Dominika Tatarku (1. 12. 2004 – 30. 1. 2005 Paríž)

Medzinárodný výstavný projekt sa uskutočnil pri príležitosti 15. výročia úmrtia významného spisovateľa a disidenta Dominika Tatarku. Výstava v Paríži, nad ktorou mala záštitu veľvyslankyňa SR vo Francúzsku Mária Krasnohorská, mala veľmi dobrý ohlas a zúčastnilo sa na nej množstvo predstaviteľov slovenského i francúzskeho kultúrneho, politického, vedeckého, duchovného a obchodného života. Aj o túto výstavu je veľký záujem a v roku 2005 sa odprezentuje na viacerých miestach Slovenskej a Českej republiky.

Slovenský exil 20. storočia (1900 – 1959) (4. 5. – 30. 5. 2004 Budapešť, 12. 10. – 30. 10. 2004 Krakov, 23. 11. – 14. 12. 2004 Békešská Čaba)

I. etapu medzinárodného výstavného projektu Slovenský exil 20. storočia si v roku 2004 prezrelo v zahraničí vyše 2500 záujemcov. Od januára 2003 (vtedy bola výstava po prvý raz predstavená v Brne) ju v štyroch krajinách (Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovensko) zhliadlo viac ako 12 tisíc osôb.

4.1.13 Národná agentúra ISBN a ISMN

Medzinárodná agentúra ISBN a ISMN pokračovala v prideľovaní identifikátorov vydavateľom a ich produktom. Do systému sa v roku 2004 prihlásilo 412 nových vydavateľov. Celkový počet členov systému ISBN v SR k 31.12.2004 bol 3 792. Národná agentúra prideliла 7 769 čísel ISBN. Informácie o nahlásených tituloch boli zverejňované na webovej stránke SNK.

Pokračovali pracovné kontakty s Medzinárodnou agentúrou ISBN v Berlíne, kde boli odoslané aktualizované adresáre slovenských vydavateľov pre medzinárodný adresár PIID (Publishers' International ISBN Directory) a súpis chybných čísel ISBN za rok 2004.

V žiadnej forme, ani v tlačenej ani v elektronickej, nebol vydaný Súpis účastníkov systému ISBN v Slovenskej republike k 1. 3. 2004.

Ukazovateľ	R. 2004	R. 2003	R. 2002	R. 2001
Počet pridelených čísel	7 769	8252	7528	6962
Počet registrovaných vydavateľov	3 792	3600	2862	2642

4.1.14 Vedecká a výskumná činnosť

V roku 2002 boli tri pracoviská SNK (Národný bibliografický ústav, Národný biografický ústav a Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov) akreditované ako vedecko-výskumné pracoviská rezortu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Tieto pracoviská boli akreditované v celom rozsahu svojej činnosti v súlade s uznesením vlády SR č. 557/1999 z 30. júna 1999 a v súlade s rozhodnutím ministra kultúry SR č. 2138/2000 – 1 od 18. júla 2002. Tento významný výsledok dosiahli dlhodobou orientáciou na riešenie aktuálnych úloh rozvoja vedy a výskumu v oblasti knihovníctva a bibliografie, národného bibliografického systému, výskumu dejín knižnej kultúry na Slovensku, biografie, reštaurovania

a konzervovania dokumentov a systematickým tlakom na úplnú elektronizáciu knižnično-informačných procesov.

V r. 2004 sa nepodarilo akreditovať ďalšie pracoviská SNK.

Pracovisko Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov SNK sa v roku 2004 úspešne podieľalo na realizácii štátneho programu výskumu a vývoja Aktuálne otázky rozvoja spoločnosti v oblasti tematického okruhu Kultúrne a prírodné dedičstvo a jeho ochrana v rámci riešenia úlohy Záchrana, stabilizácia a konzervovanie tradičných nosičov informácií v Slovenskej republike.

V záujme vytvorenia potenciálu mladých zamestnancov pre potreby Knižničného systému SR sme gestorsky a pedagogicky zabezpečili výučbu na akreditovanom bakalárskom odbore Dokumentácia kultúrneho dedičstva na Fakulte prírodných vied Žilinskej univerzity. V roku 2004 bolo na Žilinskej univerzite akreditované aj magisterské štúdium.

4.1.15 Adresár knižníc SR

Adresár knižníc pripravil a spravuje Odbor pre knižničný systém SNK. Adresár (<http://www.memoria.sk>) obsahuje viac ako 490 adries knižníc SR. Je pravidelne aktualizovaný, v dôsledku čoho predstavuje najkomplexnejšiu a najpresnejšiu bázu informácií o knižniciach SR.

4.1.16 Súborný katalóg knižníc SR – monografie

Stav budovania Súborného katalógu knižníc SR – monografie (SKK SR – M) k 31. 12. 2004 je uvedený na nasledujúcom obrázku.

Súborný katalóg			
Režim	P. č.	Názov kooperujúcej inštitúcie (knižnice)	Poč. záz.
On line	1.	Slovenská národná knižnica, Martin (A 500)	21647
	2.	Univerzitná knižnica v Bratislave (A 500)	66
	3.	Slovenská lekárska knižnica, Bratislava (RL)	867
	4.	Štátna vedecká knižnica v Košiciach (A 500)	4888
	5.	Univerzitná knižnica UPJŠ, Košice (A 500)	1356
	6.	Slovenská ekonomická knižnica EU, Bratislava (RL)	49
	7.	Ústredná knižnica SAV, Bratislava (RL)	21787
	8.	Slovenská poľnohospodárska knižnica, Nitra (CDS/ISIS)	521
	9.	Univerzitná knižnica PU v Prešove (A 500)	1414
	10.	Univerzitná knižnica TU v Košiciach (A500)	612
	Spolu:		
Off line	Retrokonverzie, konverzie, prevody		
	1. etapa retrokonverzie		100267
	2. etapa retrokonverzie		12384
	Konverzia záznamov z Lokálneho katalógu SNK		8760
	Spolu:		121411
Spolu:			174618

V závere roka 2004 dochádza v súvislosti s realizáciou projektu KIS3G k zmene v technológii budovania SKK SR – M.

Prevádzka knižnično – informačného systému ALEPH 500, implementovaného v Slovenskej národnej knižnici skončila dňa 22. 12. 2004. Všetky záznamy, vytvorené v SKK SR – M v systéme ALEPH 500, budú konvertované a prenesené do Súborného katalógu knižníc SR, implementovaného v systéme Virtua (pozri 4.1.18 a 4.1.19).

Vzhľadom na to, že proces migrácie SKK SR – M z prostredia systému ALEPH 500 do prostredia systému Virtua je časovo náročný, k obnoveniu spolupráce na budovaní SKK SR – M môže dôjsť až po integrácii kooperujúcich knižníc do systému Virtua, resp. po doriešení technologických otázok fungovania Súborného katalógu knižníc SR v prostredí heterogénnych programových systémov. Predpokladáme, že k tomuto kroku dôjde v 2. štvrtroku roku 2005. Realizáciou projektu KIS3G počet kooperujúcich knižníc na budovaní SKK SR – M vzrastie.

4.1.17 Informatizácia a internetizácia Slovenskej národnej knižnice

- Informatizáciu a internetizáciu SNK zabezpečoval Odbor prevádzky technológií.
- V roku 2003 bola vybudovaná vysokorýchlostná prípojka (100 Mbps) SNK do siete Internet. Využívanie a prístup do Internetu bol možný len z priestorov budovy na Nám. J. C. Hronského 1. Preto v roku 2004 bolo vybudované rádiové prepojenie s konektivitou 10 Mbps medzi budovou SNK na Nám. J. C. Hronského 1 a bodovou SNK na ul. M. R. Štefánika, čím sa vytvorili podmienky pre pripojenie pracovísk SNLM do siete.
- Vybudovaním uvedeného prepojenia sa zavŕšil proces budovania prístupu pracovísk SNK k Internetu.

4.1.18 Implementácia knižnično – informačného programového systému ALEPH 500

Implementácia programového systému ALEPH 500 bola v podmienkach SNK ukončená v prvých mesiacoch roka 2004. Systém spoľahlivo zabezpečoval budovanie Súborného katalógu knižníc SR – monografie, Súborného katalógu knižníc SR – články, Súborného katalógu archívnych a muzeálnych dokumentov, prevádzku Lokálneho katalógu SNK (vrátane výpožičného procesu a spracovania seriálov) a tvorbu zdieľaných menných, korporatívnych a vecných súborov autorít.

V súvislosti s realizáciou projektu KIS3G boli v závere roka prijaté opatrenia na ukončenie prevádzky systému ALEPH 500 v SNK k 31. 12. 2004.

4.1.19 Program elektronizácie knižníc v SR

K prioritným úlohám SNK patrila realizácia projektu Knižnično – informačný systém tretej generácie (KIS3G), ktorý je súčasťou Programu elektronizácie knižníc v SR, a má celoslovenský dopad. SNK zakúpila potrebné technické prostriedky a zabezpečila inštaláciu nového programového systému Virtua (apríl 2004), ktorý bude postupne slúžiť knižniciam Knižničného systému SR. Vypracovala vykonávací projekt KIS3G, uskutočnila školenia systémových knihovníkov a knihovníkov, zabezpečila preklady najdôležitejších častí dokumentácie, vytvorila metodickú príručku na prípravu záznamov článkovej bibliografie vo formáte MARC21, zrealizovala konverzie záznamov z viacerých programových systémov do systému Virtua. Koncom leta 2004 oficiálne sprístupnila systém Virtua dvanástim knižniciam

združenia ZVYKNI na východnom Slovensku a Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici. Reálna prevádzka systému Virtua bola naplánovaná na začiatok roku 2005.

Súčasťou projektu KIS3G je budovanie centrálneho katalógu Slovenská knižnica (<http://www.kis3g.sk>) a budovanie digitálnej knižnice Memoria slovac (<http://www.memoria.sk>).

Centrálny katalóg Slovenská knižnica slúži na automatizáciu knižnično – informačných procesov knižníc Knižničného systému SR.

Digitálna knižnica Memoria slovac slúži na sprístupnenie zdigitalizovaného a pôvodne digitálneho obsahu knižníc Knižničného systému SR, múzeí, archívov a galérií. V roku 2004 SNK sprístupnila zdigitalizované zbierky a digitálne materiály vytvorené v rokoch 2002 – 2004 z fondu Archívu literatúry a umenia SNK. Na sprístupnenie sú pripravené zdigitalizované zbierky Slovenského národného múzea SNK.

V rámci Programu elektronizácie knižníc v SR SNK obstarala v roku 2004 Knižničný a informačný softvér pre malé a stredné knižnice (KIS MaSK) založený na báze databázového systému WINISIS, ktorý začne distribuovať slovenským knižniciam v priebehu roku 2005.

4.1.20 Múzejná činnosť

V rámci SNK sa múzejnej činnosti venuje Slovenské národné literárne múzeum, Múzeum Ľ. Štúra v Modre a Slovenské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch.

Slovenské národné literárne múzeum (SNLM) SNK je ústredným koordinačným pracoviskom SR pre literárnomúzejnú dokumentáciu, podporu a prezentáciu slovenskej národnej kultúry a vzdelanosti od najstarších čias až po súčasnosť s osobitným zreteľom na vývoj slovenskej literatúry. Je ústredným literárnym múzeom a galériou knižnej grafiky na Slovensku. Zhromažďuje, odborne spracúva, ochraňuje a sprístupňuje múzejné predmety vo vzťahu k dejinám národnej literatúry, literárnej kultúry a knižnej grafike. Buduje súbory zbierok textového, výtvarného, auditívneho, audiovizuálneho a reáliového charakteru, zbiera aj dokumenty umenovednej povahy so zameraním všestranne dokumentovať vývin slovenskej literatúry, jej dejiny, prezentovanie a popularizovanie. Buduje informačné databázy zbierkových fondov. SNLM slúži odbornej i laickej verejnosti. Spolupracuje s Medzinárodným výborom ICOM-ICLM pre literárne múzeá a s príbuznými múzejnými i literárnovednými a inými umenovednými pracoviskami doma i v zahraničí. Výsledky prezentuje výstavami, stálymi expozíciami, podujatiami a odbornými i propagačnými vydania.

V strednodobom výhľade sa SNLM musí venovať najmä sústavnému pokračovaniu aktívnej dokumentácie literárneho života a literárnych osobností, zabezpečiť kapitálové finančné prostriedky a ďalšie finančné zdroje na činnosť vo vzdelávacej, výskumnej, zbierkotvornej, prezentačnej a ochranárskej oblasti. Múzeum musí vykonať revíziu zbierkových fondov, definitívne doriešiť otázky ich bezpečného uloženia, personálne dobudovať pracovisko /odborne poddimenzované/, pokračovať v počítačovom spracovaní zbierkového fondu výtvarných zbierok a vecných pamiatok vrátane digitalizovaných foriem ich obrazovej dokumentácie.

Je potrebné pristúpiť k inovácii stálej expozície /po 13 rokoch od jej otvorenia/, začať s vedeckou a scenáristickou prípravou záverečnej časti stálej expozície Vývin súčasnej slovenskej literatúry od r. 1945-2000, inštalovať v priestoroch hlavnej budovy SNK demontovanú časť stálej expozície obdobia 1918-1945. Vybaviť pracovisko nevyhnutnou

počítačovou technikou, pripraviť sprievodcu po stálej expozícii, vydať propagačné materiály pre rôzne skupiny diferencovaných návštevníkov, ročne pripraviť niekoľko reprezentačných výstav, prezentovať ich doma i v zahraničí. Pripravovať inovované stretnutia so súčasnými tvorcami slovenskej literatúry, venovať pozornosť jubileám osobností a vývinovým procesom dejín slovenskej literárnej kultúry. Starat' sa o rekonštrukciu a nevyhnutné stavebné úpravy priestorov budovy národnej kultúrnej pamiatky.

Vzhľadom na to, že SNLM spravuje Národný cintorín (NC), treba uvažovať o príprave a vydaní sprievodcu po NC a o novom grafickom informačnom systéme na NC.

SNLM SNK v uplynulom roku doplnilo fond o 1355 jednotiek, z toho bolo 722 múzejných zbierkových predmetov a 633 jednotiek dokumentačného fondu. Na výstavné účely vypožičalo 1 322 múzejných predmetov. Chemicky ošetrilo 528 zbierkových predmetov, vykonalo hĺbkovú očistu na 800 exponátoch stálej expozície, zreštaurovalo 21 zbierkových predmetov. Pokračovali práce na budovaní katalógov. Rozbehla sa príprava scenára stálej expozície dejín slovenskej literatúry 1945 – 2000.

V rámci realizácie projektu Virtuálna knižnica Slovenska zdigitalizovalo prvých 7 000 zbierkových predmetov, a to výtvarných diel. K skvalitneniu práce SNLM prispelo aj vybudovanie rádiového pripojenia na Internet (prepojenie budovy SNLM na ul. M. R. Štefánika s hlavnou budovou SNK na Nám. J. C. Hronského).

V rámci výstavnej činnosti múzeum zrealizovalo 17 výstav, z toho 7 pôvodných. V zahraničí prezentovalo 6 výstavných projektov: J. Kollár (Česko), Slovenský a český exil 20. storočia (MR, PR), Ladislav Novomeský (Česko), Slovenskí tolstojovci (Rusko), Dominik Tatarka (Francúzsko).

Expozície múzea navštívilo 6 071 občanov, pričom hlavná expozícia bola pre rekonštrukčné práce na elektrorozvodoch 3 mesiace zatvorená. V múzeu sa uskutočnilo 27 kultúrno-umeleckých a vzdelávacích podujatí pre 1870 návštevníkov. Pracovníci múzea zorganizovali literárne súťaže Literárny Kežmarok (1120 súťažných prác) a Paulinyho Turiec (220 súťažných prác). Celková návštevnosť múzea (expozície + podujatia + výstavy) bola 8 274 osôb.

Múzeum Ľ. Štúra v Modre vykonáva svoju odbornú dokumentačnú a prezentačnú činnosť v dvoch tematických okruhoch:

1. ***I. Osobnosť a dielo Ľudovíta Štúra*** na pozadí národnoemancipačného procesu 18. a 19. storočia. V tejto primárnej sfére svojej činnosti múzeum má celoslovenskú pôsobnosť a charakter. Od svojho založenia (1964) sústavne buduje, zveľaďuje a odborne spracúva zbierkový fond, dokumentujúci osobnosť a dielo Ľudovíta Štúra a jeho generácie. Fond tvorí obsiahla knižnica s mnohými pôvodnými vydaniaми diel Ľ. Štúra a štúrovcov, torzo osobnej knižnice Ľudovíta a Karola Štúra, výtvarné diela so štúrovskou tematikou, faksimile korešpondencie a originály listov Ľ. Štúra, literárnohistorické štúdie popredných bádateľov - štúrológov, štúdie a literatúra genealogických bádání o rodine Štúrovcov ako aj kompletná knižná pozostalosť popredného literárneho vedca PhDr. Jozefa Ambruša, umiestnená v samostatne zriadenej študovni.

Výsledky svojej odbornej a výskumnej činnosti múzeum uplatňuje vo svojej prezentačnej, expozičnej i publikačnej práci. Múzeum je usporiadateľom mnohých kultúrno-výchovných a vzdelávacích aktivít so štúrovskou problematikou, je organizátorom celoslovenských pietnych spomienkových slávností pri okrúhlych výročiach úmrtia Ľudovíta Štúra v Modre, bolo

iniciátorom a investorom obnovy komplexu štúrovských pamätníkov v Modre, vyhlásených za národnú kultúrnu pamiatku.

Múzeum vybudovalo a odborne spravuje dve "štúrovské expozície":

1. Ľudovít Štúr - vedúca osobnosť slovenského národného obrodzenia, expozícia je situovaná v budove múzea - v piatich miestnostiach tematicky členených na obdobie osvietenstva a bernolákovského hnutia, mladoštúrovské hnutie, osobnosť a dielo Ľudovíta Štúra, štúrovské tradície Modry a Ľudovít Štúr vo výtvarnom stvárnení a literatúre,
2. Pamätná izba Ľudovíta Štúra - národná kultúrna pamiatka. Expozícia v úmrtnej izbe Ľ. Štúra pojednáva o jeho živote v Modre a rodinných vzťahoch k bratovi Karolovi.

Múzeum Ľudovíta Štúra je jediným personálnym múzeom na Slovensku, ktoré v širokom zábere svojej činnosti dokumentuje a prezentuje jednu z najväčších osobností slovenskej národnej histórie - Ľudovíta Štúra. Múzejné zbierky a odbornú knižnicu využívajú domáci i zahraniční bádatelia. Expozície a podujatia múzea majú výchovno-vzdelávací charakter a sú určené širokej verejnosti. Múzeum Ľudovíta Štúra je najnavštevovanejším literárnohistorickým múzeom na Slovensku. V mnohých oblastiach svojej činnosti spolupracuje s poprednými slovenskými vedeckými a kultúrnymi inštitúciami, s mestami a obcami so štúrovskými tradíciami v rámci Slovenska.

1. II. Dejiny, kultúra, umenie Modry. Dokumentácia a prezentácia tejto tematiky je sekundárnou sférou činnosti Múzea Ľudovíta Štúra, ktoré tu vykonáva aj funkciu Mestského múzea. Zbierkový fond dokumentuje významné historické a kultúrne tradície mesta: administratívny vývoj, cechy, remeslá, vinohradníctvo, keramika, výtvarné umenie a kultúrny život Modry. Pri tvorbe zbierkového fondu múzeum spolupracuje s dobrovoľnými aktivistami múzea z radom miestneho obyvateľstva, ŠOA Bratislava-vidiek.

V kultúrno-výchovnej činnosti sa múzeum zameriava na popularizáciu histórie a osobností Modry a prezentáciu tvorby modranských výtvarníkov. Uvedenú problematiku prezentujú dve expozície:

1. Dejiny mesta Modry - expozícia z r. 1982 je situovaná v štyroch miestnostiach na prízemí budovy.
2. Galéria národného umelca Ignáca Bizmayera - umiestnená v renesančnej bašte mestského opevnenia.

Činnosť múzea na tomto úseku sa vo významnej miere podieľa na výskume dejín Modry, vzdelávacej činnosti, výchove k lokálpatriotizmu a k celkovému obohateniu kultúrno-spoločenského diania v meste.

V odbornej činnosti múzea v r. 2004 dominovala starostlivosť o zbierkový fond. Z celkového počtu 5 514 zbierkových predmetov bolo ku koncu roka druhostupňovo spracovaných 4 745 zbierkových predmetov.

Knižnica múzea zaznamenala prírastok 97 knižničných jednotiek. Ku koncu roka 2004 eviduje 18 039 knižničných jednotiek. Knižnicu a študijné fondy múzea navštívilo v priebehu roka 56 bádateľov s počtom výpožičiek 123 prezenčných výpožičiek a 178 absenčných výpožičiek. Odborné pracovníčky múzea poskytovali bádateľom odborné konzultácie v oblasti štúrovskej problematiky a dejín mesta Modry.

Z nedostatku finančných prostriedkov sa neuskutočnilo plánované reštaurovanie zbierok a nebola dokončená ich fotodokumentácia.

Múzeum vykazuje ukončenie 3 výskumných úloh z oblasti prezentácie osobnosti a diela Ľudovíta Štúra (1) a etnografického výskumu (2).

Témou prezentačných aktivít múzea boli štúrovské jubileá, prezentácia osobnosti a diela Ľudovíta Štúra, cyklus prednášok Poznajme osobnosti Modry, atď. V múzeu sa uskutočnil vedecký seminár o Dr. Jozefovi Ambrušovi v spolupráci s Biografickým odborom SNK, SLÚ SAV a FF UK v Bratislave, slávnosť k 10. výročiu otvorenia Galérie národného umelca Ignáca Bizmayera.

Múzeum uskutočnilo 4 vlastné výstavy, 1 prevzatú zo SNLM v Martine (ilustrácie M. Benku Sládkovičovho Detvana) a spolupracovalo na príprave medzinárodnej výstavy keramiky v Kittsee. S etnografickým múzeom v Kittsee múzeum nadviazalo spoluprácu. Múzeum uskutočnilo viaceré podujatia v spolupráci so školami, ktoré využívali formy vyučovacích hodín v expozíciách a na výstavách, pre poslucháčov žurnalistiky UPJŠ v Prešove zorganizovalo besedu s básnikom Jozefom Mihalkovičom v múzeu, a v spolupráci s UCM v Trnave zorganizovalo študentskú konferenciu o Ľudovítovi Štúrovi v Modre.

Finančné náklady, spojené s úhradou honorárov vystupujúcim umelcom boli uhradené Slovenskou národnou knižnicou, v dvoch prípadoch múzeum získalo sponzorský dar od Tatrabanky. Pomerne nízke náklady na bohatú kultúrnu činnosť múzea zdôvodňujeme tým, že na príprave scenárov podujatí a prednášok sa podieľali vlastní pracovníci múzea a program múzeum v niekoľkých prípadoch zabezpečilo so ZUŠ v Modre zdarma.

Expozície múzea navštívilo 15 012 návštevníkov. V múzeu sa uskutočnilo 47 kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktoré navštívilo 3571 osôb. Celková návštevnosť múzea (expoziície + podujatia) bola 18 583 osôb.

Slovanské múzeum A. S. Puškina. Súčasná expozícia bola otvorená pre verejnosť v novembri 1989. Literárna časť múzejnej expozície, určená pre pedagógov, žiakov a študentov základných škôl, stredných škôl a univerzít, ako aj pre pracovníkov odborov školstva, prezentuje vývin slovenskej literatúry v kontexte slovensko-ruských a slovensko-slovanských literárnych vzťahov od čias cyrilo-metodských cez obdobie klasicizmu, romantizmu, predmaticné, maticné, obdobie literárneho realizmu až do konca 19. storočia.

Druhá časť, rodinné salóny Friesenhofovcov, sú lákadlom najmä pre individuálnych návštevníkov z domova i zo zahraničia, ale i pre skupinovú návštevu. Lektorské slovo približuje rodinné vzťahy Friesenhofovcov, Oldenburgovcov a ich potomkov Welsburgovcov, ktorí vlastnili brodzianske panstvo zhruba sto rokov, významne ovplyvnili kultúrny a sociálny život obce Brodzany a zasiahli do vedy a politiky vtedajšieho Horného Uhorska. Ich pôsobenie sa neviazalo iba na puškinské relácie, ale malo širšie európske dimenzie.

Časť literárnej expozície, prezentujúca slovensko-sovietske literárne vzťahy, zbúraná už v roku 2003, bude po úprave priestorov využitá na rozšírenie expozície o ďalšie miestnosti Friesenhofovcov. Nové miestnosti budú zariadené pôvodným nábytkom, obrazmi a inými vecnými predmetmi, pochádzajúcimi z pozostalosti bývalých majiteľov, ktoré boli zakúpené už v predchádzajúcich rokoch.

Podľa ideového zámeru na inováciu koncepcie a expozícií Slovanského múzea A. S. Puškina, vypracovaného v roku 2004, by z finančných dôvodov mala byť v roku 2005 otvorená rozšírená časť expozície na prvom poschodí, ako nosná časť pôsobenia múzea, ktorá predstavuje najpríťažlivejšie prostredie pre návštevníka, pričom by pracovisko nemalo byť vyradené z prevádzky. Za týmto účelom sa počíta s vypracovaním libreta a scenára. Perspektívne sa však uvažuje aj o vypracovaní libreta literárnej časti expozície v prízemí, zameraného na slovensko – európske kontakty (malo by slúžiť ako podklad pre prípravu

sponzorských projektov), ako aj o renovovaní a odvodnení expozičných priestorov v prízemí. Priestory bývalej knižnice baróna Friesenhofa budú tak, ako doteraz, slúžiť na poriadanie koncertov pre kultúrnu verejnosť z Brodzian, Partizánskeho a okolia, posedení pre dôchodcov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, vianočných besiedok žiakov ZŠ a ZUŠ, literárnych súťaží a besied so spisovateľmi. Očakáva sa aj vydanie nového Sprievodcu po múzeu, ktorý mal vyjsť už v roku 2002, ale z finančných dôvodov sa tento zámer zatiaľ nepodarilo uskutočniť.

Lektorovanie bolo aj v roku 2004 ťažiskom činnosti pracovníkov múzea. Lektorské služby boli poskytované hlavne žiakom ZŠ, študentom stredných odborných škôl, gymnázií, ako aj individuálnym návštevníkom a skupinovým návštevám. Lektorské slovo sa prispôbovalo vedomostnej úrovni návštevníkov, ale i požiadavkám pedagógov, s dôrazom na tie literárne témy, ktoré sú súčasťou učebných osnov, prípadne sú zahrnuté do maturitných otázok. Využívala sa aj audiovizuálna technika, hlavne projekcia filmov s historickou a literárnou tematikou. Pre zahraničných návštevníkov sa lektorovalo v jazyku ruskom a francúzskom. Na požiadanie pracovníčky múzea sprevádzali aj po historickom parku, kde sa návštevníci zaujímalí nielen o vzácne domáce a cudzokrajné dreviny, ale i o galériu portrétov búst slovenských a ruských spisovateľov.

Okrem lektorskej činnosti pracovníci múzea poskytovali študentom stredných a vysokých škôl konzultácie a materiály pre vypracovanie diplomových prác o brodzianskom kaštieli, jeho majiteľoch, o výtvarných zbierkach, o historickom parku. V máji absolvoval v Slovanskom múzeu A. S. Puškina stáž stredoškolský študent z Partizánskeho, ktorý sa zoznámil s náplňou a činnosťou múzea, ako aj so sprevádzaním školských výprav.

V priebehu roka navštívili múzeum niektoré známe osobnosti politického, kultúrneho i vedeckého života nielen z domova ale i zo zahraničia. V januári to bol gróf Gabriel de Maistre z Paríža, ktorý hľadal v brodzianskom kaštieli stopy po svojom predkovi Xavierovi de Maistre. Nové informácie hodlá použiť pri písaní knihy o korešpondencii Xaviera s príbuznými. V marci privítali pracovníci múzea prezidenta Slovenskej republiky Rudolfa Schustera s jeho sprievodom, v auguste členov parlamentu za KDH. Expozíciu si prezreli aj univerzitní profesori z Univerzity Konštantína Filozofa z Nitry, z Moskovskej univerzity a z republiky Mariel (Ruská federácia). V októbri navštívili múzeum filmári spoločnosti Kinostudia „Lennaučfilm“ z Peterburgu (výroba dokumentárnych filmov) na čele s režisérkou Ellou V. Korolenko a predsedom Spoločnosti bratov Čapkovcov v Sankt Peterburgu S. Andrejevom.

V spolupráci s pedagógmi základných škôl zorganizovali pracovníci múzea pre žiakov niekoľko výchovno-vzdelávacích podujatí, ktoré mali prehľbiť ich vedomosti z tvorby slovenských autorov. Pri príležitosti 75. výročia úmrtia Martina Kukučina sa vo februári konala pre žiakov 8. a 9. ročníkov literárna súťaž, ktorá mala preveriť nielen vedomosti súťažiacich o jeho živote a diele, ale bola spojená aj s vyhodnotením najlepšej dramatizácie scénok z knihy Rysavá jalovica.

Pre žiakov nižších ročníkov (malotriedky) sa konali dve podujatia. V júni prebehla literárna súťaž o Márii Rázusovej – Martákovej, spojená s umeleckým prednesom z poézie autorky. Akcia sa konala pri príležitosti 40. výročia úmrtia spisovateľky. Poslednou literárnou súťažou bola súťaž Mária Ďuričková – život a dielo, poriadaná pri príležitosti nedožitého 85. výročia narodenia spisovateľky. Okrem vedomostnej súťaže bola vyhodnotená najkrajšia ilustrácia a najlepšia dramatizácia scénky z kníh Danko a Janka a Dunajská kráľovná.

Počas jarných prázdnin sa konalo pre deti z Brodzian a okolia premietanie náučných videofilmov a rozprávok. V apríli bola v átriu múzea skolaudovaná socha sv. Floriána.

V máji sa konala v historickom parku múzea oslava Dňa matiek s kultúrnym programom žiakov brodzianskych škôl a brodzianskej dychovky. Pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí bola návštevníkom umožnená prehliadka expozície s voľným vstupom. V októbri sa pri príležitosti Úcty k starším konalo posedenie pre dôchodcov obce Brodzany s príhovorom starostu, spojené s kultúrnym programom žiakov ZŠ Brodzany. Posledným podujatím v roku 2004 bola vianočná besiedka, na ktorej vystúpili s literárno-hudobným pásmom žiaci ZŠ a ZUŠ Brodzany.

Tak, ako v ostatných rokoch, aj v roku 2004 bola výskumná činnosť zameraná hlavne na rodinné vzťahy Friesenhofovcov a Oldenburgovcov, ale i na šľachtické návštevy v múzeu po novembri 1989. Kompetentná pracovníčka podrobne zmapovala a prehľadne spracovala návštevy z radov aristokratov, ktorí vďaka politickým zmenám zavítali do múzea za posledných 15 rokov.

V januári privítali pracovníci múzea grófa Gabriela de Maistre z Paríža, ktorého predok, Xavier de Maistre, bol adoptívnym otcom prvej manželky baróna Friesenhofa, a svojho času býval hosťom Friesenhofovcov v brodzianskom kaštieli. Patril kedysi k najčastejším návštevníkom domu rodičov básnika A. S. Puškina v Moskve. Bol nielen známym spisovateľom, autorom učebníc fyziky a chémie, ale i výborným maliarom. Gabriel de Maistre, jeho potomok, sa skontaktoval s pracovníkmi múzea prostredníctvom internetu už v roku 2003. Zaujímal ho hlavne výtvarná pozostalosť Xaviera a jeho adoptívnej dcéry Natálie Ivanovny. Gabriela de Maistre sprevádzal počas jeho návštevy v Brodzanoch barón von Mautner-Markhof z Viedne, vďaka ktorému sa pracovníci múzea dozvedeli meno rodiny, ktorá v súčasnosti vlastní bývalú rezidenciu Oldenburgovcov v Erlaa, pri Viedni. Mohli sa tak písomne spojiť s jej terajším majiteľom, aby sa dozvedeli niečo bližšie o zámku, ktorý bol kedysi hlavným sídlom brodzianskych pánov, a mohli tak rozšíriť lektorské slovo.

Slávnostné otvorenie nových izieb Friesenhofovcov (obývačka, spálňa, izba Gregora Friesenhofa, izba slúžky), naplánované na rok 2004, sa zatiaľ neuskutočnilo. Na základe odbornej porady zo 14. decembra 2004, týkajúcej sa reінštalácie expozície 1. poschodia, bude nutné najskôr vykonať úpravu priestorov, potom zaobstarat' dobové lustre, koberce, zakúpiť stoličky do Puškinovej sály. Predpokladaný termín otvorenia nových miestností pre verejnosť je prvý polrok 2005.

V roku 2004 sa nepodarilo obohatiť zbierkový fond o ďalšie predmety, pochádzajúce z brodzianskeho kaštieľa. K 31. 12. 2004 múzeum evidovalo 10 476 zbierkových predmetov. Akvizičná činnosť pracovníkov múzea, zameraná na pôvodné predmety z pozostalosti bývalých majiteľov, bude pokračovať v roku 2005.

Expozíciu navštívilo 3 714 návštevníkov. Všetkým bol poskytnutý odborný výklad v rámci 242 lektorských prezentácií. V múze sa uskutočnilo 9 kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktoré navštívilo 833 osôb. Celková návštevnosť múzea (expozícia + podujatia) bola 4 547 osôb.

4.1.21 Riadenie

Riadenie sme zabezpečovali prostredníctvom pravidelných porád vedenia, kolégií generálneho riaditeľa SNK, pracovných porád odborných pracovníkov a sústavou smerníc a príkazov generálneho riaditeľa SNK.

V hodnotenom roku sme aktualizovali Pracovný poriadok Slovenskej národnej knižnice platný od 3. marca 2003. Nový Pracovný poriadok Slovenskej národnej knižnice nadobudol účinnosť dňom 4. 8. 2004.

V záujme zvýšenia efektívnosti práce, zefektívnenia využívania informačnej a komunikačnej technológie v SNK a v celoslovenskom meradle, vytvorenia organizačných a personálnych predpokladov na spoluprácu SNK v rámci projektov Európskej únie a zabezpečenia zákonom stanovených úloh registratúry a budovania archívu SNK bol Organizačný poriadok Slovenskej národnej knižnice platný od 1. júna 2001, doplnený Rozhodnutím o organizačnej zmene Slovenskej národnej knižnice k 1. máju 2003 a Rozhodnutím o organizačnej zmene Slovenskej národnej knižnice k 1. decembru 2003, doplnený Rozhodnutím o organizačnej zmene Slovenskej národnej knižnice k 1. marcu 2004.

Externým poradným orgánom generálneho riaditeľa SNK je Rada Slovenskej národnej knižnice. Rada Slovenskej národnej knižnice zasadala 26. mája 2004. Zhodnotila činnosť SNK za predchádzajúce obdobie a prerokovala zásadné koncepčné otázky SNK. Na zasadnutí rady sa názov Rady Slovenskej národnej knižnice kodifikoval na Vedeckú radu Slovenskej národnej knižnice.

4.1.21 Starostlivosť o Národný cintorín

SNK má vo vienku aj starostlivosť o Národnú kultúrnu pamiatku Národný cintorín.

Národný cintorín ako stála expozícia in situ, je v odbornej starostlivosti Slovenského národného literárneho múzea. Zameriava sa na jeho administratívnoprávnu agendu a ochranársku starostlivosť.

Komisia Národného cintorína (v roku 2004 zasadala 5 krát) riešila mnohé naliehavé úlohy v súvislosti s prevádzkou tejto kultúrnej pamiatky. K najhlavnejším úlohám patrilo spôsob získavania finančných prostriedkov na údržbu Národného cintorína.

Pracovníci SNLM poskytli lektorský výklad 44 organizovaným skupinám návštevníkov (1 571 návštevníkov). Pripravili Pamiatku zosnulých, návštevu prezidenta SR na NC a uloženie ostatkov vedca J. Antala. Spolu s individuálnymi záujemcami navštívilo Národný cintorín 38 200 osôb.

4.2 Náklady na činnosti / produkty

Aj keď je Slovenská národná knižnica veľmi zložitý organizmus, predsa uvádzame náklady na niektoré jej vybrané činnosti / produkty.

Tabuľka č. 4.2: Náklady na vybrané činnosti / produkty

P. č.	Činnosti / produkty organizácie	v tis. Sk	
		R. 2004	R. 2003
1.	Ochrana dokumentov mikrofilmovaním a digitalizáciou	746	1 205
2.	Klasické reštaurovanie dokumentov	320	390
3.	Konzervovanie dokumentov	153	129
4.	Výskumné aktivity v oblasti reštaurovania a konzervovania dokumentov	60	40
5.	Domáca kúpa	931	1 397
6.	Zahraničná kúpa	390	726
7.	Nákup dokumentov na výmenu	902	1 142
8.	Nákup archíválií – domáca kúpa	711	
9.	Väzba knižničných dokumentov	776	503
10.	Biografický lexikón Slovenska, zv. II.	480	-
11.	Martinská literárna jar 2004	99	-
12.	Normy ISO – preklad	108	-
13.	MARC 21 – preklad, materiál	489	290

Ďalšie údaje sú uvedené v časti 5 Rozpočet organizácie.

4.3 Výkonové ukazovatele

Tabuľka č. 4.3: Vybrané výkonové ukazovatele za rok 2004 a porovnanie s rokom 2003

Slovenská národná knižnica, Martin			
Ukazovateľ	2004	2003	Index (1/2) x 100
A	1	2	3
Knižničné jednotky spolu	4 522 424	4 464 583	101,30
Ročný prírastok knižničných jednotiek	63 942	32 434	197,14
Úbytky knižničných jednotiek	6 101	5 462	111,70
Počet titulov dochádzajúcich periodík	1 599	1 873	85,37
Výpožičky (Odbor služieb)	146 275	152 536	95,90
MVS iným knižniciam	6 681	5 252	127,21
MVS z iných knižníc	516	502	102,79
MMVS iným knižniciam	128	105	121,90
MMVS z iných knižníc	1 833	1 609	113,92
Počet vypracovaných bibliografií a rešerší automatizovane	2 616	1 710	152,98
Počet vypracovaných bibliografií a rešerší klasicky	140	282	49,65
Počet vypracovaných bibliografií a rešerší spolu	2 756	1 992	138,35
Registrovaní používatelia	8 666	5 126	169,06
Návštevníci knižnice okrem registrovaných používateľov	75 807	102 382	74,04
Vzdelávacie a kultúrno – spoločenské podujatia pre používateľov	162	148	109,46
Počet počítačových staníc prístupných používateľom	21	25	84,00
Počet počítačových staníc prístupných používateľom s pripojením na internet	21	21	100,00
Odoslanie dokumentov na väzbu	6 819	6 110	111,60

Slovenské národné literárne múzeum, Martin			
Ukazovateľ	2004	2003	Index (1/2) x 100
A	1	2	3
Počet zbierkových predmetov spolu	77 890	76 535	101,77
Ročný prírastok zbierkových predmetov	1 355	1 193	113,58
Výstavy	17	13	130,77
Vzdelávacie a kultúrno – spoločenské podujatia pre používateľov	27	30	90,00
Celkový počet návštevníkov	8 274	17 682	46,79

Národný cintorín, Martin			
Ukazovateľ	2004	2003	Index (1/2) x 100
A	1	2	3
Celkový počet návštevníkov	38 200	12 544	304,53

Múzeum E. Štúra, Modra			
Ukazovateľ	2004	2003	Index (1/2) x 100
A	1	2	3
Počet zbierkových predmetov spolu	5514	5 506	
Ročný prírastok zbierkových predmetov	4	34	
Výstavy	6	4	150,00
Vzdelávacie a kultúrno – spoločenské podujatia pre používateľov	47	45	104,44
Celkový počet návštevníkov	18 583	20 549	90,43

Slovanské múzeum A. S. Puškina, Brodzany			
Ukazovateľ	2004	2003	Index (1/2) x 100
A	1	2	3
Počet zbierkových predmetov spolu	10 476	10 476	100,00
Ročný prírastok zbierkových predmetov	0	2 156	0,00
Výstavy	–	–	–
Vzdelávacie a kultúrno – spoločenské podujatia pre používateľov	9	16	56,25
Celkový počet návštevníkov	4547	3 376	134,69

Index ročného prírastku knižničných jednotiek do knižničného fondu SNK v roku 2004 dosiahol hodnotu 197,14 %. Výrazný nárast oproti predchádzajúcemu roku pozitívne ovplyvnila realizácia aktívnej akvizície a intenzívne urgovanie nedodaných povinných výtlačkov. Ďalším dôvodom nárastu bola zvýšená akvizičná činnosť pri nákupe archiválií do fondov ALU, čo spôsobila priaznivejšia finančná situácia v sledovanom období. SNK však bola v roku 2004 nútená zabezpečiť uhradenie predplatného pre získanie prístupu do plnotextových databáz eIFL na roky 2004-2005 z prostriedkov vlastného rozpočtu.

V roku 2004 v súlade s plánom vyradovania neprofilových seriálových publikácií z fondu SNK dosiahol index úroveň 111,70 %. Zároveň sa zabezpečil prístup k vyradeným titulom prostredníctvom náhradných nosičov (mikrofilmy, elektronické zdroje). Vyradené seriálové publikácie boli ponúknuté knižniciam na Slovensku i v zahraničí (Česká republika).

V hodnotenom roku narástol počet výpožičiek v porovnaní s rokom 2003 na v priemere 95,90 %. Nárast počtu výpožičiek vo všetkých oblastiach (výpožičky z fondu SNK, MVS a MMVS) SNK zaznamenala aj z toho dôvodu, že ďalšia najvýznamnejšia knižnica – Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB) – nebola sprístupnená pre verejnosť a neposkytovala služby v úplnosti. Priaznivý stav v oblasti výpožičných služieb i naďalej ovplyvňovala jednak širšia dostupnosť k záznamom o dokumentoch prostredníctvom Súborného katalógu SR – monografie, jednak možnosť objednávanie dokumentov z fondov SNK prostredníctvom internetu aj pre vzdialených používateľov.

V súvislosti s využívaním externých elektronických zdrojov a z dôvodu spomínanej obmedzenej činnosti UKB vzrástol záujem o vypracovanie bibliografií a rešerší, čo predstavuje index 152,98 %.

V roku 2004 narástol, oproti predchádzajúcemu roku, počet registrovaných používateľov (169,06 %). Dôvodom nárastu je pokračovanie registrácie používateľov, ktorá sa začala v roku 2003 po prechode na knižnično-informačný systém Aleph 500.

V roku 2004 sme oproti predchádzajúcemu roku zaznamenali pokles návštevníkov SNK (index 74,04%), čo zrejme spôsobila nepriaznivá finančná situácia predovšetkým na školách, ktoré sa v hojnej miere podieľajú na návštevách v SNK.

V hodnotenom roku zorganizovala SNK viac vzdelávacích a kultúrno – spoločenských podujatí ako v roku 2003 (index 109,46). Nárast počtu podujatí súvisel s potrebou demonštrovania a informovania odbornej verejnosti o činnosti SNK predovšetkým v oblasti realizácie projektu KIS3G. V sledovanom období, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, SNK vystupovala vo funkcii spoluorganizátora podujatí, ktoré zabezpečovali iné inštitúcie SR.

Dôvod poklesu návštevnosti Múzea Ľ. Štúra vidíme v zmene učebných osnov a v nedostatočnom financovaní škôl všetkých druhov.

5 Rozpočet organizácie

5.1 Závazné ukazovatele štátneho rozpočtu

Ministerstvo kultúry SR schválilo na rok 2004 pre Slovenskú národnú knižnicu záväzné ukazovatele a limity štátneho rozpočtu takto:

		v tis. Sk
Č. p.	Ukazovateľ	Rozpis rozpočtu
1.	Príjmy celkom	985
2.	Bežné výdavky spolu	106 506
a	Program 07G-Ochrana a prezentácia kult. dedičstva	106 506
	Bežné výdavky spolu kat. 600	106 506
	z toho Mzdové prostriedky kat. 610	47 000
	Bežné transfery spolu kat. 640	418
	Limit na reprezentačné výdavky a dary	50
	Limit zamestnancov	289
3.	Kapitálové výdavky spolu	6 800
a	Program 07G0108 – Projekt elektronizácie knižníc	6 800
	Kapitálové výdavky spolu kat. 700	6 800
	z toho Obstarávanie kap. aktív kat. 710	6 800
	Výdavky celkom /r.2 + r. 3/	113 306

V priebehu roka 2004 bolo vykonaných 12 rozpočtových opatrení, čím sa záväzné ukazovatele a limity pre Slovenskú národnú knižnicu upravili takto:

		v tis. Sk
Č. p.	Ukazovateľ	Upravený rozpočet
1.	Príjmy celkom	1 985
2.	Bežné výdavky spolu	110 303
a	Program 07G-Ochrana a prezentácia kult. dedičstva	107 503
	Bežné výdavky spolu kat. 600	107 503
	z toho Mzdové prostriedky kat. 610	48 090
	Bežné transfery spolu kat. 640	598
	Limit na reprezentačné výdavky a dary	50
	Limit zamestnancov	289
b	Program 07J – Tvorba a implementácia politik	2 800
	Bežné výdavky spolu kat. 600	2 800
	z toho Tovary a služby kat. 630	2 800
3.	Kapitálové výdavky spolu	11 322
a	Program 07G0108 – Projekt elektronizácie knižníc	6 800
	Kapitálové výdavky spolu kat. 700	6 800
	z toho Obstarávanie kap. aktív kat. 710	6 800
b	Program 07G0101 – Ochrana a prezentácia kultúrneho dedičstva	4 522
	Kapitálové výdavky spolu kat. 700	4 522
	z toho Obstarávanie kap. aktív kat. 710	4 522
	Výdavky celkom /r.2 + r. 3/	121 625

5.2 Zhodnotenie rozpočtových opatrení za rok 2004

Ministerstvo kultúry SR schválilo na rok 2004 pre SNK záväzné ukazovatele a limity štátneho rozpočtu. Tieto boli na základe rozpočtových opatrení upravované. Celkovo bolo prijatých 12 rozpočtových opatrení (RO), z toho jedno RO v oblasti príjmov – ich zvýšenie zo strany MK SR o 1 000 tis. Sk. Ostatné sa týkali zvýšenia rozpočtu bežných a kapitálových výdavkov, ako aj presunu z bežných na kapitálové výdavky vo výške 3 000 tis. Sk.

RO č. 1

V kat. 630 došlo k zmene rozpočtu – k jeho zvýšeniu o 2 800 tis. Sk z dôvodu poskytnutia účelových finančných prostriedkov na financovanie nasledovných projektov:

P. č.	Názov projektu	Suma v tis. Sk
1.	Český a slovenský exil 20. storočia – výstavný projekt	700
2.	Slovenský preklad a vydanie formátu MARC 21	580
3.	Dominik Tatarka – výstavný projekt	500
4.	Ladislav Novomeský – medzinárodný výstavný projekt k 100. výročiu narodenia	300
5.	Slovenský preklad a vydanie medzinárodných štandardov ISO	140
6.	Biografický lexikón Slovenska II. zväzok	480
7.	Martinská literárna jar	100

RO č. 2

Presun v rozpočte bežných výdavkov, z kat. 630 v prospech kat. 640 na výplatu odstupného, odchodného a nemocenských dávok vo výške 250 tis. Sk.

RO č. 3

Zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov o 1 471 tis. Sk (kat. 610 - 1 090 tis. Sk a kat. 620 – 381 tis. Sk) z dôvodu valorizácie miezd.

RO č. 4/KV

Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov o 700 tis. Sk účelovo určených na zakúpenie softvéru CDS / ISIS vo výške 500 tis. Sk a na zakúpenie diela bibliografky p. Kipsovej vo výške 200 tis. Sk.

RO č. 5

Zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov o 2 526 tis. Sk, z toho na prístup k informačným zdrojom vo výške 1 926 tis. Sk a na nákup knižných fondov vo výške 600 tis. Sk.

RO č. 6/KV

Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov o 50 tis. Sk na akvizíciu zbierkových predmetov pre Slovenské národné literárne múzeum.

RO č. 7/KV

Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov na nákup pojazdného ambulantného vozidla pre potreby komplexnej ochrany historických knižných dokumentov a fondov vo výške 500 tis. Sk

RO č. 8

Zvýšenie rozpočtu príjmov o 1 000 tis. Sk

RO č. 9/KV

Zvýšenie rozpočtu kapitálových prostriedkov vo výške **3 202 tis. Sk** na nasledovné aktivity:

P. č.	Aktivita	Suma v tis. Sk
1.	Prípravná a projektová dokumentáciu pre hlavnú budovu SNK	1 657
2.	Rekonštrukciu elektrickej inštalácie	591
3.	Rekonštrukciu vykurovania	344
4.	Nákup softvéru	300
5.	Prepojenie LAN siete so SNLM	80
6.	Nákup výpočtovej techniky (2 ks PC)	100
7.	Nákup postscriptovej tlačiarne formátu A3	130

RO č. 10

Zníženie rozpočtu bežných výdavkov vo výške 3 000 tis. Sk z dôvodu ich presunu na kapitálové výdavky.

RO č. 11

Presun finančných prostriedkov vo výške 70 tis. Sk z kat. 640 na kat. 630 z dôvodu úspory finančných prostriedkov na kat. 640 – bežné transfery.

RO č. 12/KV

Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov o 70 tis. Sk na obstaranie licencií MDT.

5.3 Prehľad o plnení rozpočtu organizácie

v tis. Sk

Ukazovateľ	Skutočnosť 2003	Schválený rozpočet 2004	Upravený rozpočet 2004	Skutočnosť 2004	% čerpania 4:3	Index 04/03x100 4:1
A	1	2	3	4	5	6
Príjmy celkom z toho:	2 403	985	1 985	2 667	134,4	111,0
200 Nedaňové príjmy z toho:	2 393	985	1 985	2 564	129,2	107,1
210 Príjmy z vlastníctva majetku	394	50	330	311	94,2	78,9
220 Adminin. a iné popl. a pl.	1 189	935	1 227	1 597	130,2	134,3
230 Kapitálové príjmy	-	-	-	-	-	-
240 Úroky z dom. úverov, pôž. a vkladov	315	-	-	17	-	5,4
290 Iné nedaň. príjmy	495	-	428	639	149,3	129,1
300 Granty a transfery	10	-	-	103	-	1 030,0
310 Tuzemské bežné granty a transfery	10	-	-	103	-	1 030,0
600 Bežné výdavky z toho:	101 803	106 506	110 303	110 095	99,8	108,1
610 Mzdy, platy služ. príjmy a OOV	42 070	47 000	48 090	48 090	100,0	114,3
620 Poistné a príspevok do poisťovní	15 653	16 427	16 451	16 442	99,9	105,0
630 Tovary a služby z toho:	43 351	42 661	45 164	44 909	99,4	103,4
631 Cestovné náhrady	1 453	1 400	1 904	1 817	95,4	125,1
632 Energie, voda a komun.	12 575	15 282	12 359	12 297	99,5	97,8
633 Materiál	14 543	10 080	15 559	15 555	100,0	107,0
z toho: reprezentačné	75	50	50	57	114,0	76,0

Ukazovateľ	Skutočnosť 2003	Schválený rozpočet 2004	Upravený rozpočet 2004	Skutočnosť 2004	% čerpania 4:3	Index 04/03x100 4:1
634 Dopravné	838	860	1 003	986	98,3	117,7
635 Rutinná a štand. údržba	9 107	5 500	5 326	5 324	100,0	58,5
636 Nájomné za prenájom	325	400	253	253	100,0	77,8
637 Služby	4 510	9 139	8 760	8 677	99,1	192,4
640 Bežné transfery z toho:	729	418	598	654	109,4	89,7
Na členské príspevky v tuz.	32	33	31	31	100,0	96,9
Na odstupné	566	51	154	154	100,0	27,2
Jednotlivcom	71	30	25	75	300,0	105,6
Odchodné	34	160	228	228	100,0	670,6
Na nemocenské dávky	-	118	143	149	104,2	-
Na členské medzinárodným organizáciám	26	26	17	17	100,0	65,4
700 Kapitálové výdavky z toho:	6 393	6 800	11 322	11 274	99,6	176,3
710 Obstar. kap. aktív	6 393	6 800	11 322	11 274	99,6	176,3
Výdavky celkom /BV + KV/	108 196	113 306	121 625	121 369	99,8	112,2

Poznámka: skutočnosť vrátane mimorozpočtových výdavkov

BV – bežné výdavky

KV – kapitálové výdavky

5.4 Hodnotenie príjmov

Rozpočtové príjmy organizácia splnila na 134,4 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje prekročenie rozpočtu o 682 tis. Sk. V porovnaní so skutočnosťou roka 2003 je to o 264 tis. Sk viac.

Jedinou podpoložkou u ktorej sa nepodarilo splniť plánované príjmy boli **príjmy z prenájmu nebytových priestorov**. Tieto boli splnené na 94,2 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje nesplnenie o čiastku 19 tis. Sk. Príjmy z prenájmu priestorov sú príjmy z dlhodobého prenájmu časti strechy a od februára 2004 aj z prenájmu kuchyne a jej príslušenstiev priestorov. Okrem týchto sú to príjmy z príležitostných prenájomov konferenčnej sály, vstupnej haly a klubovne. Z dôvodu havárie na ústrednom kúrení v zimnom období bolo zrušených niekoľko príležitostných prenájomov, čo malo vplyv na plnenie rozpočtovaných príjmov na tejto podpoložke.

Na plnení príjmov sa najvyššou čiastkou 1 387 tis. Sk podieľali **príjmy z vlastnej činnosti, t. j. z predaja výrobkov, tovarov a služieb** na 130,2 %. V porovnaní s rokom 2003 je to viac o 336 tis. Sk.

Príjmy na tejto podpoložke pozostávajú z príjmov z predaja kníh z vydavateľskej činnosti SNK vo výške 475 tis. Sk, z predaja časopisu Knižnica a propagačného materiálu vo výške 116 tis. Sk, za kopírovacie práce v hodnote 253 tis. Sk, zo vstupného v našich troch múzeách vo výške 216 tis. Sk. Na plnení príjmov z vlastnej činnosti sa čiastkou 77 tis. Sk podieľali aj príjmy z cirkulovaných výpožičiek a registrácií čitateľov, čiastkou 4 tis. Sk za vypracovanie rešerší, čiastkou 99 tis. Sk za medzinárodnú výpožičnú službu, za prevedené reštaurátorské práce sumou 110 tis. Sk a tiež z odovzdania kovového odpadu do zberných surovín vo výške 35 tis. Sk. Odpad pochádzal z nového pracoviska Vrútky, ktoré SNK získala bezodplatným prevodom od Ministerstva obrany SR za účelom zriadenia depozitu knižných fondov a ďalších technologických a technických pracovísk.

Od nedisciplinovanosti čitateľov ako je nedodržanie výpožičnej lehoty a nevrátenie dokumentov súvisí výška príjmov na podpoložke **príjmy za porušenie predpisov**. Tieto boli splnené na 129,6 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 210 tis. Sk.

Príjmy vo výške 17 tis. Sk dosiahla organizácia z **pripísaných úrokov z mimorozpočtových účtov** vedených v NBS za I. štvrťrok 2004. Od 1.4.2004 prechodom SNK na Štátnu pokladnicu boli účty v NBS zrušené, účty vedené v ŠP úročené neboli.

Okrem vyššie uvedených príjmov sa na celkovom plnení príjmov podieľali aj ostatné nedaňové príjmy a to sumou 639 tis. Sk, čo je plnenie na 149,3 %.

Sú to **príjmy z titulu vratiek** vo výške 346 tis. Sk a predstavujú vrátenie nevyčerpaných odvodov z roku 2003 prevedené z depozitného účtu na príjmový účet vo výške 144 tis. Sk, vrátenie poštového úveru a zálohy na PHM od Benzinolu poskytnuté v roku 2003 vo výške 176 tis. Sk, zaplatenie 21 tis. Sk od Slovenských telekomunikácií za spotrebovanú elektrickú energiu za II. polrok 2002, 2001 na základe fakturácie z roku 2003.

Príjmy z dobropisov vo výške 280 tis. Sk sú úhrady z vyúčtovaní za rok 2003 za energie a periodickú tlač.

Príjmy z refundácie vo výške 10 tis. Sk sú úhrady od zamestnancov SNK za prekročenie stanoveného limitu hovorov v roku 2003 zo služobných mobilných telefónov zaplatených v roku 2004.

Príjmy vo výške 3 tis. Sk predstavujú **zostatok nevyčerpaných prostriedkov z predchádzajúceho roka** prevedené z účtu dofinancovania programov na príjmový účet. Na účet dofinancovania programov boli prevedené koncom roka 2003 z dôvodu udelenia časovej výnimky na program elektronizácie knižníc.

Na plnení celkových príjmov sa vo výške 103 tis. Sk podieľali aj nerozpočtované **príjmy z titulu čerpania prijatých darov** od Divadla West – občianske združenie Bratislava vo výške 100 tis. Sk a 3 tis. Sk z Tatra banky, a. s. Bratislava.

5.5 Hodnotenie výdavkovej časti podľa ekonomickej klasifikácie

600 – Bežné výdavky

Bežné výdavky celkom vo výške 110 095 tis. Sk boli vynaložené na zabezpečenie prevádzky knižnice a ich čerpanie bolo v nasledovných kategóriách a v rámci nich na položkách a podpoložkách.

610 – Mzdy a platy

Na rok 2004 sme dostali ako aj na rok predchádzajúci rozpísaný záväzný limit zamestnancov 289. Od vzniku SNK je uvedený limit nezmenený a nekorešponduje s požiadavkami vyplývajúcimi z činnosti SNK. Stav pracovníkov fyzický k 31. 12. 2004 bol 292, z toho riadiacich 35 a prepočítaný 285,5 a z toho riadiacich 35.

Vzhľadom na predpokladaný prevod správy majetku štátu medzi SNK a zastúpením Ministerstva obrany sme plánovali 3,5 pracovníka obsadiť odbornými pracovníkmi. Nakoľko uvedený prevod sa uskutočnil až 3. 11. 2004 nemohli sme v stanovenom čase naplniť stav pracovníkov.

Mzdové prostriedky sme vyčerpali na 100%. Skutočná priemerná mzda je 14 037 Sk.

620 – Poistné a príspevok do poisťovní

Odvody do poisťovních fondov na sociálne, nemocenské a zdravotné poistenie boli čerpané v zákonom stanovenej výške spolu 16 442 tis. Sk.

630 – Tovary a služby

V tejto kategórii boli finančné prostriedky čerpané zo štátneho rozpočtu v rámci programov 07G a 07J a tiež z mimorozpočtových zdrojov, ktoré si organizácia sama zabezpečila formou darov.

631 – Cestovné náhrady

Pôvodný rozpočet vo výške 1400 tis. Sk bol upravený na 1 909 tis. Sk a bol čerpaný sumou 1 817 tis. Sk. Na tuzemské cesty bolo vyčerpaných 314 tis. Sk a na zahraničné pracovné cesty 1 504 tis. Sk.

Z výdavkov na zahraničné cesty bolo 681 tis. Sk vyčerpaných v rámci účelových prostriedkov na kultúrne aktivity. Schvaľované boli nevyhnutné pracovné cesty, porady, semináre a stretnutia za účelom získavania odborných informácií z knižníckej oblasti v zahraničí a tiež za účelom prezentácie kultúry v zahraničí. Jednalo sa hlavne o medzinárodné výstavné projekty uskutočnené v rámci projektov na kultúrne aktivity ako boli: Slovenský exil 20. stor., Dominik Tatarka, Ladislav Novomeský.

632 – Energia voda a komunikácie

Pôvodný rozpočet vo výške 15 282 tis. Sk bol znížený na 12 359 tis. Sk z dôvodu presunu BV na KV na základe RO a čerpaný bol na 99,5 % oproti upravenému rozpočtu a na 80,5 % v porovnaní s pôvodným rozpočtom. Náklady na tejto položke vo výške 12 297 tis. Sk predstavujú 27,4 % z celkových nákladov na tovary a služby. Najvyšší podiel na uvedených nákladoch majú výdavky za teplo a predstavujú výšku 4 511 tis. Sk. Pre porovnanie náklady na teplo v roku 2003 predstavovali čiastku 4 458 tis. Sk a v roku 2002 čiastku 4 171 tis. Sk. Výdavky za tepelnú energiu sú za teplo spotrebované v hlavnej budove SNK. Ostatné budovy v ktorých sídlia naše tri múzeá sú vykurované plynom. Celková výška nákladov za plyn dosiahla sumu 1 235 tis. Sk.

Vysoké čerpanie predstavujú aj výdavky za elektrickú energiu 2 830 tis. Sk, za telefón a fax 1 397 tis. Sk, za poštové služby 1 329 tis. Sk a za vodu 843 tis. Sk.

633 – Materiál

Čerpanie vo výške 15 555 tis. Sk predstavuje v percentuálnom vyjadrení 100,0 % plnenie oproti upravenému rozpočtu a na 80,5 % v porovnaní s pôvodným rozpočtom. Najvyššia čiastka 7 820 tis. Sk bola vynaložená na nákup knižničného fondu. V rámci uvedenej podpoložky bolo zaplatené predplatné za elektronické prístupy do medzinárodných článkových databáz EIFL Direct spoločnosti EBSCO Publishing USA za rok 2004 a 2005 v celkovej výške 3 541 tis. Sk.

Druhou najvyššou podpoložkou v rámci položky 633 sú výdavky na nákup všeobecného materiálu. Táto podpoložka zahŕňa všetok materiál, náhradné diely a potreby nevyhnutné na výkon práce. Na uvedenej podpoložke sa vyčerпали prostriedky vo výške 4 732 tis. Sk, z toho v rámci projektov na kultúrne aktivity 224 tis. Sk. Z uvedenej podpoložky sa na nákup papiera vynaložilo 527 tis. Sk a na nákup polygrafického materiálu 576 tis. Sk.

Pomerne vysoká čiastka vo výške 944 tis. Sk bola vynaložená na interiérové vybavenie. Kancelárskym nábytkom bola vybavená kancelária zástupcu GR a sekretariátu GR z toho dôvodu, že ešte v decembri 2002 sa presťahovali do nových priestorov, ktoré boli vybavené rôznymi pozbieranými kusmi nábytku. Kancelársky nábytok bol zakúpený aj do priestoru expedície. Okrem toho boli zakúpené drevené nohy na regály do skladu publikácií, kancelárske stoličky a stoly pod počítače, uzamykateľné skrinky do študovne, šatníkové skrine, vybavenie vrátnice Detašovaného pracoviska SNK vo Vrútkach, kovové skrine, príručný trezor a iné.

Na nákup prevádzkových strojov prístrojov a zariadení v roku 2004 boli vyčerpané prostriedky vo výške 935 tis. Sk. Prostriedky boli použité na obstaranie kancelárskych strojov, prístrojov a zariadení a na vybavenie prevádzkových priestorov včítane laboratórií. Okrem toho bolo zakúpené náradie pre údržbárske práce vykonávané vo vlastnej réžii a elektrospotrebiče ako sú tepovač, chladničky, konvertor a iné.

Výpočtová technika bola zakúpená vo výške 257 tis. Sk. Pomerne vysoká čiastka 293 tis. Sk bola vynaložená na nákup ochranných pracovných pomôcok a na nákup nehmotného majetku, ako sú výdavky na obstaranie softvéru a licencií ktoré nespĺňajú kritéria nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, vo výške 287 tis. Sk.

Vo výške 145 tis. Sk bol zakúpený špeciálny materiál – zakúpené boli hlavne požiarne hydranty a hasiace prístroje pre novo vzniknuté Detašované pracovisko SNK vo Vrútkach.

634 – Dopravné

Vynaložené náklady sú vo výške 986 tis. Sk. Prostriedky boli vynaložené predovšetkým na nákup PHM vo výške 563 tis. Sk. Na údržbu a servis vozidiel bolo vyčerpaných 203 tis. Sk, na povinné a havarijné poistenie vozidiel 95 tis. Sk a prepravné náklady 118 tis. Sk z toho 91 tis. Sk predstavuje preprava výstavných exponátov v rámci projektov na kultúrne aktivity (Exil 20. stor. a Ladislav Novomeský).

V súčasnej dobe vlastní SNK celkom 5 vozidiel. V roku 2004 bolo zakúpené jedno auto, tri vozidlá boli zakúpené v priebehu rokov 2001 – 2003, jedno auto bolo prevzaté v rámci rezortu kultúry od SNM Bratislava. V súčasnej dobe sa toto auto používa ako referentské vozidlo v múzeu v Modre.

635 – Rutinná a štandardná údržba

Upravený rozpočet vo výške 5 326 tis. Sk je čerpaný sumou 5 324 tis. Sk, t.j. na 100 %, oproti pôvodnému rozpočtu na 96,8 %.

Najvyššie čerpanie vo výške 2 326 tis. Sk je na podpoložke údržba budov a priestorov, ktoré sú v nevyhovujúcom stave o čom svedčia aj neustále sa vyskytujúce havárie. V jesenných mesiacoch vznikla havária na juhovýchodnej vetve ústredného vykurovania v hlavnej budove SNK. Pred samotným odstránením havárie boli prevedené búracie práce z dôvodu zistenia úniku teplej vody, ktorá unikala na viacerých miestach – vyčerpaných bolo 265 tis. Sk. Na odstránení uvedenej havárie boli okrem opráv prevádzkového charakteru prevedené aj rekonštrukčné práce z kapitálových výdavkov. Okrem toho sa v roku 2004 previedla oprava sociálneho zariadenia na oddelení výpožičiek, vykonala sa výmena okien na 1. a 2. poschodí v počte 16 okien v hlavnej budove SNK vo výške 595 tis. Sk a výmena okien na pracovisku Vrútky v hodnote 595 tis. Sk. V SNLM boli prevedené maliarske práce a výmena podlahovej krytiny v hodnote 314 tis. Sk. Tieto úpravy bolo potrebné urobiť následne po odstránení havarijného stavu elektroinštalácie, ktorá bola hradená z kapitálových výdavkov. V múzeu v Modre sa previedlo vymaľovanie priestorov a pokládka podlahovej krytiny spolu vo výške 23 tis. Sk.

Vysoké čerpanie je aj na podpoložke údržba výpočtovej techniky. Vo vyčerpanej čiastke 1 118 tis. Sk sú aj platby za servis počítačových sietí a za údržbu serverov.

Čerpanie na podpoložke 635 004 oprava prevádzkových strojov a prístrojov sumou 1 535 tis. Sk je hlavne za servis kopírovacích strojov, za opravy tlačiarenskeho stroja, za opravy mikrofilmového zariadenia, za opravy hybridnej kamery, za opravy písacích strojov a iné.

Na podpoložke opravy interiérového vybavenia sme vyčerpali finančné prostriedky vo výške 178 tis. Sk, z toho na opravu kruhového koženého sedenia, ktoré je umiestnené vo vestibule sa vyčerpalo 129 tis. Sk.

636 – Nájomné za prenájom

Najvyššie čerpanie na tejto položke je za prenájom budovy, v ktorej sídli Múzeum Ľ. Štúra v Modre. Za rok 2004 sme zaplatili na základe nájomnej zmluvy 202 tis. Sk. Za prenájom strojov, zariadení a techniky sme vyčerpali 46 tis. Sk, z toho za prenájom vyvolávacieho automatu na mikrofily 26 tis. Sk. Ostatné výdavky boli za prenájom poštového priečinku a za prenájom veľkokapacitného kontajnera.

637 – Služby

Pôvodný rozpočet vo výške 9 139 tis. Sk bol upravený na 8 760 tis. Sk a čerpaný bol sumou 8 677 tis. Sk.

Na uvedenom čerpaní sa najvyššou čiastkou 2 839 tis. Sk podieľali výdavky za všeobecné služby. V rámci tejto podpoložky sa najviac prostriedkov vyčerpalo na väzbu kníh 877 tis. Sk, za upratovacie služby dodávateľským spôsobom 445 tis. Sk a za renováciu pásov a tonerov 199 tis. Sk, za tlač a polygrafické služby 585 tis. Sk a za revízie a kontroly sme zaplatili celkom 337 tis. Sk.

V roku 2004 vyšla Bibliografia P. J. Šafárika, zv. 2, Biografické štúdie 30, Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku, II. zväzok, Biografický lexikón Slovenska, zv. II., Inventár rukopisov ALU XXVII a Kniha 2003/2004.

640 – Bežné transfery

Pôvodný rozpočet vo výške 418 tis. Sk bol za sledované obdobie upravený na základe rozpočtových opatrení. Presunom sa zabezpečovali finančné prostriedky na vyplatenie odstupného zamestnancom v súvislosti s prebiehajúcimi organizačnými zmenami v SNK a tiež odchodného a nemocenských dávok /jedná sa o náhrady príjmu pri dočasnej neschopnosti, ktoré od r. 2004 prešli do kat. 640, ale v rozpise rozpočtu na rok 2004 táto skutočnosť nebola zohľadnená/.

Čerpanie v porovnaní s pôvodným rozpočtom je na 156,5 % a v porovnaní s upraveným na 109,4 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje výšku 654 tis. Sk.

K prekročeniu tohoto záväzného ukazovateľa došlo z dôvodu čerpania prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov vo výške 50 tis. Sk (Cena J. M. Hurbana) a tiež z dôvodu prekročenia rozpočtu na podpoložke nemocenské o 6 tis. Sk. K prekročeniu nemocenského došlo z toho dôvodu, že za mesiac december boli na depozitný účet odvedené prostriedky na výplatu nemocenských dávok nižšie o 9 tis. Sk ako bola skutočnosť. Prostriedky v uvedenej výške boli zaúčtované na základe predpisu miezd na tejto podpoložke.

V súvislosti s organizačnými zmenami v SNK bolo vyplatené odstupné vo výške 154 tis. Sk a na odchodnom 228 tis. Sk.

Na podpoložke BT jednotlivcom bolo vyplatených 6 tis. Sk v súvislosti s udelením ceny o Najkrajšiu knihu Slovenska a 19 tis. Sk bolo vyplatených na cestovné náhrady zahraničným pracovníkom na základe dohody o vzájomnej výmene zamestnancov. Z mimorozpočtových zdrojov bolo na tejto podpoložke vyplatených 50 tis. Sk na udelenie Ceny a prémie J. M. Hurbana, ako už bolo vyššie uvedené.

Za **členstvo v tuzemských organizáciách** sme zaplatili 31 tis. Sk a to nasledovne: Spolku slovenských knihovníkov - SSK 5 000,-Sk, Medzinárodnej rade múzeí – ICOM 18 500,-Sk, Slovenskej asociácii knižníc 3 500,-Sk, za Sanet 1 000,-Sk, Slovenskej numizmatickej spoločnosti 300,-Sk, Slovenskej národnej skupine - IAML 2 400,-Sk.

Príspevky na **členské medzinárodným organizáciám** boli zaplatené Spolku českých knihovníkov – SCK vo výške 1 890,- Sk, Medzinárodnej federácii knihovníckych asociácií a inštitúcií – IFLA 14 955,82 Sk. Spolu bolo zaplatené 17 tis. Sk.

700 – Kapitálové výdavky

Na rok 2004 boli SNK rozpísané kapitálové výdavky vo výške 6 800 tis. Sk na nákup servera v rámci programu 07G0108 – Projekt elektronizácie knižníc. Uvedený projekt sa začal realizovať v roku 2002. V hodnotenom roku bol zakúpený server od firmy UNIT s.r.o. Bratislava.

V priebehu roka bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov v programe 07G0101 o 4 522 tis. Sk, z toho prostriedky vo výške 3 000 tis. Sk boli presunuté z bežných výdavkov z dôvodu riešenia havarijnej situácie elektrickej inštalácie v SNLM, ktorá podľa revíznej

správy nebola schopná prevádzky a tiež z dôvodu odstránenia havárie vykurovania v hlavnej budove SNK a ďalších akcií, ktoré si vyžadovali kapitálové výdavky – napr. štúdia a projekt interiéru pre modernizáciu parteru budovy SNK, upgrade ekonomických softvérov, nákup 2 ks PC na zlepšenie fungovania komunikácie so ŠP, nákup postscriptovej tlačiarne formátu A3 z dôvodu havarijného stavu doteraz používanej tlačiarne v edičnom oddelení a na prepojenie LAN siete so SNLM. Prostriedky vo výške 500 tis. Sk na nákup auta boli pridelené SNK z rezervy Úradu vlády. Ostatné zvýšenie rozpočtu KV bolo z rozpočtu MK SR.

Nevyčerpané prostriedky vo výške 48 tis. Sk boli viazané na výdavkovom účte v ŠP.

Čerpanie kapitálových výdavkov v roku 2004 podľa jednotlivých investičných akcií ukazuje nasledovná tabuľka.

v Sk					
P. č.	Názov investičnej akcie	Podpoložka	Rozpočet	Skutočnosť	Zostatok
1	Zakúpenie softvéru CDS/ISIS	711 003	500 000	500 000,00	0,00
2	Zakúpenie diela bibliografky p. Kipsovej	711 004	200 000	200 000,00	0,00
3	Akvizícia zbierkových predmetov, SNLM	719 002	50 000	50 000,00	0,00
4	Nákup pojazdného ambulantného vozidla	714 001	500 000	499 990,00	10,00
5	Rekonštrukcia elektrickej inštalácie	717 002	591 000	590 699,00	301,00
6	Rekonštrukcia vykurovania	717 002	344 000	343 069,00	931,00
7	Nákup softvéru	711 003	300 000	299 079,50	920,50
8	Prepojenie LAN siete so SNLM	713 002	80 000	79 916,30	23,70
9	Nákup výpočtovej techniky (2 PC)	713 002	100 000	99 604,00	396,00
10	Nákup postscriptovej tlačiarne formátu A3	713002	130 000	130 000,00	0,00
11	Obstaranie licencie MDT	711 004	70 000	55 960,86	14 039,14
12	Príp. a dokumentácia –sídlna budova	716	1 657 000	1 655 623,20	1 376,80
13	Nákup servera	713 002	6 800 000	6 770 276,80	29 723,20
	Spolu	700	11 322 000	11 274 278,66	47 721,34

Prostriedky pridelené v roku 2003 na nákup softvéru v rámci Projektu elektronizácie knižníc vo výške 1 900 tis. Sk boli koncom roka 2003 prevedené na osobitný účet dofinancovania programov na základe udelenej výnimky z časového použitia.

V roku 2004 boli tieto prostriedky čerpané vo výške 1 896 754,72 Sk. Čerpanie pozostáva zo sumy Sk 1 707 079,72 za dodávku softvéru pre firmu VTLS, Inc. Virginia, USA a zrážkovej dane vo výške 489 675,- Sk.

Nevyčerpané prostriedky vo výške 3 245,28 Sk boli prevedené na náš príjmový účet vedený v ŠP dňa 18.10.04.

5.5 Mimorozpočtové prostriedky

Okrem prostriedkov zo štátneho rozpočtu boli čerpané aj prostriedky z mimorozpočtových zdrojov v celkovej výške 103 tis. Sk.

Divadlo WEST – občianske združenie poskytlo SNK finančný dar vo výške 100 tis. Sk s účelom použitia na udelenie Ceny a prémie J. M. Hurbana za biografické diela o slovenských národných dejateľoch, ktoré udeľuje každoročne v zmysle svojho štatútu, ako aj na zabezpečenie ostatných nákladov vrátane reprezentačných výdavkov spojených s udeľovaním tejto ceny. Na vyplatenie vlastnej ceny a prémie bolo vyplatených 50 tis. Sk – kat. 640, na lektorovanie zaslaných prác 4 800,- Sk, reprezentačné výdavky súvisiace so slávnostným odovzdaním cien predstavovali čiastku 4 998,- Sk.

Z nepoužitých prostriedkov na udeľovanie cien boli v zmysle darovacej zmluvy vyplatené aj odmeny podľa predpisov o autorskom práve za zborník Biografické štúdie 30 vo výške 40 200,- Sk.

Tatra banka, a.s. Bratislava poskytla finančný dar vo výške 3 tis. Sk na podujatie Múzea Ľ. Štúra v Modre – k oslavám 40. výročia jeho založenia. Z uvedených prostriedkov bolo použitých 2 987,50 Sk. Zostatok 12,50 Sk zostal na mimorozpočtovom účte darov a bude vrátený darcovi.

5.5 Prehľad o čerpaní programov

V roku 2004 boli výdavky SNK plne programované. Prostriedky na prevádzkovú činnosť organizácie boli čerpané v rámci programu 07G – Ochrana a prezentácia kultúrneho dedičstva, projekty na kultúrne aktivity boli realizované v programe 07J – Tvorba a implementácia politík a v programe 07G0108 – Projekt elektronizácie knižníc.

v tis. Sk						
Ukazovateľ		Rozpis rozpočtu	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% pln. rozp.	% pln. upr. rozp.
Bežné výdavky celkom		106 506	110 303	110 095	103,4	99,8
z toho	a) Program 07G0101	106 506	107 503	107 398	100,8	99,8
	610 – Mzdy, platy a ostatné	47 000	48 090	48 090	102,3	100,0
	620 – Poistné a NÚP	16 427	16 451	16 442	100,1	99,9
	630 – Tovary a ďalšie služby	42 661	42 364	42 262	99,1	99,8
	640 – Bežné transfery	418	598	604	144,5	101,0
	b) Program 07J0302		2 800	2 594	-	92,6
	630 – Tovary a ďalšie služby		2 800	2 594	-	92,6
	c) Mimorozpočtové			103	-	-
	630 – Tovary a ďalšie služby			53	-	-
	640 – Bežné transfery			50	-	-
Kapitálové výdavky celkom		6 800	11 322	11 274	165,8	99,6
z toho	a) program 07G0101		4 522	4 504	-	99,6
	710 – Obstarávanie kapit. aktív		4 522	4 504	-	99,6
z toho	b) program 07G0108	6 800	6 800	6 770	99,6	99,6
	710 – Obstarávanie kapit. aktív	6 800	6 800	6 770	99,6	99,6
Výdavky spolu		113 306	121 625	121 369	99,8	107,1

5.6 Projekty na kultúrne aktivity

Slovenská národná knižnica dostala v rámci schválených projektov na kultúrne aktivity finančné prostriedky na bežné výdavky v celkovej hodnote 2 800 tis. Sk. Prostriedky boli pridelené v programe 07J0302 a boli účelovo určené na nižšie uvedené projekty. Celkovo bolo vyčerpaných 2 594 tis. Sk. Nevyčerpané prostriedky vo výške 206 tis. Sk boli viazané na výdavkovom účte SNK.

Slovenský preklad a vydanie formátu MARC 21 pre potreby knižničného systému vo výške 580 tis. Sk

Prostriedky boli použité na vyplatenie odmien na základe Zmluvy o vytvorení a použití diela za preklad diela MARC21/ CLASSIFICATION FORMAT z anglického jazyka do slovenského jazyka v elektronickej forme vo výške 282 632,- SK a autorským ochranným zväzom bola odvedená daň 5 768,-Sk. Z dôvodu prípravy formátov v tlačovej forme bol zakúpený papier a zakladače vo výške 200 000,- Sk. Tlač formátov sa bude zabezpečovať svojpomocne na tlačiarni SNK v roku 2005. Nevyčerpané prostriedky vo výške 91 600,-Sk boli viazané na výdavkovom účte SNK v ŠP.

Český a slovenský exil 20. storočia – výstavný projekt v sume 700 tis. Sk

Z prostriedkov určených na zabezpečenie uvedenej aktivity bolo vyčerpaných 668 517,-Sk. Financovali sa z nich výstavy v Budapešti, 4. 5. – 30. 5. 2004, v Krakove, 12.10.04 – 30.10.04, Békešskej Čabe, 23.11. – 14.12.04. Nepoužitú sumu 31 483,-Sk boli viazané na výdavkovom účte v ŠP.

Cestovné náhrady sa čerpali vo výške 408 887,- Sk, prepravné náklady vo výške 63 630,- Sk, za prenájom ozvučenia a osvetlenia bolo zaplatených 5 000,- Sk, za účinkovanie na vernisáži v Poľsku a Maďarsku 26 000,- Sk, za preklad popiskov exilovej výstavy zo slovenčiny do maďarčiny a za fotografické spracovanie montáže a tlač veľkoformátových textov bolo vyplatených 95 00,- Sk. Prostriedky vo výške 70 000,- Sk boli použité na vyplatenie dohôd o vykonaní práce.

Martinská literárna jar 2004 vo výške 100 tis. Sk

IV. ročník sa uskutočnil 28. – 29. apríla 2004. Prostriedky boli čerpané vo výške 99 499,- Sk, nedočerpané prostriedky vo výške 501,- Sk boli viazané na našom výdavkovom účte vedenom v Štátnej pokladnici.

Prostriedky boli použité nasledovne. Za prenájom priestorov 396,- Sk, za propagáciu IV. ročníka MLJ. Za poskytnutie služby ako je postavenie scény, osvetlenie a ozvučenie, nasnímanie a strih programu, upratovacie služby a za prípravu a výrobu propagačných tlačív sa vyplatilo 41 106,- Sk. Na základe dohôd o vykonaní práce bolo vyplatených 56 tis. Sk za účinkovanie v programe, za prácu v porote, prednášky, za scenáre, moderovanie a réžiu.

Výstavný projekt Dominik Tatarka vo výške 500 tis. Sk

Výstavný projekt sa uskutočnil v dňoch 1.12.2004 - 30.1.2005 v Paríži pri príležitosti 15. výročia úmrtia významného spisovateľa a disidenta Dominika Tatarku. Celkom bolo vyčerpaných 476 600 Sk.

Prostriedky boli čerpané na cestovné náhrady vo výške 184 428,-Sk, prepravné náklady 13 066,-Sk a za služby poskytnuté dodávateľským spôsobom 279 106,-Sk - zhotovenie hliníkovej zostavy, výroba výstavných panelov digitálnou tlačou, tlač katalógu, polep úvodných panelov a montáž plastových rámkov.

Nevyčerpané prostriedky vo výške 23 400,-Sk boli viazané na výdavkovom účte v ŠP.

Medzinárodný výstavný projekt Ladislav Novomeský k 100. výročiu narodenia vo výške 300 tis. Sk

Z uvedených prostriedkov boli financované tri výstavy: Martin 29.8. – 10.10.04, Praha, 20.10. – 16.11.04, Senica, 10.12. – 30.1.05. Celkové čerpanie účelových prostriedkov je 272 348,40 Sk. Z toho cestovné náhrady predstavujú 88 715,-Sk. Za materiál - panely bolo zaplatených 23 741,-Sk, za prevoz výstavy bolo zaplatených 27 502,-Sk. Za poskytnuté služby dodávateľským spôsobom ako je výroby obalov, výroba textov zo samolepiacej fólie, výroba grafiky, výroba fotografií, príprava a tlač katalógu boli vyčerpané prostriedky vo výške 122 390,40 Sk. Na základe dohody o vykonaní práce bolo vyplatených 10 000,- Sk.

Nevyčerpané prostriedky vo výške 27 651,60 Sk boli viazané na výdavkovom účte SNK vedenom v ŠP.

Slovenský preklad a vydanie medzinárodných štandardov ISO pre oblasť knihovníctva a informatiky pre potreby knižničného systému SR a štátneho informačného systému vo výške 140 tis. Sk

Z plánovanej čiastky 140 000,-Sk sa vyčerпали prostriedky vo výške 108 301,-Sk. Použité boli na vyplatenie odmien na základe dohôd o vykonaní práce za preklad štandardov ISO v elektronickej forme z anglického jazyka do slovenského.

Nevyčerpané prostriedky vo výške 31 699,-Sk boli viazané na výdavkovom účte SNK vedenom v ŠP.

Biografický lexikón Slovenska II. zväzok vo výške 480 tis. Sk

Účelové prostriedky boli použité na tlač uvedenej publikácie v náklade 2 500 ks.

5.7 Záver

Už piaty rok pretrváva neúnosný stav v majetku organizácie v dôsledku neukončenej delimitácie medzi Maticou slovenskou a Ministerstvom kultúry SR. Počas roka 2004 nebol uzavretý žiaden delimitačný protokol. Spôsobuje to problémy v evidencii majetku, ako aj v pochybnosti o úplnom a pravdivom zobrazení účtovných závierok a uzávierok SNK. Na uvedený nedostatok poukázala aj kontrolná skupina Najvyššieho kontrolného úradu, ktorá v roku 2004 vykonala kontrolu v SNK Martin.

Slovenská národná knižnica v Martine má od roku 2002 akreditované tri pracoviská výskumu a vývoja. Od roku 2003 sa jedno z akreditovaných pracovísk na základe verejnej obchodnej súťaže stalo spoluriešiteľom štátnej úlohy výskumu a vývoja s názvom „Záchrana, stabilizácia a konzervovanie tradičných nosičov informácií v Slovenskej republike“. Rozpočtové opatrenie na finančné prostriedky pre riešenie tejto úlohy odsúhlasilo Ministerstvo financií 23. 11. 2004, takže SNK dostala refundované finančné náklady z MK SR až v 12. mesiaci 2004, čo spôsobovalo nemalé problémy počas roka 2004.

V tejto súvislosti chýbajú finančné prostriedky na mzdy, keďže sme v zmysle platných predpisov povinní odmeňovať pracovníkov vedy a výskumu (akreditovaných pracovísk) podľa prílohy osobitne určenej pre vedu a výskum.

Slovenská národná knižnica v Martine počas celej doby svojej existencie zápasí s akútnym nedostatkom finančných prostriedkov, a to vo všetkých oblastiach, či už ide o mzdové prostriedky, bežné výdavky na prevádzkovú činnosť, alebo kapitálové výdavky.

Neustále technické poruchy a havárie – v uplynulom roku dosť rozsiahle – sťažujú činnosť organizácie.

Budovy, ako aj technologické zariadenia budov Slovenskej národnej knižnice v Martine sú na veľmi zlej technickej úrovni. Najhoršia situácia je v hlavnej budove SNK na Nám. J. C. Hronského č. 1, a to konkrétne s rozvodmi a inžinierskymi sieťami (vykurovanie, kanalizácia, rozvody vody, premokanie muriva a zlá izolácia budovy ...).

Keďže na rok 2004 boli pridelené kapitálové prostriedky len na nákup serveru na realizáciu uznesenia vlády vo výške 6.800 tis. Sk, museli sme požiadať o presun vlastných prostriedkov z bežných na kapitálové, keďže MK SR nemalo prostriedky. Uvedený stav je potrebné riešiť komplexnou rekonštrukciou budovy.

Nedostatok depozitných a skladových priestorov nie sme schopní vyriešiť bez pomoci Ministerstva kultúry SR. Táto situácia sa dá riešiť len prístavbou Slovenskej národnej knižnice tak, ako to navrhujeme už niekoľko rokov.

6 Personálne otázky

6.1 Počet zamestnancov

Na rok 2004 sme dostali rozpísaný záväzný limit zamestnancov 289, rovnako ako na rok 2003.

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov k 31.12.2004 bol 282,9, priemerný evidenčný 287 zamestnancov a skutočný fyzický stav k 31.12.2004 bol 292 zamestnancov, z toho ženy 223.

6.2 Štruktúra zamestnancov

Fyzický stav zamestnancov k 31. 12. 2004	
Členenie	Počet
Odborní zamestnanci	225
Administratívni zamestnanci	23
Ostatní	44
Spolu	292

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov SNK k 31.12.2004		
Vzdelanie	Celkom	Z toho ženy
VŠ	116	82
BC	13	10
VOV	2	1
ÚSO	112	106
SO	43	21
Z	6	3
Spolu	292	223

Veková štruktúra zamestnancov SNK k 31.12.2004		
Vek	Muži	Ženy
Do 20 rokov	-	1
Od 21 – 30 rokov	14	17
Od 31 – 40 rokov	11	46
Od 41 – 50 rokov	17	81
Od 51 – 60 rokov	24	78
Nad 60 rokov	3	-
Spolu	69	223

Prehľad o uvoľnených zamestnancoch		
Dôvod	Muži	Ženy
Dohoda	3	7
Výpoveď zo strany zamestnanca	-	1
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	-	5
Zrušenie PP v skúšobnej dobe	-	-
Iné (SD, ID, doba určitá)	7	13
Spolu	10	26

PP – Pracovný pomer
SD – Starobný dôchodok
ID – Invalidný dôchodok

Prehľad o prijatých zamestnancoch		
Spôsob	Muži	Ženy
Z úradu práce	5	3
Inzercia	-	-
Konkurzy	-	-
Inak	19	16
Spolu	24	19

Štruktúra zamestnancov podľa odborov		
Odbor	K 31.12.2003	K 31.12.2004
Generálny riaditeľ	1	1
Kancelára generálneho riaditeľa SNK	15	25
Ekonomický a technický odbor	34	37
Odbor kultúrnych a edičných aktivít (zanikol 28. 2. 2004)	15	-
Odbor informačných technológií (zanikol 28. 2. 2004)	18	-
Odbor prevádzky technológií (vznikol 1. 3. 2004)	-	22
Odbor dopĺňovania a spracovania dokumentov	41	39
Správa depozitu	12	12
Odbor služieb	24	26
Odbor správy HKD a fondov SR	6	6
Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov	12	13
Odbor pre knižničný systém SR	4	4
Národný bibliografický ústav	38	37
Archív literatúry a umenia	23	24
Národný biografický ústav	12	18
Slovenské národné literárne múzeum	16	14
Múzeum Ľ. Štúra, Modra	7	7
Slovanské múzeum A.S. Puškina, Brodzany	7	7
Spolu	285	292

V Slovenskej národnej knižnici je 42 vedúcich zamestnancov, z toho 28 žien.

6.3 Organizačná štruktúra Slovenskej národnej knižnice

Od 1. júna 2001 platí v Slovenskej národnej knižnici Organizačný poriadok, ktorý pozostáva z troch častí: Princípy organizácie, Organizačný poriadok Slovenskej národnej knižnice a Štruktúra pracovných miest Slovenskej národnej knižnice.

Dňa 1. marca 2004 vydal generálny riaditeľ SNK v záujme zvýšenia efektívnosti práce, zefektívnenia využívania informačnej a komunikačnej technológie v SNK a v celoslovenskom meradle a v záujme systematického uplatňovania nových informačných technológií Rozhodnutie o organizačnej zmene Slovenskej národnej knižnice.

V súlade s Organizačným poriadkom SNK platným od 1. 6. 2001 a Rozhodnutím o organizačnej zmene SNK k 1. 3. 2004 sa Slovenská národná knižnica člení na tieto organizačné jednotky (odbory, oddelenia, referáty):

Generálny riaditeľ SNK (1 systemizované miesto) [celkom v odbore 1 systemizované miesto]

Kancelária generálneho riaditeľa SNK (1) [22]

- Sekretariát generálneho riaditeľa SNK (1)
- Referát pre vzťahy so zahraničím (3)
- Referát personálnej a sociálnej práce (2)
- Referát obrany a ochrany (6)
- Referát revízie fondov (2)
- Referát kontroly (1)
- Registratúrne stredisko SNK (1)
- Oddelenie informačných technológií (5)

Ekonomický a technický odbor (2) [31]

- Ekonomické oddelenie (8)
- Technické oddelenie (1)
 - Referát správy majetku a investícií (6)
 - Referát MTZ, dopravy a expedície (6)
 - Referát údržby (8)

Odbor prevádzky technológií (1) [23]

- Referát prevádzky aplikačných softvérov (4)
- Referát prevádzky informačných technológií (1)
- Referát súborných katalógov (1)
- Edičné oddelenie (1)
 - Referát prevádzky a sadzby (3)
 - Ofsetová tlač (referát) (5)
- Oddelenie mikrofilmovania a digitalizácie dokumentov (1)
 - Referát mikrofilmovania dokumentov (5)
 - Referát digitalizácie dokumentov (1)

Odbor doplňovania a spracovania dokumentov (1) [41]

- Oddelenie doplňovania (14)
 - Referát rezervných fondov (0)
 - Národná agentúra ISBN a ISMN (referát) (4)
- Oddelenie spracovania dokumentov (1)
 - Referát výskumu, metodiky a šandardizácie spracovania dokumentov (0)
 - Referát spracovania dokumentov (12)
 - Referát súborov autorít (3)
- Oddelenie seriálových publikácií (6)

Správa depozitu (1) [12]

Referát fondov SNK (7)

Referát slovacikálneho konzervačného fondu (4)

Odbor služieb (1) [25]

Referát referenčných služieb (5)

Referát študovní (8)

Oddelenie výpožičných služieb (6)

Referát medziknižničných výpožičných služieb (4)

Referát reprografických služieb (1)

Odbor správy historických knižničných dokumentov a fondov SR (1) [6]

Oddelenie ústrednej evidencie SHKF (2)

Referát pasportizácie SHKF (3)

Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov (1) [14]

Oddelenie reštaurovania (10)

Oddelenie konzervovania (3)

Oddelenie výskumu a deacidifikácie (0)

Odbor pre knižničný systém SR (1) [5]

Referát ďalšieho vzdelávania knihovníkov (1)

Referát štatistiky (1)

Referát metodiky (2)

Národný bibliografický ústav (2) [38]

Oddelenie výskumu a koordinácie bibliografie (4)

Oddelenie súbežnej Slovenskej národnej bibliografie (1)

Referát Slovenská národná bibliografia – séria A Knihy (1)

Referát Slovenská národná bibliografia – série B – S, Špeciálne typy dokumentov (1)

Referát Slovenská národná bibliografia – Analytický rad Články (12)

Referát Slovenská národná bibliografia – Zahraničné slovaciká (1)

Oddelenie retrospektívnej Slovenskej národnej bibliografie (1)

Referát Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska (4)

Referát Bibliografia tlačí 18. a 19. storočia (4)

Referát Programu UNESCO Pamäť sveta (1)

Referát výskumu dejín knižnej kultúry (3)

Bibliografia článkov zo slovenských novín a časopisov za roky 1919 – 1944 (referát) (3)

Archív literatúry a umenia (2) [23]

Oddelenie literárnych rukopisov (14)

Oddelenie hudobných rukopisov (3)

Oddelenie fotodokumentačných pamiatok (4)

Archív SNK (stredisko) (0)

Národný biografický ústav (1) [18]

- Oddelenie biografického výskumu a tvorby biografických slovníkov (5)
- Oddelenie biografickej dokumentácie a prezentácie biografických zbierok (6)
- Oddelenie kultúrnych a edičných aktivít (1)
 - Referát pre vzťahy s verejnosťou (1)
 - Kabinet genealógie (referát) (1)
 - Redakcia časopisu Knižnica (referát) (3)

Slovenské národné literárne múzeum (1) [14]

- Oddelenie múzejných fondov (1)
 - Referát textových zbierok (2)
 - Referát výtvarných zbierok (1)
 - Referát reálií (1)
 - Referát audiovizuálnych zbierok (0)
 - Referát generálneho katalógu a tvorby súpisov múzejných fondov (2)
- Oddelenie výskumu, metodiky a výstav (3)
- Oddelenie prezentácie a stálej expozície (3)

Múzeum Ľudovíta Štúra (1) [7]

- Oddelenie literárnohistorické a dejín mesta Modry (3)
- Oddelenie prezentácie a stálej expozície (3)

Slovanské múzeum A. S. Puškina (5) [8]

- Oddelenie zbierok, dokumentácie a výskumu (1)
- Oddelenie prezentácie a stálej expozície (2)

Vzhľadom na to, že sa Organizačný poriadok v niektorých oblastiach ukazuje ako nevyhovujúci a prekonaný, pripravili sme jeho aktualizáciu k 1. 1. 2005.

6.4 Personálny plán na rok 2004 jeho plnenie

V súlade s personálnym plánom si v roku 2004 zvyšovalo kvalifikáciu 16 zamestnancov v zmysle Dohody o zvýšení kvalifikácie a o poskytnutí pracovného voľna s náhradou mzdy podľa § 140 a § 155 Zákonníka práce takto:

- a) *Bakalárske štúdium*
3 zamestnanci – Dokumentácia kultúrneho dedičstva, Žilinská univerzita
- b) *Magisterské štúdium*
7 zamestnancov – História UMB, Banská Bystrica
- c) *Doktorandské štúdium*
1 zamestnanec – Dejiny vedy a techniky, Historický ústav SAV Bratislava
4 zamestnanci – Knižničná a informačná veda, FF UK Bratislava
- d) *Rigorózna skúška*
1 zamestnanec – Slovenský jazyk a literatúra, Filologická fakulta UMB Banská Bystrica

Jednému zamestnancovi bol priznaný vedecko – pedagogický titul – docent v odbore Teória a dejiny slovenskej literatúry.

V roku 2004 si zamestnanci SNK prehlbovali kvalifikáciu účasťou na 165 školeniach, kurzoch a seminároch, pričom náklady činili cca 190.000,- Sk.

S cieľom nadobudnutia a rozšírenia teoretických a praktických poznatkov a vedomostí sme v uplynulom roku zabezpečili bezplatnú odbornú prax 7 študentom stredných škôl, a to

v Ekonomickom a technickom odbore, v Odbore služieb, v Archíve literatúry a umenia a v Odbore prevádzky technológií.

Taktiež sme umožnili vykonať stáž 1 zamestnankyni Západoslovenského múzea v Trnave v Odbore reštaurovania a konzervovania dokumentov SNK.

K 31.12.2004 sme zamestnávali 6 občanov na výkon civilnej služby.

V roku 2004 sme požiadali Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine o poskytnutie príspevku z Európskeho sociálneho fondu na aktivačnú činnosť dlhodobo nezamestnaných podľa § 52 zákona NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na základe uvedeného sme uzavreli s ÚPSVaR Dohodu, pričom sme sa stali súčasťou systému finančného riadenia štrukturálnych fondov. Z príspevku poskytnutého v zmysle zákona o službách zamestnanosti sme uhrádzali náklady na ochranné pracovné prostriedky uchádzačov o zamestnanie, pracovné náradie, časť celkovej ceny práce zamestnancov ktorí organizovali aktivačnú činnosť, ako i úrazové poistenie UoZ. Celkovo sme uzavreli 4 Dohody, pričom zamestnávame nepretržite 32 uchádzačov o zamestnanie, a to od 14.6.2004 do 30.4.2005. Podľa požiadaviek boli zaradení do nasledovných odborov: Ekonomicko – technický odbor, Odbor prevádzky technológií, Odbor doplňovania a spracovania dokumentov, Správa depozitu, Odbor služieb, Odbor správy HKD a fondov SR, Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov, Národný bibliografický ústav, Archív literatúry a umenia, Národný biografický ústav a Slovenské národné literárne múzeum.

Podľa Kolektívnej zmluvy poskytujeme našim zamestnancom i naďalej 1 deň neplateného voľna v mesiaci.

V zmysle Pracovného poriadku v súlade s ustanovením ZP § 52 si 6 zamestnanci pracovísk výskumu a vývoja, ktorí dokázateľne vedecky pracujú čerpajú 1 deň v týždni (piatok) tzv. bádateľský deň. V tento deň sa zamestnanci nemusia zúčastňovať plnenia bežných pracovných úloh na svojom pracovisku v SNK ale tvorivo pracujú podľa svojho časového rozvrhu doma, na iných vedeckých a odborných pracoviskách, v knižniciach, archívoch a pod.

V záujme zvýšenia efektivity práce a v záujme lepšieho zabezpečenia potrieb zamestnancov je v Slovenskej národnej knižnici zavedený pružný pracovný čas, pričom uplatňujeme štvortýždňové pracovné obdobie pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase 37,5 hod. týždenne, pri ktorom si volí zamestnanec sám začiatok aj koniec pracovného času. Začiatok v časovom úseku od 6,00 hod do 9,00 hod. (vedúci zamestnanci do 8, 00 hod) a koniec v časovom úseku od 14,00 hod. do 18,30 hod. Základný pracovný čas je od 9,00 hod. do 14,00 hod.

Slovenská národná knižnica má v zmysle ustanovenia § 63 zákona 5/2004 Z. z. zamestnávať 3,2 % občanov so zdravotným postihnutím z priemerného evidénčného počtu zamestnancov. Z 287 zamestnancov SNK je to 9 občanov so zdravotným postihnutím. K 31. 12. 2004 sme zamestnávali 17 občanov so zdravotným postihnutím čo znamená až 6 % z priemerného evidenčného počtu zamestnancov 287. Občania so zdravotným postihnutím majú v našej organizácii vytvorené dobré podmienky na výkon práce a venujeme im osobitnú starostlivosť.

Na skrátený pracovný úväzok – 50 % týždenného pracovného času pracuje 7 zamestnancov a na viac ako 50 % týždenného pracovného času pracujú 4 zamestnanci.

6.5 Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov

Priemerná mesačná mzda za rok 2004 bola 14.037,- Sk Na odstupné bolo vyplatených 154.090,- Sk a na odchodné zamestnancom 227.843,- Sk.

Z celkového počtu 292 zamestnancov máme 223 žien čo predstavuje 76 %. Taktiež vo vedúcich funkciách zaznamenávame vyššie zastúpenie žien (14 mužov a 28 žien).

V SNK zamestnávame viac ako tretinu (105) zamestnancov nad 50 rokov.

K 31.12.2004 zamestnávame 18 zamestnancov v dôchodkovom veku.

Starnutie populácie je v súčasnej dobe považované za jednu z najvýraznejších výziev budúceho rozvoja spoločnosti. Je spôsobené predovšetkým poklesom pôrodnosti a predlžovaním veku dožitia. Naši zamestnanci v dôchodkovom veku sa aktívne podieľajú na prednáškovej, metodickej ako i vedecko – výskumnej a publikačnej činnosti. Výrazne sa angažujú vo verejnom živote a na prezentovaní Slovenskej národnej knižnice v rámci Slovenska. Uvedomujeme si, že duševná aktivita človeka je základným predpokladom na dosiahnutie vyššieho veku.

Rozpracovali a vyhodnotili sme Akčný plán na rok 2004 vyplývajúci z Koncepcie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v SR, nakoľko poslaním Slovenskej národnej knižnice je aj poskytovať a obohacovať vzdelávanie detí a mládeže v oblasti knižnej, literárnomúzejnej, literárnoarchívnej, informačnej a biografickej činnosti.

Taktiež máme rozpracovaný Národný akčný plán pre ženy. Zamestnankyne po materskej a rodičovskej dovolenke sa vracali väčšinou na svoje pôvodné pracovné miesta. Podľa ich požiadaviek sme im upravovali pracovnú dobu a zabezpečovali vzdelávacie a doškoľovacie kurzy na preklopenie straty odborných vedomostí.

Naše zamestnankyne sa angažovali v nasledovných aktivitách: publikačná činnosť, odborné semináre, účasť na medzinárodných projektoch, projekt Lexikon slovenských žien, členstvo v medzinárodných organizáciách, členstvo v republikovej Rade SOZKaSO, výskumno – vývojová činnosť, spolupráca s kultúrnymi a osvetovými zariadeniami. Presadzovali sme rovnoprávne postavenie žien v zamestnaní i v spoločnosti.

V rámci Akčného plánu predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie sme pre zamestnancov i študentov stredných škôl zrealizovali prednášku o ľudských právach v spolupráci s informačnou kanceláriou Rady Európy v Bratislave.

Slovenská národná knižnica sa už dlhodobo aktívne podieľa na realizácii Národného programu boja proti drogám. Z hľadiska efektu vplyvu boja proti drogám je dôležitá oblasť prevencie. V tejto oblasti pôsobíme kultúrne – výchovnou, vzdelávacou i osvetovou činnosťou.

V rámci ochrany zdravia zamestnancov bola Slovenská národná knižnica zaradená do projektu „Zdravé pracovisko“, ktorého hlavným cieľom je vytvárať podmienky pre bezpečné a zdravé pracovné prostredie.

Oblasť lekárskej starostlivosti

- pravidelne sme vykonávali rozbory stavu a vývoja pracovnej neschopnosti pre chorobu, pracovné úrazy ako i ostatné úrazy,
- v rámci kontrolnej činnosti sme sledovali zamestnancov pri dlhodobej pracovnej neschopnosti či nejde o trvale nepriaznivý stav vhodný na zavedenie konania o invalidite,
- zabezpečovali sme osobitnú lekársku starostlivosť pre zamestnancov so ZPS a ŤZP a vytvárali sme im vhodné pracovné podmienky,
- zabezpečovali sme preventívne očkovania na zníženie počtu vírusových ochorení pre zamestnancov, ktorí sú v priamom styku s návštevníkmi knižnice,

- zabezpečovali sme lekárske prehliadky novoprijatých zamestnancov u závodného lekára ako i preventívne lekárske prehliadky zamestnancov nad 40 rokov veku – minimálne raz za 2 roky, u zamestnancov so zvýšeným rizikom práce (reštaurátori, zamestnanci, ktorí prichádzajú do styku so starými tlačami, údržbári, vodiči) 1x ročne, taktiež sme zabezpečovali preventívne očné prehliadky,
- vytvorili sme priestory pre fajčiarov a pravidelne sme kontrolovali dodržiavanie zákazu fajčenia na pracoviskách, ako i požívania alkoholických nápojov.

Oblasť starostlivosti o zamestnancov

- máme zabezpečené závodné stravovanie s možnosťou výberu 4 druhov jedál vrátane poskytovania nápoja, ako i verejné stravovanie pre zamestnancov mimo Martina formou stravných lístkov,
- rekreácie zamestnancov a ich rodinných príslušníkov sme zabezpečovali prostredníctvom odborovej organizácie a formou poskytovania príspevkov pre rekreáciu detí,
- relaxáciu sme zabezpečovali prostredníctvom špecializovaných zariadení a s príspevom zo sociálneho fondu (masáže, cvičenia, plaváreň a pod.)
- organizovali sme stretnutia s našimi dôchodcami,
- organizovali sme spoločenské posedenia pre zamestnancov, športové dni ako i turistické výstupy,
- zabezpečovali sme vstupenky na rôzne kultúrne a športové podujatia.

Oblasť ochrany zdravia

- pravidelne ročne sme vykonávali monitoring zdravotného stavu zamestnancov, vrátane vyhodnotenia výsledkov. Súčasťou bolo i hodnotenie pracovného prostredia vo forme odberu vzoriek (sterov) z rôznych častí pracovísk a následné poukázanie na možný vplyv zistených mikroorganizmov na zdravie človeka,
- na minimalizáciu rizík a nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu sme poskytovali zamestnancom špecializované osobné ochranné pracovné prostriedky, zlepšili sme podmienky zariadení pre osobnú hygienu (WC, sprchy), pre pracoviská s používaním chemických látok a prípravkov postupne dobudujeme denné miestnosti a osobitné šatne,
- pravidelne ročne sme formou komplexnej previerky BOZP zisťovali celkový stav pracovného prostredia a opatrenia na odstránenie nedostatkov sú prijaté vo forme príkazu generálneho riaditeľa,
- zamestnanci sa pravidelne zúčastňovali vzdelávacích aktivít na úseku BOZP – školenia, akcie cielene zamerané na oblasť ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

7 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele organizácie sú stanovené v súlade s poslaním Slovenskej národnej knižnice ako národnej knižnice Slovenska. Plnenie najdôležitejších ukazovateľov činnosti SNK je uvedené v bode 4 Činnosti / produkty organizácie.

V rámci plnenia prioritných úloh sa SNK podieľala na:

- a) Realizácii projektu Knižnično – informačný systém tretej generácie (KIS3G) v rámci Programu elektronizácie knižníc v SR.
- b) Realizácii Slovenskej knižnice (<http://www.kis3g.sk>) v rámci projektu KIS3G.
- c) Realizácii digitálnej knižnice Memoria slovaca (<http://www.memoria.sk>) v rámci projektu KIS3G.
- d) Snahe dokončiť delimitáciu majetku medzi Maticou slovenskou a Ministerstvom kultúry SR a následne medzi Ministerstvom kultúry SR a Slovenskou národnou knižnicou.
- e) Upevnení samostatnosti Slovenskej národnej knižnice.
- f) Rozvoji knižničných a informačných zdrojov.
- g) Budovaní Súborného katalógu knižníc SR – monografie.
- h) Budovaní Súborného katalógu knižníc SR – články.
- i) Informatizácii a internetizácii knižníc.
- j) Realizovaní národného programu ochranného mikrofilmovania a digitalizácie dokumentov.
- k) Realizovaní národného programu reštaurovania a konzervovania dokumentov.
- l) Zabezpečení komplexnej ochrany a úplnosti slovacikálneho konzervačného fondu.
- m) Pôsobeniu v rôznych odborných štruktúrach a zoskupeniach.
- n) Medzinárodnej spolupráci.
- o) Získavaní mimorozpočtových finančných zdrojov prostredníctvom projektov.

8 Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2002

8.1 Zdroje činnosti

Slovenská národná knižnica je vrcholná štátna kultúrna, informačná a vzdelávacia organizácia, ktorá plní úlohy stanovené Zákonom o knižniciach a Zriaďovacou listinou. V roku 2004 boli tieto úlohy spresnené v Pláne činnosti SNK na rok 2004.

Slovenská národná knižnica je štátna rozpočtová organizácia. Je prirodzené, že jej činnosť zabezpečuje v prevažnej miere štát. Hlavným zdrojom financovania činnosti SNK bol štátny rozpočet. Vďaka konkrétnym projektom tvorivých zamestnancov sa podarilo získať určitý objem mimorozpočtových prostriedkov, ktoré sme použili prevažne na rozvojové programy.

8.2 Štruktúra zdrojov činnosti

Zdroj		Suma v tis. Sk
Rozpočtové prostriedky		121 266
v tom	Program 07G – Ochrana a prezentácia kultúrneho dedičstva	118 466
	Program 07J – Tvorba a implementácia politík	2 800
Mimorozpočtové prostriedky		103
v tom	Divadlo West, Bratislava	100
	Tatrabanka, a.s. Bratislava	3
Zdroje spolu		121 369

8.3 Výsledky a ich hodnotenie

Uplynulý rok 2004 možno z hľadiska Slovenskej národnej knižnice hodnotiť ako úspešný. V zásade sme splnili všetky úlohy, ktoré pre nás vyplynuli z *Plánu činnosti Slovenskej národnej knižnice na rok 2004*.

Na základe uznesenie vlády SR č. 801 zo 17. júla 2002 k Programu elektronizácie knižníc v SR sme v súlade s projektom Knižnično – informačný systém tretej generácie (KIS3G) obstarali, inštalovali a v knižniciach Slovenskej republiky postupne implementovali spoločný knižnično – informačný softvér Virtua. V systéme Virtua sme začali budovať centrálny katalóg Slovenská knižnica (<http://www.kis3g.sk>) a digitálnu knižnicu Memoria slovac (<http://www.memoria.sk>). Do projektu sa v roku 2004 zapojilo viac ako desať knižníc SR.

Slovenská národná knižnica obstarala a v roku 2005 začne distribuovať Knižničný a informačný softvér pre malé a stredné knižnice (KIS MaSK) založený na báze databázového systému WINISIS.

Vyššie uvedené aktivity predstavujú významný zlom vo vývoji slovenského knihovníctva.

V súlade so zákonom 183/2000 Z. Z. o knižniciach ako aj v zmysle rozhodnutia ústavného súdu SR zo 4. 9. 2002 sme sa snažili doriešiť dlhotrvajúce problémy týkajúce sa vzťahov s Maticou slovenskou. Situácia sa v r. 2004 nezlepšila. Archív Matice slovenskej zaberá priestory, ktoré SNK nutne potrebuje k svojej hlavnej činnosti. Delimitačné protokoly nie sú uzavreté, čo spôsobuje problémy v ekonomike SNK.

So zreteľom na existujúci právny stav sme plnili úlohy spojené so starostlivosťou o štátny majetok, ktorý prevzala do svojej správy Slovenská národná knižnica. Bez špeciálnych dotácií MK SR sme museli riešiť havarijné situácie, ktoré nastali v hlavnej budove SNK (havária dvoch vetiev ústredného kúrenia, havária hlavného transformátora) a v Slovenskom národnom literárnom múzeu SNK (havária elektroinštalácie).

Plnili sme úlohy v oblasti *získavania, spracovania, ochrany a sprístupňovania* všetkých druhov dokumentov.

Bez zistenia vážnejších nedostatkov sme absolvovali kontroly z Úradu vlády SR a Najvyššieho kontrolného úradu SR.

Bez problémov v súlade s koncepciou národnej knižnice fungovala Komisia pre Národný cintorín, v ktorej sú zástupcovia Slovenskej národnej knižnice, Matice slovenskej a mesta Martin. Účasť SNK v starostlivosti o Národný cintorín začína byť problematická a legislatívne nejasná. Problémy sa snažíme riešiť v tesnej spolupráci s mestom Martin.

Zabezpečili sme plynulé čerpanie rozpočtových a mimorozpočtových prostriedkov. Financovanie SNK hlavne v oblasti kapitálových výdavkov považujeme za nedostatočné.

Strategický význam mali aj konkrétne kroky a výsledky Slovenskej národnej knižnice v oblasti záchrany kultúrneho dedičstva Slovenska. Na základe našej iniciatívy vláda SR schválila náš Program záchrany, stabilizácie a konzervovania tradičných nosičov informácií v SR (Uznesenie vlády SR č. 766 z 10. júla 2002 k Programu záchrany, stabilizácie a konzervovania tradičných nosičov informácií v SR) do realizácie ktorého sme sa aj v roku 2004 aktívne zapojili.

Slovenská národná knižnica úspešne plnila záväzky v oblasti získavania elektronických zdrojov pre Slovensko. Aj v roku 2004 sme zabezpečili centrálnym zaplatením licencie pre všetky knižnice na Slovensku prístup do bázy EBSCO v rámci projektu eIFL Direct. Rozvoj tohto typu služieb budeme aj v budúcnosti považovať za prioritu SNK.

V roku 2002 boli v Slovenskej národnej knižnici akreditované tri vedeckovýskumné pracoviská, ktoré majú celoslovenský význam. V roku 2004 sa Odbor reštaurovania a konzervovania dokumentov zapojil do riešenia vedecko – výskumného projektu štátneho významu. V roku 2005 bude potrebné akreditáciu vedeckovýskumných pracovísk obnoviť.

Zhoršila sa situácia v oblasti mzdových prostriedkov. Zaradením zamestnancov akreditovaných pracovísk do Osobitnej stupnice platových taríf učiteľov vysokých škôl, výskumných a vývojových zamestnancov a zdravotníckych zamestnancov podľa Prílohy č. 5 k zákonu č. 553/2003 Z. z. od 1. 1. 2004, požiadavky na mzdový fond rapídne stúpili, no dotáciu od MK SR sme nedostali.

Zasluhou iniciatívy niektorých pracovníkov sa nám podarilo získať mimorozpočtové prostriedky na financovanie odborných aktivít Slovenskej národnej knižnice. Množstvo získaných finančných prostriedkov však nepovažujeme za dostačujúce.

Plynulo sme vydávali odborný knihovnícky časopis Knižnica a rad ďalších publikácií. Tlačiareň Slovenskej národnej knižnice kapacitne začala pracovať na plný výkon koncom 1. štvrtroku. K jej úplnej modernizácii je potrebné dobudovať pracovisko montáže a knihárňu.

V skromných podmienkach a bez potrebného personálneho zabezpečenia sa plnili celoslovenské úlohy v oblasti správy, ochrany a evidencie historických knižničných dokumentov a fondov. Situácia sa zlepšila zakúpením nového vozidla pre riešenie citovanej problematiky.

V oblasti bibliografie sme zabezpečovali plnenie najdôležitejších úloh v národnej bibliografii ako aj v oblasti výskumu dejín knižnej kultúry a spracovania starých tlačí, pričom mnohé úlohy majú celoslovenský rozmer a medzinárodný kontext.

Mimoriadne úspešne sa zabezpečovali úlohy v oblasti reštaurovania a konzervovania dokumentov. Pracovisko a pracovníci Odboru reštaurovania a konzervovania dokumentov sa aktívne zapojili do štátneho výskumu.

Dodržujeme prísne opatrenia smerujúce k ochrane simplikátov. Analýza a revízia fondov SNK odhalila množstvo nedostatkov, ktoré SNK zdedila po Matici slovenskej. Vynaložili sme mimoriadne úsilie na získanie slovacikálnych dokumentov, ktoré SNK nevlastní z rôznych dôvodov.

V tomto roku sme vypracovali celý rad rozvojových projektov, z ktorých sa niektoré už začali realizovať a niektoré sú pripravené na získavanie ďalších mimorozpočtových prostriedkov. Uchádzali sme sa o finančné zdroje zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Klimatické podmienky v depozite nezodpovedajú požiadavkám hygieny, čo dokazujú merania relatívnej vlhkosti a teploty vzduchu. Čiastočne sme prijali opatrenia na ich zlepšenie nielen z hľadiska dlhodobej ochrany fondov, ale aj z hľadiska ochrany zdravia zamestnancov, ktorí majú pracovné priestory v samotnom depozite.

Dôležité úlohy celoslovenského významu plnila Národná komisia pre knižničné služby, ktorá rozvíja svoju celoslovenskú činnosť.

Skvalitnila sa činnosť v oblasti metodiky a vzdelávania v celoslovenskom meradle. Úlohy zabezpečuje Odbor pre Knižničný systém SR. Všetky celoslovenské podujatia, ktoré pracovisko organizovalo, mali veľmi dobrý ohlas v odbornej verejnosti. Do vzdelávacieho procesu sa zapojili aj ďalšie pracoviská SNK.

Zabezpečili sme všetky zákonom stanovené úlohy v oblasti Bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a v oblasti Požiarnej ochrany. Nevyskytli sa žiadne požiare ani mimoriadne udalosti.

Všetky podstatné úlohy a problémy sa riešili v spolupráci s odborovou organizáciou. Predsedkyňa odborov je členkou vedenia SNK a zúčastňuje sa na všetkých rokovaníach vedenia SNK.

Vplyv vonkajších podmienok na činnosť Slovenskej národnej knižnice:

Negatívny a traumatizujúci dopad na činnosť Slovenskej národnej knižnice mala skutočnosť, že ani v roku 2004 sa neuzavrela delimitácia nehnuteľného majetku medzi Maticou slovenskou a Ministerstvom kultúry SR a následne medzi Ministerstvom kultúry SR a Slovenskou národnou knižnicou, hoci Slovenská národná knižnica vznikla odlúčením od Matice slovenskej takmer pred štyrmi rokmi, 1 júla 2000.

8.4 Riadenie procesu zmien

Za mimoriadne dôležité považujeme inovovať Organizačný poriadok Slovenskej národnej knižnice. Napriek dobrým výsledkom v roku 2004 pretrvávajú v Slovenskej národnej knižnici rad problémov, ktoré sťažujú vyššiu efektívnosť a spoločenský dosah našej práce.

Priority SNK:

V rámci Programu elektronizácie knižníc v SR realizovať projekt Knižnično – informačný systém tretej generácie (KIS3G).

V záujme šírenia spoločného softvéru Virtua, ktorý SNK obstarala pre knižnice SR v súlade s uznesením vlády SR 801/2002 pripájať k spoločnému softvéru ďalšie knižnice a rokovať o tom podľa potreby s ich zriaďovateľmi (rektori, predsedovia VUC, primátori, starostovia a pod.) a uzatvárať príslušné zmluvy o pridružení a spolupráci.

Zabezpečovať distribúciu a údržbu softvéru pre malé a stredné knižnice (verejné mestské, obecné, špeciálne a pod.)

V rámci projektu KIS3G budovať centrálny katalóg Slovenská knižnica (<http://www.kis3g.sk>).

V rámci projektu KIS3G budovať digitálnu knižnicu Memoria slovac (<http://www.memoria.sk>).

Plniť úlohy národnej depozitnej knižnice.

Obnoviť akreditáciu troch vedeckovýskumných pracovísk SNK a začleniť ich do programov vedy a výskumu.

Zabezpečiť, aby sa Slovenská národná knižnica stala riadnym pracoviskom vedy a výskumu v rozpočte MKSR

Koordinovať riešenie štátnej výskumnej úlohy ochrany dokumentov v zmysle Uznesenia vlády SR č. 766 z 10. júla 2002 k Programu zachrany, stabilizácie a konzervovania tradičných nosičov informácií v SR.

Doriešiť organizáciu a technológiu maximálneho využívania hybridnej digitálnej a mikrofilmovej kamery SNK na zabezpečenie úloh SNK a kooperujúcich knižníc.

Zabezpečovať informačné zdroje pre Slovensko v kooperácii s inými knižnicami (eIFL)

Zlepšiť personálne riadenie, vypracovať a začať realizovať systém vzdelávania, ďalšieho vzdelávania a systému odborných školení.

Zabezpečovať prísne dodržiavanie Pracovného poriadku.

Aktualizovať Organizačný poriadok Slovenskej národnej knižnice.

Intenzívne sa usilovať o získavanie mimorozpočtových prostriedkov na plnenie úloh SNK zo štrukturálnych fondov Európskej únie, Grantového systému MK SR a pod.

Pripraviť medzinárodný projekt a postupne vybudovať pracovisko dezinfekcie historických knižničných dokumentov a archíválií pre potreby SNK a Knižničného systému SR.

Angažovať sa v projekte Znalostné riadenie, väčšia konkurencieschopnosť, vyššia životná úroveň.

Rekonštruovať hlavnú budovu Slovenskej národnej knižnice na Nám. J. C. Hronského 1 v Martine.

Pripraviť adaptáciu objektov na Detašovanom pracovisku SNK vo Vrútkach pre potreby SNK.

Rozšíriť depozitné priestory SNK realizáciou zámeru Slovenská národná digitálna knižnica a depozit v Martine (prístavba).

9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Služby a výstupy Slovenskej národnej knižnice využíva široký okruh používateľov všetkých typov a sietí knižníc, vedecká, odborná, pedagogická, študentská i široká verejnosť.

Hlavnú skupinu používateľov tvorí študujúca mládež, odborná knihovnícka verejnosť a bádatelia a výskumníci z rôznych vedných odborov.

Významnú skupinu používateľov tvoria návštevníci muzeálnych expozícií v Slovenskom národnom literárnom múzeu v Martine, v Múzeu Ľ. Štúra v Modre, v Slovanskom múzeu A. S. Puškina v Brodzanoch a návštevníci Národného cintorína v Martine.

Dôležitú skupinu používateľov tvoria i inštitúcie, s ktorými SNK spolupracuje v oblasti MVS, MMVS a medzinárodnej výmeny dokumentov.

Medzi najvyužívanejšie výstupy SNK patria v ostatných v rokoch Reprezentačný biografický lexikón Slovenska (1999), Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia (2001), Biografický lexikón Slovenska I. (2002), Lexikón slovenských žien (2003) a Biografický lexikón Slovenska II. (2004), ktoré využívajú vedci, kultúrni a osvetoví pracovníci, študenti i laickí záujemcovia o slovenské dejiny. Tieto diela sú citované v temer každej regionálnej monografii, sú podkladom a prameňom pre zostavovanie rozličných regionálnych biografických slovníkov a ďalších publikácií.

Veľkej návštevnosti sa tešili medzinárodné výstavné projekty Ladislav Novomeský v osnove slovenského života 1904 – 1976 – 2004, Slovenské cesty k slobode Dominika Tatarku, Slovenský exil 20. storočia (1900 – 1959) a podujatie IV. ročník Martinskej literárnej jari.

Martin, dňa 21. 2. 2005

Doc. PhDr. Dušan Katuščák, PhD.
generálny riaditeľ Slovenskej národnej knižnice

Príloha č. 1: Edičná činnosť Slovenskej národnej knižnice v roku 2004

P. č.	Autor, názov	Forma
1.	SLÍŽOVÁ, Daniela a kol. Štatistický prehľad činnosti knižníc v Slovenskej republike za rok 2003	TD, ED
2.	Príručka knihovníka malej knižnice	ED
3.	Inventár rukopisov ALU SNK XXVII	TD
4.	Slovenská národná bibliografia – CD ROM č. 1-4/2004	ED
5.	Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika, zv. I.	TD
6.	Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika, zv. II.	TD
7.	Bratislavský antifonár I. – CD ROM	ED
8.	Kniha 2003/2004	TD
9.	Alžbeta Čížiková 50 rokov umeleckej tvorby – drobná tlač	TD
10.	Dvojstretnutie so slovanskou literárnou tvorbou – drobná tlač	TD
11.	Ladislav Novomeský v osnove slovenského života – drobná tlač	TD
12.	Martin Benka, ilustračná kresba – drobná tlač	TD
13.	Pietna spomienka – Pamiatka zosnulých – drobná tlač	TD
14.	Slovensko štetcom i perom J. Alexyho – drobná tlač	TD
15.	Biografický lexikón Slovenska, zv. II.	TD
16.	Biografické štúdie, zv. 30	TD
17.	Genealogicko-heraldický hlas 1/2004	TD
18.	Genealogicko-heraldický hlas 2/2004	TD
19.	Genealógia, heraldika a príbuzné disciplíny	TD
20.	Sprievodca po HK na Slovensku. 2. diel	TD
21.	Degradačné reakcie celulózy a lignínu	TD
22.	MIHALKOVIČOVÁ, Beáta. Prírastky knižnice Múzea Ľ. Štúra za rok 2003	ED
23.	PETRAKOVIČOVÁ, Agáta. Kuchyňa starej Modry	TD
24.	PAVÚKOVÁ, Oľga. Ľudovít Štúr vo výtvarnom umení	TD
25.	Propagačné plagáty k výstavám – 6 titulov	TD
26.	Časopis Knižnica 1-2/2004	TD, ED
27.	Časopis Knižnica 3/2004	TD, ED
28.	Časopis Knižnica 4/2004	TD, ED
29.	Časopis Knižnica 5/2004	TD, ED
30.	Časopis Knižnica 6/2004	TD, ED
31.	Časopis Knižnica 7/2004	TD, ED
32.	Časopis Knižnica 8/2004	TD, ED
33.	Časopis Knižnica 9/2004	TD, ED
34.	Časopis Knižnica 10/2004	TD, ED
35.	Časopis Knižnica 11-12/2004	TD, ED

TD –Tlačený dokument

ED –Elektronický dokument

Príloha č. 2: Publikačná činnosť pracovníkov Slovenskej národnej knižnice za rok 2004

BEŇOVSKÝ, Jozef

Evanjelium stromov v mošovskom zimnom parku. Martin : Biblická škola, 2004. 20 s.

Ladislav Novomeský a umenie. Humanistické tradície v literárnom odkaze Slovenského národného povstania. Banská Bystrica : ŠVK, 2004.

Slovensko štetcom i perom Janka Alexyho. Scenár výstavy. Martin : SNLM SNK, 2004. 32 s.

Ladislav Novomeský v ohlase slovenského života. Libreto a scenár. Martin : SNLM SNK, 2004. 60 s

Slovenské cesty k slobode Dominika Tatarku. Libreto a scenár. Martin : SNLM SNK, 2004. 48 s.

Básnik zasiahnutý zlobou. Scenár umeleckej kompozície. Martin : SNLM SNK, 2004. 30 s.

Päťdesiat rokov teplárenstva v Martine 1954–2004 : Obrazovo textová pamätnica. Martin : Reklas, 2004. 40 s.

Výstava Benkových ilustrácií. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 58.

Mária Terézia Jančová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 85.

Jozef Tatár : Personálna bibliografia. Martin : Turčianska knižnica, 2004, s. 88-89.

BIELIK, Branislav

Siedmy medzinárodný seminár Spoločenstva českých knihárov retrospektívne. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 293.

Tajomný a temný vek knihy? In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 291-292.

Celý nebeský budiček (1898). Reštaurovanie dokumentu. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 338-342.

Yamato toji, japonská knižná väzba. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 456-457.

Stopy ľudí na knihách. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 458.

BOĐOVÁ, Anna

Informácia o seminároch poriadaných v Českej republike : zborník príspevkov z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana. Martin, 2003, s.104-405.

BRINCKOVÁ, Magdaléna

Alice Masaryková v zbierkach ALU SNK. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 142-144.

Literárne rukopisy–súčasný stav a perspektívy. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 369-370.

Rukopisná pozostalosť Štefana Drozda. In *Literárny archív* 38. Martin : SNK, 2004, s. 216-219.

BUDINSKÁ, Soňa

Bitka medzi tlačou a počítačmi sa odkladá na neurčito. Krátka správa. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 2, s. 111.

Vykročenie správnou nohou a správnym smerom. Recenzia. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 272.

Knižnica pre mesto, mesto pre knižnicu. Reportáž. In *Knižnica*, 2005, roč. 4, č. 8, s.394–398.

BUKOVSKÝ, Vladimír

Ochrana klasických audio- a videozáznamov počas dlhodobého skladovania. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 294-297. (preklad a úprava)

Preventívna ochrana - teplota a vlhkosť : zborník príspevkov z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana. Martin, 2003, s. 67-75.

Preventívna ochrana – svetlo : zborník príspevkov z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana. Martin, 2003, s. 76-89.

Bakalárske štúdium na Žilinskej univerzite : zborník príspevkov z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana. Martin, 2003, s. 106-108.

Anketa z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana : zborník príspevkov z odborného seminára. Martin, 2003, s. 109-111.

Degradačné reakcie celulózy a lignínu v procese prirodzeného a urýchleného starnutia papiera. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 65 s. ISBN 80-89023-41-X.

Estimation of the progress of oxidative degradation of paper using chemiluminometry and standard double-fold test. In Proceedings of the international conference : Durability of paper and writing. Ljubljana, Slovenia, 2004, p. 22-23. ISBN 961-6162-98-5.

Integrated effort for paper cultural heritage preservation in the Slovak republic. In Proceedings of the international conference : Durability of paper and writing. Ljubljana, Slovenia, 2004, p. 86-87. ISBN 961-6162-98-5.

Prieskum stavu ohrozenia fondov v knižniciach a archívoch. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 451-455.

CABADAJ, Peter

Cyrilometodské dni v Terchovej 1990–2004. Pamätnica. Terchová, 2004.

Jánošíkove dni 2004. Bulletin. Terchová, 2004.

Bača, máme porobenô. Martin : MS, 2004. (Biografický profil).

Pri chladnom kozube. Martin, 2004. (Zostavenie, doslov, bio-bibliografia).

Biografický lexikón Slovenska II. Martin : SNK, 2004 (Autor hesiel).

Osobnosti Kysúc. Bratislava, 2004. (Autor hesiel).

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Doplnky. In *Biografické štúdie 30.* Martin, 2004, s. 157–209.

Ikarov návrat : katalóg výstavy Rada Vojteka. Terchová, 2004.

Peter Šabo – kresby : katalóg výstavy. Martin, 2004.

Ladislav Novomeský v osnove slovenského života 1904 – 1976 : katalóg výstavy. Martin, 2004.

Rudolf Cigánik : katalóg. Luxemburg, 2004.

Slovenské cesty k slobode Dominika Tatarku : katalóg výstavy. Martin, 2004.

Básnické a prekladateľské dielo Andreja Žarnova. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 78–79.

Básnik oblakov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 489–491.

O jednom nechcenom výročí. In *Terchová*, 2004, roč. 15, č. 5, s. 1.

Sokrates z Terchovej : Adam František Kollár. In *Okno*, 2004, roč. 8, č. 22, s. 20–21.

Za Milanom Chvastekom. In *Terchová*, 2004, roč. 15, č. 6, s. 9.

Za Vincentom Patrnčiakom. In *Terchová*, 2004, roč. 15, č. 1, s. 2–3.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 88–92.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 151–152.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 211–212.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 270–272.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 326–328.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 381–383.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 438–440.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 494–496.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 494–496.

Do vašej pozornosti. Z ponuky slovenských knižných vydavateľstiev (Recenzie). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 577–579.

Čo čušíš, čušíš, Slováku mužny... In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 27–28.

Trénoval slávnú Barcelonu. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 64–65.

Terchovský bača majstrom sveta. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 82–83.

Príslušník Parížskej školy. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 105–106.

Portrétoval štyroch pápežov. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 98–99.

Slovenčina zo Španielska. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 137–138.

„Ja vám ho na váš vznešený cieľ darujem“. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 155–156.

Prvý Slováč, ktorý držal nad hlavou Stanleyho pohár. In *Národný kalendár 2005*. Martin, 2004, s. 187–188.

CABADAJOVÁ, Jana

Slovenská ľudová rozprávka vo fondoch SNK v Martine. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 259–260.

Knižnica Rímskokatolíckeho farského úradu v Kovarciach. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 132–137.

Knižnica A. H. Krčméryho. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 35–38.

Knižnica Pavla Križku. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 27–33.

DOMOVÁ, Miroslava

Kniha 2003 – 2004. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 412 s. (zostavovateľka)

Knižná kultúra na stránkach zborníka *Kniha 2004*. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 248–252.

Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika. Diel I. a 2. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 1360 s. (spoluautor, redaktor)

Prezentácia bibliografie P. J. Šafárika. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 18–19, s. 2.

Prezentácia Personálnej bibliografie Pavla Jozefa Šafárika. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 202.

Školské knižnice v minulosti pod drobnohľadom. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 187–189.

ĎURANOVÁ, Ľudmila

Biografický lexikón Slovenska 2. Martin, 2004. (heslá: Cebecauer, Dušan. Ciesarik, Milan. Cifra, Jozef. Csiky, Juraj. Czambelová, Anna. Čársky, Stanislav. Čejka, Gustáv. Čepelák,

Juraj. Černaj, Peter. Černík, Karel. Černý, Ján. Červený, Eduard. Čihová, Milina. Čunderlík, Vendelín. Čupka, Fedor. Čverčko, Jozef. Daniel-Szabó, Juraj. Daniš, Michal. Darola, Ján. Dérer, Michal. Dibák, Otokar. Dlhoš, Ernest. Dobrákov, Ivan. Dojčák, František. Dostál, Ľudovít. Dovala, František. Drgonec, Ján. Droba, Adalbert. Dubinský, Juraj. Duchaj, Jozef. Dzurek, Viliam. Erben, Jozef. Ertl, Milan. Faludi, Ján. Farkaš, Ján. Farkaš, Mikuláš. Fartel, Karol Félix. Ficker, Viliam. Filo, Eduard Alojz. Forgáč, Jozef. Formánek, Augustín G. Fratrič, Ignác. Frátrik, Emil. Frašťacký, Štefan. Frič, Fridrich. Fried, Karol. Fuchsberger, Peter. Fulmek, Pavol. Fundárek, Radoslav. Furka, Štefan. Futák, Ján.

Regionálny historik a biograf Ján Čaplovič (1905–1979). In *Biografické štúdie* 30. Martin, 2004, s. 131–135.

Menný register. In *Biografické štúdie* 30. Martin, 2004, s. 275–298.

Najmladšia osobnosť z Lexikónu slovenských žien. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 147–148.

Chaviva Reiková–mladá hrdinka z povstania. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 205.

Božena Štúrová–Kuklová–bojovníčka proti tuberkulóze. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, s. 268–269.

Helena Libíková–spoluzakladateľka virológie na Slovensku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 322–323.

Ľudová umelkyňa a zberateľka Zuzka Selecká. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, s. 324–325.

Literárna historička a prekladateľka Helena Turcerová–Devečková. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 375–376.

Štyri storočia osobností - Milan Mikuš, Ľudmila Strohnerová. Osobnosti vedy trenčianskeho regiónu. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 18–19, s. 12.

ĎURIŠKA, Zdenko

Otec mikulášskeho našinstva. In *Tvorba*, 2004, roč. 14(23), č. 1, s. 36–38.

Odišla Zorka Belánová–Royová. In *Martinský evanjelik*, 2004, roč. 11, č. 2, s. 28–29.

Najčastejšie nedostatky genealogických prác. In *Genealogicko-heraldický hlas* 14, 2004, č. 1, s. 33–35.

Príspevok ku geneológii rodu Čaplovičovcov. In *Biografické štúdie* 30. Martin, 2004, s. 49–84.

Dovoľujú si oznámiť... In *Pamiatky a múzeá*, 2004, č. 4, s. 35–38.

Politická korupcia pred storočím. In *Tvorba*, 2004, roč. 14(23), č. 4, s. 35.

JUDr. Miloš Vančo. In *Martinský evanjelik*, 2004, roč. 11, č. 5, s. 28–29.

Mladší brat. In *Literárny archív* 38. Martin : 2004, s. 132–136.

Z histórie rodu Holéczyovcov. In *Literárny archív* 38. Martin : 2004, s. 140–147.

Biografický lexikón Slovenska 2. Martin, 2004. (heslá: Cimrák, Ján. Clementis, Baltazár. Clementis, Juraj. Clementis, Mikuláš. Clementis, Zachariáš. Clementisová, Ľudmila. Cvacho,

Viktor. Čellár, Pavol. Čobrdová, Elena. Čajdová, Anna. Čajka, Vladimír. Čech, Ján. Čelko, Elemér. Čintalan, Vojtech. Čobrda, Pavol. Rodol'ub, Čulman, Adam. Danek, Vladimír. Darvaš, Štefan. Decker, Viliam. Dedinský, Július. Dobrovič, Michal. Dobrovičová, Margita. Dobrovodský, Jozef. Dobrovodský, Štefan. Dornay, Béla. Duchaj, Matúš. Dvorčák, Imrich. Ďarmek, Samuel. Ďuriš, Jozef. Ďuriš Rubanský, Martin. Eötvös, Ignác (1763 – 1838). Eötvös, Ignác (1786 – 1851). Fábry, Ján. Fábry, Milan. Fábry, Vladimír. Faucher, Louis Eugène. Furdík, Oto. Fekete, Vladimír. Ferdinandy, Belo. Filo, Adolf. Fischer, Jozef. Flittner, Karol. Franek, Mikuláš. Frideczká-Pavľu, Ľudmila. Frniak, Matej. Frinaková, Vlasta.)

FÁBRYOVÁ, Livia

Cestopisná literatúra 16. storočia v Diecéznej knižnici v Nitre. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 463–465.

Diecézna knižnica v Nitre a jej fond. In *Miscellanea (17)*. Praha : Národní knihovna, 2004, s. 156–173.

Produkty tlačiarň v južnej Európe v 16. storočí zachované v Diecéznej knižnici v Nitre. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1–2, s. 41–46.

FÜLEOVÁ, Marcela

Pozostalost' Karola Goláňa. In *Literárny archív* 38. Martin : SNK, 2004, s. 212–215.

GAŠPAROVÁ, Mária

Metodika popisu článkov vo formáte MARC 21 : príručka používateľa : verzia VI.1. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 151 s. ISBN 80-89023-47-9. (spoluautorka)

Názvové údaje vo formáte MARC 21 s aplikáciou Anglo-amerických katalogizačných pravidiel (AACR2). 1. časť. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11–12, s. 550–555. (spoluautorka)

Písanie veľkých písmen podľa AACR2. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. Dostupné na internete: <www.snk.sk/nbu/odbornecinnosti/metodika>

GERŠIOVÁ, Eva

V brodzianskom múzeu o Martinovi Kukučínovi. In *Tempo*, 2004, roč. 65, č. 9.

Posledná literárna súťaž pred prázdninami. Mária Rázusová–Martáková v živote a diele. In *Tempo*, 2004, roč. 65, č. 27.

Šľachtické návštevy v Slovanskom múzeu A.S.Puškina v Brodzanoch. I. časť In *Tempo*, 2004, roč. 65, č. 28.

Šľachtické návštevy v Slovanskom múzeu A. S. Puškina v Brodzanoch Záver In *Tempo*, 2004, roč. 65, č. 29.

Danka a Janka v Brodzianskom kaštieli. In *Tempo*, 2004, roč. 65, č. 49.

GRÁFOVÁ, Jarmila

Archív literatúry a umenia v rokoch 1994–2004. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 308–311.

Z rukopisnej pozostalosti Dr. Jána Martáka. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 138-141.

Jazykovedná činnosť Želmíry Gašparíkovej. In *Literárny archív* 38. Martin : SNK, 2004, s. 128-131.

Päťdesiat rokov Archívu literatúry a umenia. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 366-367.

HALIENOVÁ, Zuzana

Poplatky v knižniciach. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 535-536.

HAMRANOVÁ, Gabriela

Dewey v praxi dvoch významných knižníc—Library of Congress a British Library. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 547.

Exilový časopis Aufbau a jeho predmetový register prístupný online. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 547.

Možno potlačiť heterogénnosť pri vecnom spracovaní? In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 504.

Niektoré vydavateľské aktivity v oblasti zahraničnoslovacikálnych kníh. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 241-242.

Nový nemecký portál KOBV, elektronické zdroje. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 517.

Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku—významná vedecká inštitúcia. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 436-437.

HATALOVÁ, Mariana

Najstaršie pohľadnice v zbierkach SNK a prezentácia Horného Ponitria. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2.

Pohľadnica z Budapešti. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9.

HNÁTOVÁ, Anna

Knižnica Andreja Kmeťa. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Knižnica rodiny Edelsheim-Gyulai. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Františkánska knižnica z Nižnej Šebastovej a jej osudy v minulosti a súčasnosti. In *Kniha 2003-2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. Separát.

HORIČKOVÁ, Anna

Tlače z Országos Széchényi Könyvtár. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 563.

Biblioteka Uniwersytecka vo Varšave. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 69-70.

HUČALOVÁ, Anna

Slovenské cesty k slobode Dominika Tatarku. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.
(preklad do francúzštiny)

JANČOVIČOVÁ, Viera

Viliam Peško - majster ľudovej umeleckej výroby. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 1, s. 12.

Jubileum. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 6, s. 7.

Životné jubileum Mgr. Oľgy Pavúkovej. In *Múzeum*, 2004, roč. 50, č.4, s. 43.

JANKOVIČ, Ľubomír

Bratislavský antifonár I na CD-ROM. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Dokument, ktorý spieva – SNK vydala druhý digitalizovaný Bratislavský antifonár. In *Nový Život Turca*, 5. október 2004, s. 4. (rozhovor s I. Gabajom).

Exlibris a supralibros na Slovensku v 16. až 19. storočí. Martin : Matica slovenská, 2004. 193 s.

Exlibris Bardejovskej mestskej knižnice v kontexte stredoeurópskej knižnej grafiky 16. storočia. In *Kniha 2003–2004*. Martin : SNK, 2004, s. 24-27.

Genealogicko–heraldický hlas. 14/1. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 298.

Pamäť Slovenska–program digitalizácie slovenského kultúrneho dedičstva. In *ITLIB*, 2004, č. 2, s. 4–7.

JANOVSKÁ, Darina

Elektronická ochrana knižničných fondov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 334-338.

Esej o stredovekej genealógii. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 468-470.

K návrhu etického kódexu slovenského knihovníka : možné východiská. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 513-517.

Klapische-Zuber, Christiane : L'Ombre des ancêtres. In *Genealogicko-heraldický hlas*, 2004, roč. 14, č. 2, s. 45.

Knižnice, služby, používatelia (a miesto Slovenskej národnej knižnice v nich). In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 1, s. 4-6.

Memorandum o celoživotnom vzdelávaní. In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 3, s. 15-18.

O službách v Pardubiciach. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 33-34.

KATUŠČÁK, Dušan

Ako písať záverečné a kvalifikačné práce : Ako písať bakalárske práce ... ako citovať tradičné a elektronické dokumenty. 3. vyd. Nitra : Enigma, 2004. 162 s., sch., tab. ISBN 80-89132-10-3.

Akademická príručka. 1. slov. vyd. Martin : Osveta, 2004. 316 s. ISBN 80-8063-150-6.

Program elektronizácie knižníc v zriaďovacej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (štúdia). Martin : Slovenská národná knižnica ; Verejná knižnica J Bocatia, 2003/2004. 70 s. Dostupné u autora a na Odbore kultúry Košického samosprávneho kraja v Košiciach.

Projekt informatizácie knižníc Slovenskej republiky : Vykonávací projekt implementácie spoločného integrovaného systému Virtua v Knižničnom systéme Slovenskej republiky. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 226 s., 19 obr., 18 tab. Dostupné u autora ako aj na Odbore informatiky MKSR a v elektronickej forme na adrese:

http://www.snk.sk/kniznice/KIS3G/Informatizacia_kniznic_projekt_na_oponenturu.doc

MARC 21 : Formát pre bibliografické údaje s pravidlami na označenie obsahu / Kancelária pre rozvoj sietí a pre štandardy MARC Kongresovej knižnice USA v spolupráci s Oddelením pre štandardy a podporu v Národnej knižnici Kanady ; preklad do slovenčiny Dušan a Martin Katuščák ; Jaz. rev. Jarmila Majerová. Slovenská verzia : Slovenská národná knižnica : Martin, 2004. 871 s. Dostupné aj ako kontextový help na adrese:

<http://www.kis3g.sk/dokumenty/index.html>

Znalostné riadenie, väčšia konkurencieschopnosť, vyššia životná úroveň : Projektový zámer pre čerpanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 32 s. + 45 s. Príl., tab.

[Slovenský projekt elektronických záverečných a kvalifikačných prác](#). In *Elektronický zborník príspevkov z 11. medzinárodného seminára CASLIN 2004 konaného v dňoch 5. – 9. 9. 2004 v Čingove (Slovenský raj)*. 4 s. Dostupné na internete:

<http://www.pulib.sk/elpub/CASLIN04/Zbornik1.htm>

Projekt KIS3G a cesta k Slovenskej knižnici. In *ITlib. Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 4, s. 19-23. [online], 2004, č. 04 [cit. 2004-12-13]. Dostupné na internete <http://www.cvtisr.sk/itlib/itlib044/katuscak.htm>. ISSN 1336-0779.

Softvér pre malé a stredné knižnice SR. In: *ITlib. Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 4, s. 54-55. [online], 2004, č. 04 [cit. 2004-12-13]. Dostupné na internete <http://www.cvtisr.sk/itlib/itlib044/katuscak2.htm>. ISSN 1336-0779.

Integrovaný knižničný systém Virtua môže slúžiť knižniciam v SR. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 98-99. ISSN 133-7026.

Národná digitálna knižnica vysokoškolských záverečných a dizertačných prác. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 155-161. ISSN 133-7026.

KIS3G - projekt informatizácie knižníc Slovenskej republiky. In *Infosem 2004 : Zborník príspevkov*. Piešťany : Rada vlády pre informatiku ; Slovenská informatická spoločnosť, 2004, s. 62-71. Seminár Infosem sa konal v Piešťanoch 23.-25. novembra 2004.

Záväzné zásady spracovania dokumentov vo Virtue. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 13 s. Dostupné: <http://www.kis3g.sk/dokumenty/zasady.doc>

KATUŠČÁK, Martin

Šieste výročné zasadnutie skupiny národných predstaviteľov a expertov v oblasti digitalizácie kultúrneho dedičstva. (Dublin 27–29. júna 2004, Írsko). In *ITlib. Informačné technológie a knižnice* [online]. 2004, č. 3, [cit. 2004-09-23]. Dostupné na internete <<http://www.cvtisr.sk/itlib/itlib043/androvic.htm>>. ISSN 1336-0779.

KIANIČKA, Ľubomír

Kto je kto. Rajmund Lauro. In *Slovenské národné noviny*, 2004, č. 12, s. 7.

Cena Jozefa Miloslava Hurbana. In *SNN*, 2004, č. 16, s. 2.

K jubileu múzejníka–výstavníka. In *Múzeum*, 2004, č. 3, s. 48.

KILÁROVÁ, Iveta

Metateória sociálnej komunikácie. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 35-40. (rec.)

Literárne kluby na Slovensku v roku 2003. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 63-69.

Humanizácia knižníc. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 331-333.

Etický kódex knihovníka v SR podľa výsledkov výskumu Humanizácia knižníc vo verejných knižniciach. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 443-449.

KLIMEKOVÁ, Agáta

Knižná produkcia Mestskej tlačiarne v Bardejove v 18. storočí. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 33–36.

Piaristické školské hry a divadelníctvo. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1–2, s. 46–50.

Začiatky kníhtlačiarstva v Prešove / Judit V. Ecsedy. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 399–405. (Preklad štúdie).

KOMOROVÁ, Klára

Aristokratické knižné zbierky v ranom novoveku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 131.

Cestopisná literatúra vo fondoch tlačí 16. storočia na Slovensku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 459–462. (spoluautorka)

Cestopisy v novoveku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 191–192. (spoluautorka)

Dejiny knižnej kultúry na Ponitří. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1–2, s. 55–56. (spoluautorka)

Fingerprint alebo ISBN pre staré tlače. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 122-123.

Knižnica významného poľského šľachtica a bibliofila 16. storočia Melchiora Krupeka. Praha : NK ČR, 2002. 153 s. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 195–196. (rec.)

Najstaršie bardejovské tlače vo fondoch SNK. 1. časť. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 37–44.

Nová slovacikálna bibliografia. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 194–195. (rec.)

Personálna bibliografia P. J. Šafárika : najnovšie vydanie Slovenskej národnej knižnice v Martine. In *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*, 2004, roč. 12, č. 3, s. 23–26.

Posesori z ponitrianskeho regiónu v tlačiach 16. storočia. II. časť. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 127–131. (spoluautorka)

Die Problematik der Bearbeitung der Drucke des 15–18. Jahrhunderts und die elektronische Präsentation in der Slowakischen Nationalbibliothek. Dostupné na internete:
<http://www.konyvtar.elte.hu/hirek/rendezvenyek/2004/digit_konf/kk_ea.htm>

Projekt na založenie Ústavu alebo Spoločnosti slovensko-českej medzi Slovákmi v Uhorsku atď. 13. novembra 1793. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 470–472. (preklad–spoluautorka)

Reedície diel Pavla Jozefa Šafárika v zahraničí 2004. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 466–467.

Slowakei 2004. In *Lexikon des gesamten Buchwesens*. Stuttgart : Anton Hiersemann Verlag, 2004, s. 112–114.

Tlače 16. storočia v Prešove 2004. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 186.

Výskum dejín slovenskej knižnej kultúry v zahraničných inštitúciách. In *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*, 2004, roč. 12, č. 3, s. 11–14.

KOVAČKA, Miloš

Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika I. 2. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 1321 s.

Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika. Elektronická bibliografická databáza. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Slovensko a Šafárik. In *Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika I.* Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 21–51.

Bibliograf a historik Ján Čaplovič. Život a dielo. 52 rkp. s. www.snk.sk

Polemika o našej hymne. In *Literárny (dvoj)tyždenník*, 2004, roč. 17, č. 12–13, s. 4–5.

Bibliograf a historik Ján Čaplovič. In *Biografické štúdie* 30. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 99–130.

Elena Maróthy Šoltéssová medzi vedúcimi ženami Európy. In *Tvorba*, 2004, roč. 14 (23), č. 2, s. 32–34.

Slovo k vydaniu biografického lexikónu. In *Evanjelici v dejinách Revúcej*. Revúca : Mestské kultúrne stredisko, 2004, s. /5-10/.

Jozef Gašparík-Leštinský – hymnológ a biblista. In *Literárny archív* 38. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 105–110.

Želmíra Gašparíková – knihovníčka a bibliografka. In *Literárny archív* 38. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 120–127.

Bardejovský katechizmus v národných a duchovných dejinách Slovenska. In *Kniha 2003-2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 109–116.

Mladí Jesenský v Kežmarku. In *Janko Jesenský a Zora Jesenská v slovenskej literatúre*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela ; Martin : Matica slovenská, 2004, s. 19–44.

Jur Ribay v dejinách Slovenskej národnej knižnice a Slovenskej národnej bibliografie. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 472–476.

Kvačalovské hlasy a ohlasy v medzivojnovej slovenskej publistike. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 568–576.

Tvorca dobra, symbol úcty a ľudskosti : dve jubileá Prof. MUDr. Vladimíra Galandu, CSc. In *Nový život Turca*, 2004, roč. 13 (44), č. 6, s. 7.

Učená Panónia. In *Tvorba*, 2004, roč. 14 (23), č. 1, s. 43–45.

Pannonia docta. Učená Panónia. Z predhistórie uhorsko-slovenskej literárnej historiografie / Gizela Gáfriková et al. Bratislava : Veda, 2003. (rec.)

Ohlasy:

KUBÍČEK, Jaromír. Bibliografie P. J. Šafaříka. In *Čtenář*, 2004, roč. 56, č. 7–8, s. 266.

Nová slovacikálna bibliografia 2004. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 194–195. (rec.)

KOMOROVÁ, Klára. Personálna bibliografia P. J. Šafaříka : najnovšie vydanie Slovenskej národnej knižnice v Martine. In *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*, 2004, roč. 12, č. 3, s. 23–26. (rec.)

KUCIANOVÁ, Anna

Bibliografický formát MARC21, úvod, kontrolné polia, identifikačné čísla a kódy. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 343–349.

Česko-moravsko-slovenská bibliografická spolupráca. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 200–202.

Metodika vyplňania ročného výkazu o neperiodických publikáciách KULT (MK SR) 4-01. 2004. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 226–229.

Metodika spracovania dokumentov série D. vo formáte UNIMARC. Časť 1. Martin : SNK, 2004. Dostupné na internete: <http://www.snk.sk/NBU/odbornecinnosti/metodika>

Metodika spracovania dokumentov série D. vo formáte UNIMARC. Časť 2. Príklady vstupných a výstupného záznamu. Martin : SNK, 2004. Dostupné na internete: <http://www.snk.sk/NBU/odbornecinnosti/metodika>

Metodika spracovania záverečných a kvalifikačných prác vo formáte MARC 21. Martin : SNK, 2004. Dostupné na internete: <http://www.snk.sk/NBU/odbornecinnosti/metodika> <http://ukzu.utc.sk/html/proscientia/index.html>

Pomocné znaky MDT vo verzii roka 2001. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 353–356.

Pomocné znaky MDT vo verzii roka 2001. Martin : SNK, 2004. Dostupné na internete: <http://www.snk.sk/NBU/odbornecinnosti/MDT>

Porovnanie MDT verzií roka 1997 a 2001. Martin : SNK, 2004. Dostupné na internete: <http://www.snk.sk/NBU/odbornecinnosti/MDT>

Uplatnenie noriem STN ISO 2789 a STN ISO 11620 pri kvantifikovaní činnosti knižníc a informačných systémov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 220–226.

Vyhodnotenie činnosti Bibliografickej sekcie SSK za rok 2003. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 180–181.

KUKA, Ivan

Konzervovanie drevitých novinových papierov : zborník príspevkov. Bratislava : STU, 2004, s. 153–160. ISBN 80-227-2100-X.

KYŠKOVÁ, Zdena

Porovnanie stabilizačných procesov štiepenia papiera a laminovania : zborník príspevkov. Bratislava : STU, 2004, s. 147-152. ISBN 80-227-2100-X.

Konzervovanie drevitých novinových papierov : zborník príspevkov. Bratislava : STU, 2004, s. 153-160. ISBN 80-227-2100-X.

LACKOVÁ, Dana

Biografický lexikón Slovenska 2. Martin, 2004. (heslá: Castiglione, Ladislav. Cíh, Koloman. Cincik, Jozef. Čarejšová, Elena. Čobrda, Miroslav. Čechová, Matilda. Daněk, Vladimír. Drotár, Milan. Dubovský, Jozef. Dubecký, Ivan. Dubravka, Martin Jozef. Ďurkovič, Štefan. Dušínský, Gabriel. Eckerdt, Alexander. Fábry, Igor. Fašang, Vladimír. Farkašová, Eva. Ferenczy, Otto. Fišar, Vlastimil. Foit, Norbert. Fink, Alexander. Florek, Jaroslav. Foltan, Ferdinand. Foltani, Viliam. Francisci, Július. Frémal, Jozef. Friebeisz, Štefan. Fizel, Jozef.)

Maliarka pokoja a harmónie. Júlia Bartuszová, rod. Némethová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 148-149.

Bola to krásna kliatba maľovať. Životná púť Heleny Čarejšovej-Hrabovskej. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 149-150.

Umelkyňa nevšednej krásy. Mária Žilavá. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 150.

Fotografka všedných dní. Irena Blühová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 206-207.

Zaslúžilá umelkyňa Mária. Želibská-Vančíková. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 323-324.

Maliarka záhradných interiérov. Zaslúžilá umelkyňa Edita Spannerová-Nemčíková. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 376-377.

Keramikárka Eva Krystynová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 377-378.

Kostýmová výtvarníčka Ludmila Purkyňová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 487-488.

Spev bol jej životnou láskou. Zaslúžilá umelkyňa Janka Gabčová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 488-489.

LAJČIAK, Ladislav

Štefan Záhorský a jeho doba. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 79-85.

Janko Silan alebo bozkávanie hviezd. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 318-322.

Stopy Milana Rúfusa v mojej tvorbe a vo mne (perex k eseji Juraja Kuniaka). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 583.

Z poézie. In *Tvorba*, 2004, č. 1, s. 29.

List Karola Strmeňa. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 34-35, s. 8.

Janko Silan proti zlobe dní. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 42-43, s. 21.

Obrad Jari (báseň). In *Slovenské pohľady*, 2004, č. 4, s. 55.

MAJEROVÁ, Jarmila

Anglo-americké katalogizačné pravidlá–štandard pre katalogizáciu dokumentov. In *Aktuality : informácie z knižničnej a informačnej vedy a praxe*, 2004, č. 1, s. 81-84.

Novelizácia zákona o povinnom výtlačku. In *ITlib*, 2004, roč. 8, č. 2, s. 23-25.

The Slovak National Library–Past, Present, Future. In *Biblos*, 2004, roč. 8, č. 2, s. 37-42.

MAKOVÁ, Alena

Koža, pergamen, papier – listiny a väzobný materiál : zborník príspevkov z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana. Martin, 2003, s. 25-39.

Porovnanie stabilizačných procesov štiepenia papiera a laminovania : zborník príspevkov. Bratislava : STU, 2004, s.147-152. ISBN 80-227-2100-X.

Konzervovanie drevitých novinových papierov : zborník príspevkov. Bratislava : STU, 2004, s. 153-160. ISBN 80-227-2100-X.

MAMICOVÁ, Daniela

Biografický lexikón Slovenska 2. Martin, 2004. (heslá: Czagány, Ivan. Čuma, Andrej. Dolejš, Pavol. Erdélsky, Karol. Fašung, Eduard. Fiala, Leopold. Filčák, Marián. Filová, Ľudmila.)

MARTINICKÁ, Alžbeta

Zmeny v Medzinárodnom desatinnom triedení. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 556-558.

Zmeny v Medzinárodnom desatinnom triedení. Dostupné na intermete:

<http://www.snk.sk/nbu/odborne_cinnosti/MDT>

MARTINUSÍKOVÁ, Eva

Biblioteka Uniwersytecka vo Varšave. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 69-70.

MATEJČÍKOVÁ, Viera

Menné autoritatívne záhlavia vo formáte MARC 21. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 450-456.

MATULA, Ján

Židovský kalendár a jeho nezvyčajnosti. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 580-581.

MAŤOVČÍK, Augustín

Biografické štúdie 30. (Zostavovateľ). Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 298 s.

Biografický lexikón Slovenska 2. C-F. (Manažér projektu, autor hesiel). Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 696 s.

Dokumenty o Jozefovi Nižnánskom v Archíve literatúry a umenia SNK. In *Biografické štúdie* 30. Martin, 2004, s. 41–45.

Osobnosť Vavrinca Čaploviča a jeho bibliotéka. In *Biografické štúdie* 30. Martin, 2004, s. 85–88.

Osobnosti Kysúc (Autor hesiel). Bratislava, 2004.

Súpis príspevkov v zborníku Biografické štúdie, zv. 1–30 (1970–2004). In *Biografické štúdie* 30. Martin, 2004, s. 237–264.

Integrita intelektuála. (K 65. narodeninám Rudolfa Chmela). In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 4–5, s. 3.

Monografia o Terchovej. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 6–7, s. 12.

Vzácné jubileum slovakistu Ludwiga Richtera. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 8–9, s. 12.

Piliarska rodina Cigerovcov. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 8–9, s. 8.

Ivan Štubňa. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 12–13, s. 2.

Osudové peripetie J. C. Hronského. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 16–17, s. 4.

Sumarizácia životného úsilia. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 22–23, s. 13.

Hľadáme pravdu. Z korešpondencie Mila Urbana s Mikulášom Gacekom. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 32–33, s. 14.

Nová monografia o Eugenovi Lazišťanovi. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 36–37, s. 13.

Na margo slovníka Osobnosti Kysúc. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 38–39, s. 2.

Emigrantské osudy. Z listov spisovateľa a kritika Ernesta Žatka-Bora. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 40–41, s. 8.

Martin Hattala a jeho jazykovedné dielo. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 145–146.

Aktivita Literárneho archívu od začiatku 60-tych rokov 20. storočia. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 306–308.

Martin Hamuljak. 1789–1859. (K 215. výročiu narodenia a 145. výročiu úmrtia). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 373–374.

Oravské súradnice Mila Urbana. (K 100. výročiu narodenia spisovateľa). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 490–491.

Spolupráca Jozefa Ambruša s matičným Literárnym archívom. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 488–489.

MÄČKOVÁ, Edita

Tlače z Országos Széchényi Könyvtár. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 563.

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 69-70.

MIDRIAKOVÁ, Elena

Dejiny slovenského knižného obchodu píše český autor. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 135–136.

Dobrá vizitka slovenskej kultúry pri vstupe do Európy. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 405.

Geschichte des deutschen Buchwesens, Reihe: Digitale Bibliothek, Band 26, (Hrsg.)
Lehmstedt, Mark. Berlin: Directmedia Publishing GmbH 2000. 1 CD-Rom. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 197–198. (rec.)

História, súčasnosť a perspektívy výskumnej úlohy Dejiny knižnej kultúry na Slovensku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 286–288.

Kontakty so zahraničím pri spracovaní Personálnej bibliografie P. J. Šafárika. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 181–182.

Mnohoročný projekt zavŕšený Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika v tlači. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 114–116.

Personálna bibliografia P. J. Šafárika. 1. a 2. diel. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 1360 s. (spoluautor, redaktor)

Personálna bibliografia P. J. Šafárika realitou In *Universitas Šafarikiana*, 2003/2004, roč. XXXIII., č. 5–6, s. 7–8.

MONCMANOVÁ, Ľubica

Genealógia a heraldika v krajinách strednej Európy. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 471-472.

OČKOVÁ, Emília

Literárna pozostalosť Holéczyovcov. In *Literárny archív* 38. Martin : SNK, 2004, s. 179-182.

Rukopisná pozostalosť Fraňa Štefunku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 312-314.

OKÁLOVÁ, Mária

Spoločné súradnice našej práce. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 349-351.

Menné autoritatívne záhlavia vo formáte MARC 21. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 450-456.

ORAVEC, Peter

Siedmy medzinárodný seminár Spoločenstva českých knihárov retrospektívne. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 293.

Yamato toji, japonská knižná väzba. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 456-457.

Dejiny umění (J. Pijoan), grafický návrh umeleckej knižnej väzby. In *XI. trienále umělecké knižní vazby (katalog z výstavy)*. Brandýs nad Labem : Společností českých kniharů, 2004, s. 38.

PARENIČKA, Pavol

Biografický lexikón Slovenska 2. (Lexikografický redaktor, autor hesiel). Martin, 2004.

Slovník slovenských spisovatel'ov 20. storočia–Doplňky. Martin, 2004, s. 157–209.

Osobnosti Kysúc. (Spoluautor hesiel). Bratislava, 2004.

Novinár, redaktor a publicista Jožo Nižnánsky. In *Biografické štúdie 30*. Martin, 2004, s. 32–40.

Etnograf Ján Čaplovič (1780-1847). In *Biografické štúdie 30*. Martin, 2004, s. 94–98.

Adam Hlobík a jeho miesto v slovenskej histórii. In *Literárny archív 38*. Martin : SNK, 2004, s. 60–65.

Vklad Anny Horákovej-Gašparíkovej do slovenskej historiografie a literárnej histórie. In *Literárny archív 38*. Martin : SNK, 2004, s. 111–115.

Zvánov román Smršť neobišla Lúky. In *Literárny archív 38*. Martin : 2004, s. 172–178.

Neznámy román Petra Zvána Smršť neobišla Lúky. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 6–7, s. 14.

Nová vedecká biografia: A. Maťovčík: Jozef Cíger Hronský. In *Literárny týždenník*, 2004, roč. 17, č. 30–31, s. 18.

Andrej Žarnov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1–2, s. 76–77.

Ján Čaplovič : Slovaken in Ungarn (Niekoľko poznámok k dielu). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 203–204.

Vážené dámy a páni. (Inc. správa o monografii obce Terchová). In *Terchová*, 2004, roč. 15, č. 2, s. 2.

PÁSTOROVÁ, Eva

K 70. výročiu vzniku Živeny. In *Slovenské národné noviny*, 2004, roč. 15 (19), č. 9, s. 5.

Časopis Lúč a študentský spolok Kytka v Kežmarku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 371-372.

PAVÚKOVÁ, Oľga

Pietna spomienka. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 1, s. 12.

K nedožitému jubileu Ľudovíta Petrovského. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 5, s. 6.

Slovenská keramika v Kittsee. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 5, s. 7.

Pocta literárnemu vedcovi PhDr. Jozefovi Ambrušovi, CSc. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 9, s. 4-5.

Návraty II. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 10, s. 10.

PETRAKOVIČOVÁ, Agáta

Vianoce v Modranskej besede. In *Modranské zvesti*, 2004, roč. 12, č. 1, s. 17.

PEŤOVÁ, Anna

Metodika vecného popisu a zápis vecných údajov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1, s. 14-24.

Opustiť staré koľaje je ťažké. In *Itlib*, 2004, roč. 8, č. 2, s. 22-23.

POLÁKOVÁ, Ivana

Bibliografia slovenských bibliografií za rok 2003. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Elektronické knihy. In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 2, s. 32-34.

Evidenčný súpis plánovaných bibliografických prác na rok 2005. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Spracovanie údajov z ročných výkazov o neperiodických publikáciách za rok 2002 štatisticko-matematickými metódami na základe zaslaných dotazníkov od vydavateľov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 231-236.

Vydané neperiodické publikácie za roky 2002 a 2003—Príprava jednotného elektronického formulára pre štatistické zisťovanie v rezorte kultúry (KEŠKULT). In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 3, s. 31-33.

Želmíra Tarcalová : personálna bibliografia. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

RAKÚS, Milan

Výročná správa Slovenskej národnej knižnice za rok 2003. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 94 s.

RAPOŠOVÁ, Mária

Cesta Martina Kukučina domov na Vianoce. In *Zrkadlo školy*, 2003/2004, roč.11, č. 1, s. 6-7.

Nová liptovská maliarka. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 7 (2. 4. 2004), s. 7.

Z prvých umeleckých fotografií dolného Liptova. 1. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 8 (16. 4. 2004), s. 7.

Z prvých umeleckých fotografií dolného Liptova. 2. In: *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 9 (30. 4. 2004), s. 7.

Štúrovec slovenského východu z dolného Liptova. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 11 (28. 5. 2004), s. 7.

Musel to básnik v tebe byť. In *SNN*, 2004, roč. 15 (19), č. 12 (8. 6. 2004), s. 11.

Literáti na švošovskej kompe. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 12 (11. 6. 2004), s. 7

Literárnomúzejné pamiatky na Martina Kukučina. In *Múzeum*, 2004, roč. 50, č. 2, s. 3-6.

Rozohriala duše svojím umením. In *SNN*, 2004, roč. 15 (19), č. 16-17 (3. 8. 2004), s. 2.

Zamilovaná do rodiska. Výstava Alžbety Čížikovej-Popovičovej 15. 7. – 18. 8. 2004. Galéria literatúry a umenia Slovenskej národnej knižnice v Martine. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 427.

Slovensko štetcom i perom Janka Alexyho. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 305.

Storočná pamiatka Antona Prídavka. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 6, s. 315-317.

Kompa M. A. Bazovského. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 14 (23. 7. 2004), s. 7.

Pamätníky Štefana Mišika. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 379-380.

Jubilant Karol Okál'. In *Ružomerský hlas*, 2004, roč. 15 (17), č. 16 (27. 8. 2004).

Karol Okál'. In *SNN*, 2004, roč. 15 (19), č. 18 (31. 8. 2004), s. 7.

Anton Prídavok a Uhlárovci. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 21 (29. 10. 2004), s. 7.

Banátsky pozdrav liptovským Vianociam. In *Spoločník*, 2004, roč. 3, č. 25 (22. 12. 2004), s. 7.

RIŠIAN, Emil

Elektronické knihy. In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 2, s. 32-34.

Spracovanie údajov z ročných výkazov o neperiodických publikáciách za rok 2002 štatisticko-matematickými metódami na základe zaslaných dotazníkov od vydavateľov. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 231-236.

Vydané neperiodické publikácie za roky 2002 a 2003–Príprava jednotného elektronického formulára pre štatistické zisťovanie v rezorte kultúry (KEŠKULT). In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, roč. 8, č. 3, s. 31-33.

Želmíra Tarcalová : personálna bibliografia. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. (grafická úprava)

ROHOŇOVÁ, Ľudmila

Metodika popisu článkov vo formáte MARC 21 : príručka používateľa : verzia VI.1. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 151 s. ISBN 80-89023-47-9. (spoluautorka)

Metodika tvorby korporatívneho hesla slovenských múzeí používaná v súbežnej Slovenskej národnej bibliografii–Články. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 406-422.

Metodika tvorby korporatívneho hesla slovenských hradov, zámkov, pevností, kláštorov a kaštieľov používaná v súbežnej Slovenskej národnej bibliografii–Články. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 457-469.

Názvové údaje vo formáte MARC 21 s aplikáciou Anglo-amerických katalogizačných pravidiel (AACR). 1. časť. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 550-555.

Zmeny a doplnky znakov MDT v podtriade 02 Knižovníctvo v 2. vydaní MDT. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 182-183.

SABOV, Peter

Knižnica Národného Domu v Martine. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Zbierka rytín Slovenskej národnej knižnice. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Osobná knižnica biskupa Františka Berchtolda. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Knižnica františkánov z Nižnej Šebastovej. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Knižnica biskupa Karola Rimelyho. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Knižnica Adama Chalupku. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Osobná knižnica Antona Hodinku. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Osobná knižnica Milana Rastislava Štefánika. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Farská knižnica z Nižnej Myšle. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Knižnica minoritov z Levoče. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

Františkánska knižnica z Nižnej Šebastovej a jej osudy v minulosti a súčasnosti. In *Kniha 2003-2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. Separát.

SABOVÁ, Dagmar

Ochrana knižničného fondu. In *Bulletin SAK*, 2004, roč. 12, č. 3, s. 18-20.

Odborné uloženie knižničných dokumentov. In *Ochrana kultúrneho dedičstva VII : zborník príspevkov z odborného seminára*. Martin, 2003, s. 51-53.

Zvládanie krízových situácií a ich následkov. In *Ochrana kultúrneho dedičstva VII : zborník príspevkov z odborného seminára*. Martin, 2003, s. 102-103.

SAKTOROVÁ, Helena

Cestopisná literatúra vo fondoch tlačí 16. storočia na Slovensku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 459-462. (spoluautorka)

Cestopisy v novoveku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 191-192. (spoluautorka)

Dejiny knižnej kultúry na Ponitří. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 55-56. (spoluautorka)

Korešpondencia Michala Godru s Karolom Kuzmánym. In *Knižnica*, 2004, č. 10, s. 491-492.

Magyar Könyvszemle 2000. Budapest 2001, č. 1-4. I. časť. In *Kniha 2003-2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 192-194. (rec.)

Posesori z ponitrianskeho regiónu v tlačiarach 16. storočia. II. časť. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 127–131. (spoluautorka)

Projekt na založenie ústavu alebo spoločnosti slovensko-českej medzi Slovákmi v Uhorsku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 470–472. (spoluautor–preklad)

Tlače 16. storočia v historickej knižnici Šarišského múzea v Bardejove. I. časť. In *Kniha 2003–2004*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004, s. 171–175.

SEDLÁKOVÁ, Viera

Ďalší národopisný zborník. In *Slovenské národné noviny*, 2004, roč. 15 (19), č. 6, s. 12.

Hudobný archív na začiatku 21. storočia. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 428–430.

Emanuel Muntág (rubrika Kto je kto). In *Slovenské národné noviny*, 2004, roč. 15 (19), č. 14, s. 7.

Z korešpondencie Karola Plicku (1894–1987). In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 484–485.

K jubileu PaedDr. Emanuela Muntága. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 493.

Emanuel Muntág (75). In *Hudobný život*, 2004, roč. 36, č. 9, s. 5.

Hudba na palette. Na margo vydania knihy (Muntág Emanuel / Martin Benka a hudba. Život umelca v symbióze dvoch umení.). In *Slovenské národné noviny*, 2004, roč. 15 (19), č. 23, s. 5.

Po stopách Andreja Halašu a Jozefa Gregora–Tajovského v Kestúci. Sviatočné i všedné dni na Kestúci. In *V službách etnografie : zborník na počesť sedemdesiatin Ondreja Krupu*. Békešská Čaba, 2004, s. 537–551.

K etnokultúrnemu vývoju Kestúca (venované Andrejovi Halašovi k 90. výročiu úmrtia). In *Slovenčina v menšinovom prostredí : materiály z medzinárodnej konferencie Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku*. Békešská Čaba, 2004, s. 374–386.

Etnokultúrna identifikácia obyvateľov obce Čemer (neďaleko Budapešti). In *Die Kulturen der Nationalitäten an der Jahrtausendwende (Chancen, Möglichkeiten, Herausforderungen)*. Békescsaba – Budapest, 2004, s. 237–241.

SKALIČANOVÁ, Erika

Knižnica Antona Augustína Baníka. In *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku* 2. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004.

SLÍŽOVÁ, Daniela

Štatistický prehľad činnosti knižníc v Slovenskej republike za rok 2003. Martin : Slovenská národná knižnica, 2004. 243 s. ISBN 80-89023-46-0.

Zlučovanie školských a obecných knižníc. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 110–111.

Verejné knižnice v Slovenskej republike v roku 2003. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11–12, s. 518–522.

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu o internetizácii knižníc v SR. In *Informačné technológie a knižnice*, 2004, č. 1.

SLOŠIAROVÁ, Mária

Fond Mórica Mittelmanna Dedinského (1914-1989) v ALU SNK. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 478-485.

Vzťahy Miloslava Okála a českých klasických filológov na základe vzájomnej korešpondencie v zbierkach Archívu literatúry a umenia Slovenskej národnej knižnice v Martine. In *Graeco-Latina Brunensia : sborník prací Filosofické fakulty Brněnské university*. Brno, 2004, s. 111-122.

Literatur und Kunstarchiv der Slowakischen Nationalbibliothek in Martin. In *Sichtungen 4-5*. Wien : Verlag Turia + Kant, 2001/ 2002 (vyšlo 2004), roč. 4/5, s. 378-382.

ŠOURKOVÁ, Anna

Biografický lexikón Slovenska 2. Martin, 2004. (heslá: Carl, Jozef. Cón, Peter. Cón, Zdeněk. Csarada, Artúr. Čakloš, Jozef. Čánky, Viliam. Čemický, Ladislav. Čepek, Viliam. Čepková-Mészárosová, Lýdia. Dánai, Jozef. Dánaiová, Soňa. Daxer, Juraj. Doboš, Andrej. Dodek, Karol. Dobrucký, Viliam. Drgoň, Štefan. Dubay, Michal. Dúbravský, Karol. Ďuriš, Jozef. Ďuriš, Ľudovít. Držík, František. Eckschlager, Jozef August. Ehlersová, Margaréta. Elbert, Karol. Fallat, Pavol C. Feľbaba, Jozef. Feld, Ľudovít. Fetterik, František. Filan, Ľudovít. Filip, Jaroslav. Fillo, Emil. Frkal, Milan.

Nádej nášho synchronizovaného plávania Barbara Mudrochová. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 147.

Alice Masaryková. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 4, s. 207-208.

Prvá slovenská astronómka. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 378.

Osudy románovej hrdinky Zelmy. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 487.

Menný register. In *Biografické štúdie 30*. Martin, 2004, s. 275-298.

TÁBORECKÁ, Alena

Biografický lexikón Slovenska 2. Martin, 2004. (heslá: Cejpeková, Juliana. Cipár, Štefan. Clementis, Miroslav. Cúth, Juraj. Czesnek, Július. Cyril (Vasil Mučička). Čermák, Jozef. Černák, Ján. Červenka, Miroslav. Čičo, Pavol. Čunderlík, Ľubor. Danko, Vojtech. Daučík, Ferdinand. Demitrovič, Jozef. Dittinger, Karol. Dörr, Bohumil. Drška, Dušan. Ďurček, Karol. Ďurík, Jozef E. Ďuriš, Anton. Ďuriš, Július. Dušek, Mikuláš. Dušek, Vladimír. Dzurilla, Vladimír. Engel, Jozef. Erdős, Mikuláš. Ertl, Jozef. Evliya, Čelebi. Fajkus, Jozef. Faltus, Jozef. Farkašová-Dragošová, Žofia. Faško, Dušan. Fejdiová, Viera. Feriančík, Jozef. Fickerová, Viera. Formánek, Rudolf. Fornet, Juraj. Franchi, Ján Dominik. Franz, Ján. Frická, Eva. Fusková, Gabriela.

Sestra Cecília. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 267-268.

Zakladateľka romistiky na Slovensku. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, s. 269.

Cena Jozefa Miloslava Hurbana 2003. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 440.

Alžbeta sv. Uhorská. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 9, s. 486-487.

Cena Jozefa Miloslava Hurbana. In *Región žurnál*, 2004, roč. 1, č. 5, s. 9.

Menný register. In *Biografické štúdie 30*. Martin, 2004, s. 275-298.

TRANCYGIER, Tomáš

Správy z projektu KIS3G. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 11-12, s. 546.

TRNKOVÁ, Mária

Základné druhy papiera a príbuzné materiály : zborník príspevkov z odborného seminára Ochrana kultúrneho dedičstva VII - papier, koža, pergamen : preventívna ochrana. Martin, 2003, s. 14-24.

VALOVÁ, Mária

Obrazový archív Hany Zelinovej. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 265-266.

Obrazový archív Janka Jesenského. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 10, s. 473-477.

WEISOVÁ, Ivana

Obrazový archív J. M. Hurbana vo fondoch ALU SNK. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 1-2, s. 72-75.

Obrazový archív M. R. Štefánika vo fondoch ALU SNK. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 8, s. 430-435.

Oddelenie fotodokumentačných pamiatok ALU SNK. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 367-368.

ZMETÁK, Igor

Svet starých tlačí v Poprade. In *Podtatranské noviny*, 2004, č. 5.

História Trenčianskeho regiónu v dokumentoch. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 3, s. 144.

Sprístupňovanie historického knižničného fondu. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 5, s. 245-246.

Historické knižničné fondy v Trenčianskom kraji. In *Knihovník*, 2004, č. 1.

Spríevodca po historických knižniciach II. In *Knižnica*, 2004, roč. 5, č. 7, s. 362.

Pozvánka do skrytého sveta starých tlačí. In *Topoľčianske noviny*, 2004, č. 43.

Spríevodca po historických knižniciach II. In *Knihovník*, 2004, č. 2.

Historické knižničné fondy a Trenčianske Stankovce. Trenčianske Stankovce.

Knižnica Príleských. In *Spríevodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : SNK, 2004, s. 81-86.

Krmanova knižnica na Myjave. In *Spríevodca po historických knižniciach na Slovensku 2*. Martin : SNK, 2004, s. 87-90.

Popularizácia a propagácia historických knižničných fondov na Slovensku. In *Současné trendy ve sprístupňování fondu : sborník s konference*. Brno : Vědecká knihovna, 2004, s. 89-94.

Spríevodca po historických knižniciach II. (recenzia). www.ikaros.cz

Spríevodca po historických knižniciach II. www.infolib.sk

Príloha č. 3: Výstavy realizované SNK v roku 2004

Slovenská národná knižnica, Martin			
P. č.	Názov, autor scenára	Miesto	Dátum
1.	Vonkajšia a vnútorná výzdoba kníh. Scenár: P. Sabov a kol.	Poprad	Február
2.	Slovenská ľudová rozprávka vo fondoch SNK. Scenár: Mgr. Jana Cabadajová a kol.	Martin, SNK	Marec
3.	50 rokov Archívu literatúry a umenia vo fotografiách. Scenár: PhDr. Ľubica Moncmanová	Martin	16.6.
4.	Vonkajšia a vnútorná výzdoba kníh. Scenár: P. Sabov a kol.	Topoľčany	Október

Slovenské národné literárne múzeum, Martin			
P. č.	Názov, autor scenára	Miesto	Dátum
1.	Martin Benka ilustračná kresba. Scenár: M. Šimo-Svrčeková	SNLM	29.1.-10.4.
2.	Človečina v Tatrách. Scenár: J. Beňovský	Vysoké Tatry	7.3.-30.4.
3.	Ján Kollár, básnik a vedec. Scenár: J. Beňovský	ČR, Teplice	19.4.
4.	Slovensko štetcom i perom Janka Alexyho. Scenár: I. Blažeková, J. Beňovský	SNLM	28.4.-28.6.
5.	Slovenský a český exil 20. storočia. Scenár: P. Cabadaj	Maďarsko, Budapešť	4.5.-30.5.
6.	Martin Benka ilustračná kresba. Scenár: J. Beňovský	Modra	18.5.-20.9.
7.	Umenie konzervovania a reštaurovania knižnej väzby	SNK	26.5.-16.7.
8.	Alžbeta Čížiková zamilovaná do rodiska. Scenár: J. Beňovský	SNLM	15.7.-10.8.
9.	SNP vo výtvarnom umení. Scenár: L. Skrak	Bratislava	28.7.-31.8.
10.	Ladislav Novomeský v osnove slovenského života. Scenár: J. Beňovský	SNLM	26.8.-11.10.
11.	Slovenský exil 20. storočia. Scenár: P. Cabadaj	Poľsko, Krakov	12.10.- 28.10.
12.	Príbeh slovenskej typografie. Scenár: Ľ. Longauer	Bratislava	14.10-30.11.
13.	Ladislav Novomeský v osnove slovenského života. Scenár: J. Beňovský	ČR, Praha	20.10.- 20.11.
14.	Slovenskí tolstojovci A. Škarvan a D. Makovický. Scenár: J. Beňovský	Rusko, Jasná Poľana	28.10.- 28.12.
15.	Slovenské cesty k slobode Dominika Tatarku. Scenár: J. Beňovský	Francúzsko, Paríž	1.12.-11.2.
16.	Ladislav Novomeský v osnove slovenského života. Scenár: J. Beňovský	Senica	9.12.-10.1.
17.	Neznáma kresba Mikuláša Galandu. Scenár: M.Šimo-Svrčeková	Nové Zámky	16.12.-22.1.

Múzeum Ľ. Štúra, Modra			
P. č.	Názov, autor scenára	Miesto	Dátum
1.	Ľubomír Rapoš: Inšpirácie života. Výber z tvorby 1954 - 2004. Scenár: Vystavujúci autor	Modra Múzeum	19.4.
2.	KERAMIK 3. Gebrannte Idylle. Spolupráca s Etnografickým múzeom v Kittsee na príprave medzinárodnej keramickej výstavy. Scenár: Dr. Veronika Plöckinger	Kittsee	8.5.
3.	Martin Benka a Sládkovičov Detvan. Tvorivý dialóg ilustrátora národného umelca M. Benku s básnickým dielom A. Sládkoviča. Výstava zo zbierok SNLM v Martine. Výstava k Medzinárodnému dňu múzeí. Scenár: Mgr. Jozef Beňovský.	Modra Múzeum	18.5.
4.	Miloš Kunkel: Víno vinovaté. Keramická figurálna tvorba s vinohradníckymi námetmi. Scenár: autor	Modra Múzeum	17.9.
5.	Akad. mal. Edita Ambrušová: Putovanie s Jozefom Ambrušom. Maľba, grafika, ilustrácie z miest pobytov J. Ambruša. Výstava k nedožitým 90-tým narodeninám PhDr. Jozefa Ambruša. Scenár: Doc. PhDr. Anna Fischerová, PHD.	Modra Múzeum	7.10.
6.	Peter Čepce: Návraty II. Maľba. Scenár: PhDr. Igor Gazdík.	Modra Múzeum	15.12.

Príloha č. 4: Podujatia organizované SNK v roku 2004

Slovenská národná knižnica, Martin			
P. č.	Názov a miesto	Typ	Dátum
1.	Život a dielo Jána Martáka, Martin	Seminár	16.1.
2.	Lexikón slovenských žien, Bratislava, Banská Bystrica, Trenčín, Košice	Prezentácia	23.2., 27.3., 21.4, 12.5.
3.	Hodiny o Európe v SNK, Martin	Prednáška, kvíz	2.2., 15.5.
4.	Život a dielo Jána Čaploviča, Martin	Seminár	18.2.
5.	Elektronické vzdelávanie a knižnice, Martin	Metodický seminár	24.2.
6.	O vydavateľskej činnosti. (V rámci Týždňa slovenských knižníc), Martin	Kolokvium	19.3.
7.	Život a dielo Jur Ribaya, Bánovce nad Bebravou	Seminár	24.3.
8.	Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika. (V rámci Týždňa slovenských knižníc), Martin	Prezentácia	26.3.
9.	Martinská literárna jar, Martin	Kultúrno-spoločenské podujatie	28.-29.4.
10.	Personálne a korporatívne authority. V spolupráci s Krajskou knižnicou M. Rešetku, Trenčín	Metodický seminár	Máj
11.	Súčasná situácia e-zdrojov v knižniciach a záujem knižníc o prístup k elektronickým zdrojom, Žilina	Prednáška	Máj
12.	Sekcia akademických knižníc 2004, Žilina	Seminár	13.5.
13.	Dni regionálnej bibliografie 2004, Martin	Odborný seminár	17.5.-19.5.
14.	Dni retrospektívnej bibliografie 2004, Martin	Odborný seminár	25.5.-26.5.
15.	Bratislavské bibliografické dni, Bratislava	Odborný seminár	31.5.-2.6.
16.	Projekt KIS3G - Školenia pracovníkov knižníc - budúcich participantov projektu (SNK, SNLM, ZVYKNI, ŠVK Prešov, ŠVK Banská Bystrica, knižnica POH Prešov, Slovenská chemická knižnica v Bratislave, Univerzitná knižnica v Bratislave)	Školenie	Jún-december
17.	IAML a Seminár hudobných knihovníkov 2004, Trnava	Seminár	2.6.-3.6.
18.	24. seminár hudobných knihovníkov, Trnava	Seminár	3.6.-4.6.
19.	Medzinárodná vedecká konferencia o živote a diele Jur Ribaya, Bratislava	Vedecká konferencia	9.6.
20.	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Martin	Prednáška, beseda	14.6.
21.	50 rokov Archívu literatúry a umenia, Martin	Seminár	16.6.
22.	Odras demokracie a humanizmu v slov. literárnej tvorbe, Banská Bystrica	Odborný seminár	23.6.
23.	Seminár hudobných knihovníkov, Trnava	Seminár	23.6.-24.6.

Slovenská národná knižnica, Martin			
P. č.	Názov a miesto	Typ	Dátum
24.	Cena J. M. Hurbana, Martin	Súťaž	24. 6.
25.	Seminár o zakladateľoch Spolku milovníkov reči a literatúry slovenskej a Martinovi Hamuljakovi, Oravská Jasenica	Seminár	27.6.
26.	Koordinačná rada pere bibliografickú činnosť, Martin	Porada	29.6.
27.	Seniori, Záhorie	Tematický zájazd	18.8.-19.8.
28.	Slávnostné podujatia k 100. výročiu L. Novomeského, Martin, Praha	Podujatia	28. 8., november
29.	150. výročie založenia Tatrína, Liptovský Mikuláš	Seminár	9.9.
30.	Seminár k 100. výročiu spisovateľa M. Urbana, Námestovo	Seminár	9.9.
31.	Prístup k elektronickým informačným zdrojom v oblasti ošetrovateľstva, Martin	Prednáška	10.9., 2.10., 15.11.
32.	Štrukturálne fondy a verejné knižnice, Martin	Metodický seminár	14.9.
33.	Národná komisia pre služby, Žilina	Prednášky	19.9.-20.9.
34.	Dni vedeckých knižníc 2004, Prešov	Odborný seminár	20.9.-22.9.
35.	Humanizácia knižníc, Martin	Odborný seminár	28.9.
36.	Seminár k 90. výročiu narodenia J. Ambruša, Modra	Seminár	29. 9.
37.	Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov 2004, Liptovský Mikuláš	Kolokvium	3.10.-5.10.
38.	Dejiny knižnej kultúry Trnavy a západného Slovenska, Trnava	Medzinárodná vedecká konferencia	8.11.-10.11.
39.	Metodická rada, Martin	Rada	18.11.
40.	Celoslovenská porada riaditeľov knižníc, Martin	Odborný seminár	18.11.
41.	Seminár o I. Horváthovi, Senica	Seminár	19.11.
42.	Koordinačná rada pre bibliografickú činnosť, Martin	Porada	24.11.
43.	Okrúhly stôl o živote a diele bibliografa Michala Fedora, Košice		29.11.
44.	Výročná konferencia Pro Scientia (národná bibliografická registrácia záverečných a kvalifikačných prác), Martin	Konferencia	9.12.
45.	Metodická inštrukcia v krajoch (štatistika), Martin	Odborný seminár	6x

Slovenské národné literárne múzeum, Martin			
P. č.	Názov a miesto	Typ	Dátum
1.	Ján Marták - Život a dielo - jubilejný spomienkový seminár pri 100. výročí narodenia správcu MS a prvého riaditeľa Slovenského komorného divadla v rámci 60. výročia založenia SKD v Martine, Martin	Akadémia	16.1.
2.	Prezentácia slovníka Lexikón slovenských žien, Martin	Prezentácia	21.1
3.	Martin Benka - Ilustračná kresba. Ilustrácie k Sládkovičovmu Detvanovi, Martin	Umelecký program	29.1.
4.	Slovensko štetcom a perom Janka Alexyho, Martin	Umelecký program	28.4.
5.	Tomáš Winkler - o živote a diele Svetozára Hurbana Vajanského. Beseda spojená s audiovizuálnou prezentáciou diela Letiace tiene, Martin	Beseda	6.5.
6.	Slávnostné odovzdávanie cien a prémie Jozefa Miloslava Hurbana za biografické diela roku 2003. VII. Ročník, Martin	Prezentácia	25.6.
7.	Slovenský literárny svet - beseda so spisovateľom Petrom Cabaďom o sprístupňovaní exilovej a krajanskej literatúry, Martin	Beseda	6.7.
8.	Zamilovaná do rodiska - výstava insitnej maliarky z Kovačice Alžbety Čížikovej - 50 rokov umeleckej tvorby, Martin	Umelecký program	15.7.
9.	Ladislav Novomeský v osnove slovenského života 1904 - 1976 - 2004, Martin	Umelecký program	26.8.
10.	Dvojstretnutie so slovanskou literárnou tvorbou v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva. Umelecký program Kruhu 3 P, Martin	Lit. program	23.9.
11.	Martinská poetická jeseň - stretnutie literárnych klubov zo Slovenska, Čiech a Moravy. Autorské čítanie, Martin	Beseda	24.9.
12.	Pietna spomienka pri príležitosti Pamiatky zosnulých. Národný cintorín, Martin	Pietna spomienka	29.10.

Múzeum Ľ. Štúra, Modra			
P. č.	Názov a miesto	Typ	Dátum
1.	Pietna spomienka pri hroboch K. a Ľ. Štúra, Modra	Spomienková slávnosť	12.1.
2.	Vlastivedný pochod Po stopách osudnej poľovačky Ľ. Štúra, Modra	Vlastivedný pochod	24.1.
3.	Poznajme osobnosti Modry - Šimon Roháček, Jozef Ilečko, Modra	Prednáška	24.2.
4.	Poznajme osobnosti Modry - Rodinná kronika D. Neumanna, Modra	Prednáška	5.3.
5.	Stretnutie s básnickým dielom Andreja Žarnova, Modra	Poetický večer	27.3.
6.	Slová na čase o poslanskej činnosti Ľ. Štúra, Modra	Akadémia	29.3.
7.	Ľubomír Rapoš: Inšpirácie života, Modra	Vernisáž výstavy	19.4.
8.	Deň otvorených dverí v Galérii I. Bizmayera, Modra		20.4.
9.	Po habánskych dvoroch, Modra	Vlastivedný zájazd	24.4.
10.	Štúrovský exodus a vznik hymnickej piesne Nad Tatrou sa blýska, Modra	Akadémia	29.4.
11.	Spomienkový literárny večer k nedožitým 85. narodeninám Ľudovíta Petrovského, Modra	Akadémia	6.5.
12.	Martin Benka a Sládkovičov Detvan, Modra	Vernisáž výstavy	18.5.
13.	Beseda s básnikom Jozefom Mihalkovičom pre študentov žurnalistiky UPJŠ v Prešove, Modra	Beseda	29.5.
14.	Panteón Ľudovíta Štúra v Modre, Modra	Prednáška	1.6.
15.	Po stopách zatykačom stíhaného Ľ. Štúra z Modry do Jablonového, Modra	Vlastivedný pochod	5.6.
16.	Svätojánsky večer na Štúrovej lavičke, Modra	Spoločenský večer	24.6.
17.	Študentská konferencia o Ľ. Štúrovi pre poslucháčov UCM v Trnave, Modra	Konferencia	12.6.
18.	10. výročie otvorenia Galérie I. Bizmayera, Modra	Jubileum	10.9.
19.	Miloš Kunkel: Víno vinovaté, Modra	Vernisáž výstavy	17.9.
20.	Vedecký seminár k nedožitým 90-tinám PhDr. Jozefa Ambruša s vernisážou výstavy E. Ambrušovej, Modra	Seminár	7.10.
21.	Peter Čepec: Návraty II, Modra	Vernisáž výstavy	4.11.
22.	160. výročie založenia celonárodného spolku Tatrin, Modra	Prednáška	19.11.
23.	100. výročie narodenia Ladislava Novomeského, Modra	Akadémia	8.12.

Slovanské múzeum A. S. Puškina, Brodzany			
P. č.	Názov a miesto	Typ	Dátum
1.	Martin Kukučín - život a dielo. Literárna súťaž spojená s dramatizáciou scénok z knihy Rysavá jalovica. Pri príležitosti 75. výročia úmrtia spisovateľa, Brodzany	Literárna súťaž	Február
2.	Jarné prázdniny v múzeu, Brodzany	Premietanie rozprávok a náučných videofilmov	Marec
3.	Deň matiek. Kultúrny program žiakov základných škôl z Brodzian a dedinskej dychovky. Prehliadka expozície múzea, Brodzany	Kultúrny program	Máj
4.	Medzinárodný deň múzeí. Prehliadka expozície s voľným vstupom, Brodzany	Prehliadka expozície	Máj
5.	Mária Rázusová - Martáková v živote a tvorbe. Pri príležitosti 40. výročia úmrtia spisovateľky Brodzany	Literárna súťaž spojená s umeleckým prednesom poézie	Jún
6.	Okresný snem KDH Partizánske, Brodzany	Akcia spojená s prehliadkou kaštieľa	Október
7.	Úcta k starším. Posedenie pre dôchodcov obce Brodzany, Brodzany	Kultúrny program	Október
8.	Mária Ďuríčková - život a dielo. Literárna súťaž pre žiakov ZŠ z Brodzian a okolia spojená s vyhodnotením najkrajšej ilustrácie a najlepšej dramatizácie scénky z kníh Danko a Janka a Dunajská kráľovná, Brodzany	Literárna súťaž	December
9.	Vianočná besiedka, Brodzany	Literárno - hudobné pásmo	December